

იქორი

E-mail: r.jalagania@mail.ru

№300 (359) 20-27 იანვარი 2015

სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ორბანო 30 თეთრი

სირსხვილი ის კი არ არის, რომ მებრალად ლაპარაკობან, არამედ ისაა, რომ დანაჩინება ქართველებმა არ ვიხით მებრალი ვნა – ააქი ვანიძე

კანტი-კუნტა პასუხები თანამედროვე ქართულ პოლიტიკურ რეზუსზე – ვინ ვინ არის?!

არცერთი ჭირი

მარბეპელი არ არის!

ჯერ იყო პარტია და იყო იგი რესპუბლიკური პარტია, რომელიც მეოცე საუკუნის მიჯნაზე შეიქმნა, შემდეგ დაიხურა და მეოცე საუკუნის მიწურულს კვლავ აღორძინდა. მისი არსებობა თითქოს არავითარ ხიფათს არ უქადა ქართულ თვითმყოფადობას, ვიდრე პარტიის თვალსაწიერზე მძევი ბერძენიშვილები არ აღმოჩნდნენ, რომლებიც სოროსის სოროში იშვებენ, იქვე დაფორტირდნენ და ყორნისებური ყარყაშით მოედნენ მეტანაზხებად ჯერ რესპუბლიკურ პარტიას, შემდეგ კი სრულიად საქართველოს.

სწორედ აქედან დაიწყო რესპუბლიკური პარტიის მორალური, ხელობრივი და პოლიტიკური ხრწნის პროცესი. ჯერ იყო და დევნა ბერძენიშვილებმა, პირში რომ ვერ იტევს ძროხის ენას, ააქოთა პოლიტიკური პარტია, როცა საჯაროდ განაცხადა, რომ იღია ჭაუჭავაძე დიდს არაფერს წარმოადგენდა ქართულ სინამდვილეში. და როცა ამ მკრეხელობისათვის მას პასუხი არავინ მოსთხოვა, ქუთაისის ჭაობში განთავსებულ პარლამენტის “ჭაობის კუკლამ” თინა ხიდაშელმა ასევე საჯაროდ განაცხადა, რომ აფსახეთს ჩვენ არ განვიხილავთ როგორც საქართველოს ნაწილს. მაშინ ასე ვგვეოხნა, რომ საქმე გვექნა ზოგიერთი ქართველი პოლიტიკოსის უმეცრებასა და პოლიტიკურ გაუთვითცნობიერებლობასთან, მაგრამ მოგვიანებით გაირკვა, რომ თურქი ჩვენი პოლიტიკოსები ამგვარი განცხადებების გაკეთების სანაცვლოდ საკმაოდ დიდ ფულად ჯილდოებს და სავარანტო თანხებს იღებდნენ იმ “რეპტილიური ფონდის”, რომელიც საქართველოში გახსნეს ავადსახსენებელმა ჯორჯ სოროსმა და ჩვენი ქვეყნის სახელმწიფოებრიობის მოშლის სხვა ორგანიზატორებმა. ეს მოვლანიებით ვახდა ცნობილი და ამიტომაც არ გავგვიკრებია ნაციონალური “კრენის” მქონე სკანდალური და ხეობადაცვლილი მსახიობის თინა მახარაძის განცხადება: “მე თანამედროვე ბოზი ვარ და სცენაზე ტიტულა, ქვედა საცვლის გარეშე უნდა ვიტანტალო”. არ ვიცი, რამდენი ათასი დოლარი აიღო ამ მორალურ თვითგვემში უსახურმა და უსირცხვილო კახა თინა მახარაძემ, მაგრამ მას რომ უპირობოდ არავინ დასტოვებდა, ეს უტყუარი ფაქტია...

გა, როთი დავიწვე და საით გადამახვევინა თემის სვლამ – მძებ ბერძენიშვილებზე იმაზე მეტს ვერაფერს ვიტყვი, რასაც მათზე ერთ-ერთი საიმედო წყარო ამბობს: კომპიუტერი მმართველობის უამის საბჭოთა კავშირის ორ უდიდეს და უსირცხვილეს სტრუქტურას – უშიშროების სახელმწიფო კომიტეტსა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს საკუთარი ავანტურული ქსელები გააჩნდათ და ისინი უკიდურესი საჭიროების ჟამსაც კი არ ერეოდნენ ერთმანეთის საქმეში და არ ცდილობდნენ ავანტურების გადმოხრებას. ერთადერთი გამონაკლისები თურმე მძევი ბერძენიშვილები იყვნენ, რომლებიც საკუთარი ნებით “ერთგულად” უწევდნენ მომსახურებას როგორც უშიშროების სახელმწიფო კომიტეტს, ასევე შინაგან საქმეთა სამინისტროსაც. ამის შემდეგ, რაღა გასაკვირი იქნება, რომ მძებ ბერძენიშვილებს არ უყვარდეთ ის იღია ჭაუჭავაძე, რომელიც ზიხითა და ამრეხით უყურებდა ყოველი ჯურის მსტორასა და საქართველოს მომტერო ელემენტს! საქართველოს ხელისუფლების სათავეში ამერიკელთა ბორტო ნებით გათრეული ნელოვანი პოლიტიკური რეიტინგის მქონე რესპუბლიკელი რეპორტები, სოროსის ძუძუნაწივი – ბერძენიშვილები, ზურაბიშვილები, ხიდაშელები და დანი და მძანი მათნი “შესაშური” მონდომებით უტყვენ ყოველივე ქართულ და ცხვირში გვატყენიან ყოველივე ევროპულ – ესე იგი პედერასტულ ღირებულებებს!

ამრიგად, რესპუბლიკელები თანდათან უბრუნდებიან თავიანთ პირვანდელ მდგომარეობას, რასაც მეცნიერები ატავიზმს უწოდებენ. არ გეგონით, რომ რესპუბლიკელებს ჩვენი შორეული წინაპრებიც ტყავაკაბებისა და გამოქვაბულისაკენ ღტლავს ვაბრალედ. უარესი – ისინი თანდათან ემსგავსებიან იმ ნაციონალებს, რომლებიც ყოველი ბინძური მეთოდით იბრძვიან ხელისუფლებაში დასაბრუნებლად. მაგრამ როგორც მიცვალებული ვერ დაბრუნდება სასაფლაოდან, ისე ნაციონალები და მათი დორბლიანი ბელადი მიხეილ სააკიანიც ვერ დაბრუნდებიან ხელისუფლებაში. მაგრამ რესპუბლიკელები მაინც ფაფხურობენ და ყოველნაირად ცდილობენ ნაციონალთა გადაჩენას, რადგან სხვა ბუნებრივი პარტნიორი მათ არ გააჩნიათ. ამიტომ, როგორც კი პოლიტიკურ არენაზე ღარბაშვილის ერთგული ძალივანი მინისტრი გამოჩნდება, წამსვე ცდილობენ მის დაძვრას, რათა პოლიტიკური შეუსუსტონ ქვეყნის პრემიერ-მინისტრს, მაგრამ, როგორც იტყვიან: “ნაფურთხონ დენიკის ორშაურაში”!

რაც შეეხება 2012 წლის ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებს, რომელში გამარჯვების საკუთარ დამსახურებაზე უკვე ყვედობენ რესპუბლიკელები, ამ ღამის ნელოვანი რეიტინგის მქონე პოლიტიკურ ძალას უნდა შეეახსენოთ, რომ ქართველმა ხალხმა მისცა არა მათ, არამედ ბიძინა ივანიშვილს, რომელშიც ხალხმა დაინახა ნაციონალისა და დაშნა ნაციონალთა მესაფლავე რესპუბლიკელები კი გამოყენებულ იქნა როგორც ავჯის თავლად ქვეული სახელმწიფო ნაგებობიდან ნაციონალური ნაგვის ელანის ინსტრუმენტი. საქართველოში ამავე ინსტრუმენტს “ნევის ლაფარკას” ეძახიან, რომელსაც გამოყენების შემდეგ ბოსლის კედელს მიაყვლებენ ხოლმე. მოკლედ, “ოცნებისტემმა” გაიტანეს ნაციონალური სუნაღუნო ნევი რესპუბლიკური “ლაფარკით” და მიაყვდეს ინსტრუმენტი კედელზე, მაგრამ “ლაფარკა” მაინც ძლიერ ვარს, რადგან, როგორც ჩანს, მასზე საკმაოდ ბევრი ნაციონალური ნევია შერჩენილი!

განა რესპუბლიკელების დიდი დამსახურება არ გახლავთ ის, რომ თავის დროზე ქვეყნიდან გაეძევეთ აჭარას არწივივით დაღაფოფრული ასლან აბაშიძე, რომლის წასვლის შემდეგ აჭარას (როგორც თავად თურქები ამბობენ) “უსისხლოდ” დაეპატრონენ თურქები? ამიტომ მოგვანია, რომ ნაციონალებიცა და რესპუბლიკელებიც ერთმანეთის მსგავსი და ერთმანეთის დარი პოლიტიკური წარმონაქმნებია, რომლებიც საგანგებოდ დაიგეშნენ ამერიკაში ქართულ სისხლზე, რათა საბოლოოდ გაუშრონ იგი ქვეყანას!

ამიტომ არის აუცილებელი, რომ ერთი ც გადაშენდეს და მეორეც!

ბელურების გადაშენება...

მეცნიერთა დაკვირვებით, მანძილი. რაც ბედურას ერთ ჯერზე შეუძლია გადაფრინოს, ასოდვე მეტრია. პარლამენტში კი, პოზიციიდან ოპოზიციამდე გადაფრენას მხოლოდ რამდენიმე მეტრი სჭირდება, რაც ყოველგვარი “პოლიტიკური გართულების” გარეშე განახორციელებს “თავისუფალმა დემოკრატებმა”, ირაკლი ალასანიას მეთაურობით. მაგრამ კრიმინალურ გართულებას კი მაინც ვერ ასცდნენ, რადგან ალასანიას წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღძრული დიდძალი საბიუჯეტო სახსრების გაფლანგვა-მითვისების ბრალდებით. და ვიდრე ალასანიას “ღირსეულ” ადვილს მიუჩენენ ოთხ კედელს შუა, იგი “ნაციონალური” მონდომებით დარბის ევროპაში და ცდილობს იქაურ პედერასტებს დაუმტკიცოს საკუთარი უდანაშაულობა. როგორც ჩანს, მანაც გაიარა თავის მართლების “ნაციონალური” სკოლა და ახლა წარმატებით იყენებს მას საკუთარი

უდანაშაულობისა და პოლიტიკური დენის დამტკიცების საქმეში. ალასანიას კი მხარს “უმშვენებენ” ხელისუფლებიდან საკუთარი ნებით გადაფრენილი პოლიტიკური ბელადები: პეტრიაშვილი, ფანჯიკიძე, დოლიძე და სხვები. დაიხ, ეს ის ფანჯიკიძე გახლავთ, რომელმაც საგარეო საქმეთა მინისტრად მუშაობისას ევროპულ მასონთა საამებლად “დააბურტყა”: “სტალინი და პიტლერი ერთნაირად დამნაშავეები იყვნენ კაცობრიობის წინაშე”. მხოლოდ ამ სიტყვებისათვის ეკუთვნოდა მას თანამდებობიდან გაბუნძულება, მაგრამ ჩვენ მის მიმართ მადლობის მეტი არაფერი გვეოქმის, რადგან მან, მისდაუნებლად, გამოაშკარავა ევროპულ წინოვნიკთა რაობა – თუ ფაშისძის გამანადგურებელ სტალინს დამნაშავედ აცხადებ, მარტივი ლოგიკის მოშედიებით შეგიძლია დაასკვნა, რომ თავად ევროპელი წინოვნიკები არიან ფაშისტები, რადგან, პიტლერისა და და მისი ნაციონალურ-ფაშისტური (სააკაშვილიში არ აგერიოთ, რადგან მიხეილ სააკიანიც საქართველოს (და არა ქართველი) ნაციონალი) ხროვის მსგავსად, სტალინს მიიჩნევენ დაუძინებელ მტრად.

ახე რომ, მია ფანჯიკიძის მისამართით მადლობის მეტი არაფერი გვეოქმის, რადგან მან თავლები ავიხილა და მტერ-მოყვარე დავაგანახა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ქართული მოსახლეობის თუნდაც მცირე ნაწილი იმდენადაა დაბრმავებული ევროპელთა ფიქიანი კამფეტების ეშხით, რომ არაფრის გაგონება არ სურს და კვლავ ჯიუტად მიფოფხავს ევროპელი პედერასტებისაკენ! ისე, ყველა ფაშისტი ერთნაირად რომ ფიქრობს, ეს უკრაინის პრემიერმა არსენ იაცენიუკამც დაამტკიცა, რომელმაც ამას წინათ განაცხადა, რომ 1941 წელს საბჭოთა კავშირი თავს დაესხა უკრაინას და გერმანიას!

ამასობაში კი ირაკლი ალასანიას, რომელსაც თავის დროზე ე.წ. “კულინარული” ბანდიტური დაჯგუფების წევრად მოიაზრებდნენ, ახალ ბრალდებას უყენებენ მეოცე საუკუნის ოთხმოცდაათიან წლებში უგზო-უკვლოდ დაკარგული ახალგაზრდების – კუსა თონხაილისა და ბექა რეხვიაშვილი მშობლები და სთხოვენ ხელისუფლებას, რომ ეს საქმე არაა დახურული და იქნებ პროკურატურა და შესაბამისი უწყებები რეალურად დაინტერესდნენ მათი უგზო-უკვლოდ გაუჩინარებული შვილების საქმის გამოძიებით და ერთხელ და სამუდამოდ დადგინდეს დამნაშავეების ვინაობა.

უფრო მძიმე ბრალდების აჩრდილი დასტრიალებს ირაკლი ალასანიას თავს 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ, როცა მისი ხელმძღვანელობით მოქმედებდა “ქართული ოცნების” შტაბმა პირწმინდად წაავო არჩევნები “ნაციონალებთან” სამეგრელოს ყველა რაიონში. ახლა უკვე ხმადაღლა საუბრობენ იმის თობაზე, რომ ალასანიას წინასწარ იყო გარიგებული ახალაისთან და ნაცების მოგების შემთხვევაში მას ალბათ პრეზიდენტის პოსტს შესთავაზებდნენ, მას შემდეგ, რაც სააკაშვილი გაძლიერებული პრემიერ-მინისტრი გახდებოდა. ამიტომაც დაიგულა თავისად პრეზიდენტობა ივანიშვილის პოლიტიკურ ტრამვაზე შემსტარმა ამ არარაობამ, ირწმუნა საკუთარი უძლეველობა და ყველას დაუკითხავად გადაწვიტა პრეზიდენტობაზე კენჭისყრა, რისთვისაც ამოუტრეხ კიდევ პირველი პრეზიდენტი და ვიცე-პრემიერობიდან გამოაბუნძულეს. შემდეგ ჩვეული ინტრიგებით უნდოდა არეულობის მოქმედა ნაცების მიერ 15 ნოემბერს დანიშნულ მიტინგზე, რომელსაც ალბათ სახელმწიფო გადატრიალების ჭრილში გადაიყვანდა მაგრამ აქაც ჩაუყვარდა კოვხი ნაცარში და ახლა პუშკინისეული დამწუხრებული დედაბებივით ზის გაბზარულ ვარცხლილად და იმ “ბედნიერ” დროზე ოხრავს მძიმე მონატრებით, სახ-

ელმწიფო ხაზინაში დაურიდებლად რომ ურევდა ხელს!

ყოველის შემდეგ, ახლა კი უკვე “ყოველისმკადრებელმა” ქართველებმა ძველი ქართული თქმაც გავაცამტვერეთ – “სოფელი არ არის, ერთი გიჟი მაინც რომ არ ყავდეს”. ერთი კი არა, იმდენი გიჟია დღეს ქართულ პოლიტიკაში შეყუჟული, რომ ერთი ქლაქი ძნელად თუ დაიტევს. მართალია, ბევრმა ჭკვიანმაც დაიბრალა სოფელი, რათა ცხრა წლის განმავლობაში ქვეყნის მთავარი გიჟი მიხეილ სააკაშვილისათვის ესიაოვნებინა და მისი “კოლეგიალური” კეთილგანწყობა მოეპოვებინა, მაგრამ ფაქტია, რომ კლინიკური ფსიქიურად დაავადებულების ნაკლებობასაც არ განვიცდით.

ამერიკაში ყოფნისას მასპინძლებმა გამაფრთხილეს ჯიბეში მუდამ გვეაროს სურდა, რადგან მათხოვარი თუ მოვიასლოფდა, ჯერ მდებარე თხოვნი მოგმართავს მოწყალეების გასაღებად, მაგრამ თუ აცენტრის მაინც არ მიეცე, შეიძლება აგრესია გამოავლინოს და მუცელში დანა გაგიყაროს. სწორედ ასევე ქვეყნის მთავარი ლეიბორისტის შალვა ნათელაშვილის საქმე, რომელიც ჯერ გვევძვდრებოდა: “ამ ერთხელ მაინც მანდეთ ქვეყანა და პრეზიდენტად ამირჩიეთ”, მაგრამ საჭირო ხმები რომ ვერ გამოიმართოვრა, ახლა ისეთი აგრესიული ტონით ითხოვს არჩევნებში გამარჯვებას, რომ, უეჭველი უარყოფითი შედეგის შემთხვევაში, შეიძლება დანაც კი ვაგტაკოს მაჭიკში! არა და, ეს ის შალვა ნათელაშვილია, რომელიც გახლავთ, რომელმაც გარკვეული, არც მთლად სუფთა პოლიტიკური გარიგების ფასად ხონით მიართვა თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარეობა დაშნა არაქართველ მიხეილ სააკაშვილს, რომელმაც შემდეგ ნათელაშვილი სომხურად “მოტეხა” და თვითონ გახდა ქვეყნის პრეზიდენტი. ამრიგად, სწორედ შალვა ნათელაშვილის დამსახურება გახლავთ ის, რომ დორბლიანი, მექალთანე, ტირანიცა შეურაცხადი დაშნაკი სააკაშვილი ცხრა წლის მანძილზე ურბოვლად აჯდა კისერზე სრულიად საქართველოს!

ეს ყოველივე არად მიაჩნია ნათელაშვილს, ისიც და მისი გუნდის წევრებიც უშეგრი სიტყვებით ლანდლავენ ნაციონალური ჭირისაგან საქართველოს დამხსნელი “ქართული ოცნების” მესვეურებს და რიგგარეშე საპარლამენტო არჩევნების მოითხოვენ, რომელშიც ისინი, ყველა პოლიტიკური გათვლით, ხმების ერთ პროცენტსაც კი ვერ დაავროვებენ. მოკლედ, შალვა ნათელაშვილმა საბოლოოდ დაკარგა პოლიტიკური ორიენტირი და სახე, მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ მას პოლიტიკური სახე არასოდეს არ ჰქონია.

რაც შეეხება საქართველოს პრეზიდენტად წოდებულ “პლასტკლინის” კაცს, სოროსის ძუძუნაწივი და ავადსახსენებელი ანტიქართული შხამიანი ბუდის “თავისუფლები ინსტიტუტის” ერთ-ერთ დამფუძნებელ გიორგი მარგველაშვილს და სხვა “აცაბაცა” ქართველ პოლიტიკოსებს, მიდით, მათზე საუბარი სამერმისოდ გადავდეთ, რადგან საქართველოში დღეს იმდენი პოლიტიკური პარტია და “პოლიტიკოსია”, რომ მხოლოდ მათი გვარ-სახელების ჩამოთვლას დასჭირდება ერთი სქელტანიანი წიგნი.

ფაქტია, რომ დღეს ქართულ პოლიტიკას მოძალეებული არიან ყბამორეციტლები, თვალგამაბრუნებლები, ლოშქრიანები, ლიყიანები, ენაბრევილები, სავტოლ სახე-აპალაპებულები და, რაც ყველაზე ამაზრხენია, უხეივები, უტიფრები, არაკაცები, არაკადები...

ღმერთო დავიციავი ამგვარ სატანათა მომრავლებისაგან! (ამ საკითხზე დამატებით ინფორმაცია ქვეყნდება მე-3 გვერდზე).

როლანდ ჯალაღანიძე, “ფაზისი“-ს და “ანი“-ს აკადემიების წევრი

სამეგრელოს (ოდიშის) და აფხაზეთის ისტორიული გეოგრაფია

„საფაფიოს“ ლოკალიზაციის საქმეში გარკვეულ სამსახურს გვინევს მარი ბროსეს ნაშრომი, რაშიც, სხვა საკითხებთან ერთად, აღწერილია სამეგრელოსა და აფხაზეთის ისტორიული სიძველენი. ფრანგი ქართველოლოგი ნაბაკევის მასობრივად ასახელებს ძველ ციხე-სიმაგრეს საოხოციოს სახელწოდებით და მის შემოგარენში, ენგურის შესართავთან მდებარე სამლოცველოს და ღრმა ჭას, რასაც მეგრელები თურმე მაშქეტის ინჭას ეძახდნენ (ბროსე 2011: 140). ბროსეს ზემოთ დამოწმებული ცნობა იძლევა იმის საფუძველს, ვიფიქროთ, რომ ვახუშტი ბატონიშვილის მიერ მოხსენიებული „საფაფიო“ რეალურად არსებობდა ენგურის მარჯვენა მხარეს, ახლანდელი გალის მუნიციპალიტეტის ნაბაკევის თემის შემოგარენში. ნაბაკევი გალიდან 25 კმ-ით არის დაშორებული. ლამბერტის რუკაზე დაფიქსირებულია Naalbachia-ს ფორმით.

2003 წელს პ. ცხადიასა და ვ. ჯოჯუას ავტორობით გამოქვეყნებულ სამურზაყანოს გეოგრაფიულ სახელწოდებათა ნუსხაში ვახუშტისეული „საფაფიო“ და ბროსესეული „სახოფაციო“, სამწუხაროდ, არ დასტურდება, მაგრამ ღრმად ვართ დარწმუნებული, რომ ორივე ტოპონიმი ერთი და იმავე ობიექტის სახელწოდების ვარიანტი უნდა იყოს. ამასთანავე, გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ ბროსეს მოღვაწეობის პერიოდში (1802-1880 წწ.) 100 წლით აშორებს ვახუშტის ფუნდამენტური ნაშრომის შექმნის დროს, რაც უფრო მეტ სანდოობას ჰმატებს ფრანგი ქართველოლოგის ნაშრომში დამოწმებულ ცნობებს.

თანამედროვე აფხაზეთის ისტორიული გეოგრაფია კრიტიკულ და ტერიტორიულ დანაყოფთა მიხედვით

IV. 8. 4. საფაფიო. ვახუშტი, ენგურის ხეობის იმ ნაწილში, რაც ვარისის ქედსა და რუხს შორის მდებარეობს, ასახელებდა ფეოდალურ ერთეულს საფაფიოს სახელწოდებით: „რუხს ზეით, ამ წყალზედ, მათაა შინა არს საფაფიო სათავადამ“ (ვახუშტი IV, 1973: 779). მისივე რუკებზე სახელწოდებული ობიექტი ხან მდინარის მარცხენა ნაპირზე აღნიშნული, ხან მარჯვენაზე. ამ საკითხით თავის დროზე დაინტერესდა თამაზ ბერაძე. „საფაფიოს“ ლოკალიზაციის კუთხით წარმოებული კვლევა გახული საუკუნის 70-იან წლებში მან შემდეგი სახით ჩამოაყალიბა: ის ფაქტი, რომ ვახუშტის თავის რუკათა მტკიცე ატლასის არც ერთ შესაბამის რუკაზე საფაფიო, როგორც პუნქტი, არ აღნიშნავს, იმ გარემოებით უნდა აიხსნას, რომ მეცნიერს ეჭვი ეპარებოდა ამ სახელწოდების პუნქტის რეალურად არსებობაში. ვახუშტის ცნობის თანახმად, საფაფიო ისეთივე ფეოდალური ერთეულია, როგორცაა სალიპარტიანო, მაგრამ საქმე ისაა, რომ ოდიშის ამ ნაწილის სოფელთა ტონიში არ იცნობს პუნქტს „საფაფიოს“ სახელწოდებით. მის არსებობაზე არაფერს გვეუბნება ხალხური გადმოცემა და ვინაიდან წერილობით წყაროებშიც არაფერია ცნობილი აფაფიას, როგორც ფეოდალური გვარის შესახებ, საფაფიოს ფეოდალური ერთეულის არსებობაც ეჭვს იწვევს. საფაფიოში, დასკვნის მკვლევარი, შეუძლებელია ვიგულისხმეთ რუხის ერთი უბანი საფარცვანო, ვინაიდან არაა საველელებზე ძველ დროში დამოუკიდებელ სოფლად მისი მიხნევა. ამასთანავე, რაც მთავარია, ფარცვანების გვარეულობიდან, ვახუშტი ბატონიშვილის მიერ ნაგულისხმევი საფაფიოს ფეოდალური ერთეული ვერ შეიქმნებოდა, რადგან ამ გვარის კაცნი გლეხები იყვნენ (ბერაძე სიგ. IV, 1971: 61).

თ. ბერაძის აღნიშნული მხედლობა რომ დამაჯერებელია, ამაზე მეტყველებს ის ფაქტიც, რომ რუხელი ფარცვანების გადმოცემით, მათი წინაპრები XIX საუკუნის 50-იან წლებში ჩამოსახლებულან სალიპარტიანოდან (ცხადია II, 2007: 272).

საფაფიოს გარშემო მსჯელობა იმისთვის დაგვიძრავს, რომ სახეებით გაგვიჩიარებინა თამაზ ბერაძის ერთი საგულისხმო და ანგარიშგასაწევი მოსაზრება: ვახუშტი შესაძლებელია არასწორად იძლეოდეს ამ ფეოდალური ერთეულის სახელს, ან ზუსტად ვერ განსაზღვრავდეს მის მდებარეობას, მაგრამ ისიც ძნელი დასაჯერებელია, რომ მას საერთოდ მოეგონებინოს „საფაფიოს“ არსებობა (ბერაძე სიგ. IV, 1971: 61).

ენგურის ხეობაში, საფაფიოს, როგორც სოფლისა თუ ფეოდალური ერთეულის,

არსებობა და ზოგიერთ რუკაზე მისი აღნიშვნა, ძნელი სათქმელია, მის სუბიექტურ მოსაზრებას მივაწვრივთ, თუ ხალხურ გადმოცემაზე დაფუძნებულ თვალსაზრისად მივიხინოთ. თუმცა უფრო სარწმუნოდ ის გარემოება გვესახება, რომ მეცნიერი საფაფიოზე წერისას ხალხისაგან მიღებულ ცნობებზე დაფუძნებულ თვალსაზრისს გვთავაზობს, ოღონდ – არასწორი სახით.

თ. ბერაძე ვარაუდობს, რომ ვახუშტისეულ საფაფიოში შესაძლებელია წერილობით წყაროებში XIII ს-დან მოხსენიებული ოდიშის ძლიერი ფეოდალური საგვარეულოს – აფაქიძეების (აღვ. გამითქმით აფაქიძის) ფეოდალური ერთეული საფაფიო/საფაქიო ვიგულისხმეთ. ამ გვარში შემონახული ერთი გადმოცემის თანახმად აფაქიძეთა სამფლობელო ერთ დროს მდ. მაგანამდე აღწევდა, რაც ვახუშტის მიერ მოცემული „საფაფიოს“ ტერიტორიას ნაწილობრივ ემთხვევა. თ. ბერაძე ყურადღებას ამახვილებს XVII ს. პირველი ნახევრით დათარიღებულ საბუთში „საქონაქიძის“ მოხსენიების ფაქტსაც, რაც იყო „დადიანის ღვეპის წყალობა მამული“. წყაროდ მითითებულია სარგის კაკაბაძის მიერ გამოქვეყნებული „აფხაზეთის საეკლესიო გლეხების დიდი დათარი“ (კაკაბაძე 1914: 43). ტოპონიმი „საქონაქიძი“ დასტურდება ენგურიდან რამდენიმე კმ-ით დაშორებულ სოფ. ჩქეაღერში (წაღერჯიხის რ.). საქონაქიძი, მასში შემავალი ჯგაღის ციხე-სახსლით, ვრცელი „ქვეყანა“ უნდა ყოფილიყო, რაც, თ. ბერაძის აზრით, ნაწილობრივ თავსდება ვახუშტის რუკაზე მოცემულ ტერიტორიაზე „საფაფიო“ შესაძლებელია დამახინჯებული „საქონაქიძი“ იყოს. ერთი რამ ცხადია, დასკვნის მკვლევარი, რომ ვახუშტისეული საფაფიო რომელიღაც რეალურად არსებული ფეოდალური ერთეულის გამოხატულებაა, თუმცა სახელწოდების მეცნიერი მის სახელსა და მდებარეობას არაზუსტად გადმოსცემს (ბერაძე სიგ. IV, 1971: 62).

„საფაფიო“ ამ მხარეში ვერც დ. ჭითანავა დაუფიქსირებია. მკვლევარი ემხრობა იმ აზრს, რომ წერილობით წყაროებში აფაფიების ფეოდალური სახელი და გვარეულობა არ იხსენიება, თუმცა დამატებითი მასალა ტოპონიმის ლოკალიზაციის თაობაზე არ წარმოუდგენია (ჭითანავა 2010: 381-382).

„საფაფიოს“ ლოკალიზაციის საქმეში გარკვეულ სამსახურს გვიწევს მარი ბროსეს ნაშრომი, რაშიც, სხვა საკითხებთან ერთად, აღწერილია სამეგრელოსა და აფხაზეთის ისტორიული სიძველენი. ფრანგი ქართველოლოგი ნაბაკევის მასობრივად ასახელებს ძველ ციხე-სიმაგრეს საოხოციოს სახელწოდებით და მის შემოგარენში, ენგურის შესართავთან მდებარე სამლოცველოს და ღრმა ჭას, რასაც მეგრელები თურმე მაშქეტის ინჭას ეძახდნენ (ბროსე 2011: 140). ბროსეს ზემოთ დამოწმებული ცნობა იძლევა იმის საფუძველს, ვიფიქროთ, რომ ვახუშტი ბატონიშვილის მიერ მოხსენიებული „საფაფიო“ რეალურად არსებობდა ენგურის მარჯვენა მხარეს, ახლანდელი გალის მუნიციპალიტეტის ნაბაკევის თემის შემოგარენში. ნაბაკევი გალიდან 25 კმ-ით არის დაშორებული. ლამბერტის რუკაზე დაფიქსირებულია ააღბაცია-ს ფორმით.

2003 წელს პ. ცხადიასა და ვ. ჯოჯუას ავტორობით გამოქვეყნებულ სამურზაყანოს გეოგრაფიულ სახელწოდებათა ნუსხაში ვახუშტისეული „საფაფიო“ და ბროსესეული „სახოფაციო“, სამწუხაროდ, არ დასტურდება, მაგრამ ღრმად ვართ დარწმუნებული, რომ ორივე ტოპონიმი ერთი და იმავე ობიექტის სახელწოდების ვარიანტი უნდა იყოს. ამასთანავე, გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ ბროსეს მოღვაწეობის პერიოდში (1802-1880 წწ.) 100 წლით აშორებს ვახუშტის ფუნდამენტური ნაშრომის შექმნის დროს, რაც უფრო მეტ სანდოობას ჰმატებს ფრანგი ქართველოლოგის ნაშრომში დამოწმებულ ცნობებს.

V. 1. აფხაზეთის საზღვრები

აფხაზეთი საქართველოს უკიდურესი ჩრდილო-დასავლეთი პროვინციის სახელწოდებაა. ახლანდელ აფხაზეთს სამხრეთით და სამხრეთ-დასავლეთით შავი ზღვა აკრავს; აღმოსავლეთი საზღვარი სვანეთ-აფხაზეთის ქედს და ენგურის ქვემო დინებას გასდევს, ჩრდილო-დასავლეთისა – ფსოუს, ხოლო ჩრდილოეთისა – კაკაბაძის მთავარი წყალგამყოფი ქედის თხემს. ისტორიულ წარსულში აფხაზეთს, როგორც ისტორიულ-გეოგრაფიულ ტერმინს, სამი მნიშვნელობა ჰქონდა: 1. აფხაზეთი აღნიშნავდა ამჟამინდელი აფხაზეთის ტერ-

იტორიის ნაწილს, ანუ საკუთრივ აფხაზეთს – საქართველოს ისტორიულ პროვინციას, ხოლო ეთნონიმი „აფხაზი“, „აფხაზები“ – ამ ტერიტორიაზე მცხოვრებ ხალხს; 2. „აფხაზეთი“ წარმოადგენდა მთელი დასავლეთ საქართველოს სახელწოდებას, აფხაზეთა მთავარ ღვეპ II-ის მიერ ამ რეგიონის გაერთიანებით მოყოლებული (ლორთქიფანიძე 1990: 9-10; გამყრელიძე 1993: 588-589; გვანცელაძე 1993: 572-573); 3. ბაგრატ III-ის (975-1014 წწ.) მიერ საქართველოს გაერთიანებიდან, ანუ XI ს-ის დასაწყისიდან ვიდრე ერთიანი საქართველოს სამეფო-სამთავროებად დაქუცმაცობამდე, „აფხაზეთის“ და „აფხაზის“ მნიშვნელობის ქვეშ თითქმის მთელი საქართველო და მისი ნებისმიერი მკვიდრი იგულისხმება, უმთავრესად უცხოურ – არაბულ, სპარსულ, სომხურ, და ბერძნულ წერილობით წყაროებში (გვანცელაძე 1993: 573).

XV-XVI საუკუნეებიდან მოყოლებული დღემდე ქორიში „აფხაზეთისა“ და ეთნონიმ „აფხაზის“ ქვეშ თავდაპირველი მნიშვნელობა – ამჟამინდელი აფხაზეთის ტერიტორიის ნაწილი და ამ ტერიტორიაზე მცხოვრები ის ხალხი მოიაზრება, რომლებიც ამჟამად აფხაზეთად იწოდებიან (იქვე: 574; გამყრელიძე 1993: 590).

თავდაპირველი აფხაზეთი (აბაზეთი), რაც ლაზიკის (ვერისის) სამეფოსადმი ვასალურ დამოკიდებულებაში მყოფ ორ მცირე სამთავროს აერთიანებდა (ცენტრები: ბიჭვინთასა და ანაკოფიასი), მოიცავდა ტერიტორიას ჩრდილო-დასავლეთით მდ. აბასკოსსა (მდ. ზუფი, ფსოუ ან შხიშთა) და სამხრეთ-აღმოსავლეთით – ცხუმსა და ანაკოფიას შორის.

VII ს-ის დასაწყისში აფხაზეთმა აფხაზეთის ნაწილის მიერთებაც შეძლო კვლავ დასავლეთ და ამ სახით ბიზანტიის გავლენის ქვეშ მოექცა. VII-VIII სს-ში ვერისის სამეფოს დასუსტების პერიოდში გაძლიერებულმა აბაზეთის სამთავრომ თავის ტერიტორიულ სივრცეში გააერთიანა აბაზეთი, აფხაზეთი, სანიგები და მისიმიელები. ტომთა ეს ერთობლიობა ქართულ წყაროებში აფხაზეთად იწოდება, ხოლო აბაზეთის მთავარი – აფხაზთა მთავრად ან ერისთავად (ლორთქიფანიძე I, 1997: 255).

VIII ს-ის II ნახევარში (ბოლოს) აფხაზეთა მთავარმა ღვეპ I-მა თავისი ნათესავის (პაპა დედის მხრიდან), ხაზართა ხაკანის დახმარებით შეძლო დასუსტებული ბიზანტიის იმპერიის ვასალობისგან თავის განთავისუფლება. ნიკოფსიიდან სამხრეთით – ჭოროხის ხეობამდე, ხოლო აღმოსავლეთით ლიხის მთამდე – მთელი დასავლეთი საქართველო (ვერის-აფხაზეთი) ერთ ტერიტორიულ სივრცეში მოექცა. შეიქმნა ერთიანი ქართული ფეოდალური სახელმწიფო „აფხაზეთა სამეფოს“ სახელწოდებით. ღვეპ I-ის ძმისშვილმა ღვეპ II-მ „აფხაზეთა მეფის“ ტიტული მიიღო. სამეფოს ცენტრი ქუთაისი გახდა. ამ სახით იარსება მან VIII ს-ის 70-იანი წლების ბოლომდე. ისტორიული წყაროებიდან ირკვევა, რომ ამ დასავლურ-ქართული სამეფოს ტერიტორიაზე შექმნილი 8 საერისთავოდან ორი შეიქმნა უშუალოდ აფხაზეთის ძველი ბიზანტიური საერისთავოს ფარგლებში. ესენია საკუთრივ აფხაზეთის საერისთავო, რამაც საზღვარი გაიფართოვა ჩრდილო-დასავლეთისკენ, ციხე-ქალაქ ნიკოფსისამდე (ნიკოფსია), და ცხუმის საერისთავო, რამაც მთელი ძველი აფხაზეთი მოიცვა (მუსხელიშვილი I, 1997: 250). მოგვიანებით, XII ს-ში ეს ტერიტორია ცხუმის საერისთავოებისათვის აღმინისტრაციულ ერთეულს წარმოადგენდა. მის სათავეში იდგა შარვაშიძეთა ფეოდალური გვარის წარმომადგენელი. აღნიშნული აღმინისტრაციული ერთეულის აღმოსავლეთი ნაწილი, ანუ VIII-X სს-ში „ცხუმის საერისთავოდ“ წოდებული ტერიტორია ერთიანი საქართველოს დაშლის შემდეგ (XV ს-ის მიწურული) ოდიშის (სამეგრელოს) ერისთავოებისათვის შეიერთეს, ხოლო აფხაზეთის ერისთავები – შარვაშიძე ოდიშის მთავრის ქვეშევრდომები გახდნენ (იქვე).

ნიკო მარისა და სიმონ ყაუხჩიშვილის მიერ ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად მიღებული მოსაზრებით, ქართული აბაზეთა ბერძნული აბასგ-ფუძეებისათვის ამოსავალი უნდა იყოს აბაზეთი (კახაძე 1993: 551-556). თ. კახაძე არც იმ შესაძლებლობას გამორიცხავს, რომ ამ სიტყვის მეგრული ფორმა აბაზეთა (-აფხაზეთა) და ამ უკანასკნელის გამარტივებული სახე – ქართული აბაზეთი, მიგვეღებოდა მეტაფიზის (ბეკურაძე გადაადგილების) გზით, აბაზეთა ფორმისაგან, რაც უახლოვდება ნ. მარისა და ს. ყაუხჩიშვილის მიერ ძირითადად ბერძნული ფორმის მეშვეობით აღდგენილ

აბაზეთ ფორმას: აბაზეთა/აბაზეთა-აბაზეთა (იქვე: 556). მკვლევარი აბაზეთა ფორმის ფუძითაც და -ზე ფორმანტიც ადიდურ (ნერქეხულ) ფაბრილოვ ენობრივ სამყაროს უკავშირებს (იქვე: 561). აბაზეთა/აბაზეთა (-აბაზეთა – აბაზეთა) ფუძეთა ანალიზის საფუძველზე მკვლევარი დაასკვნის, რომ ეს ეთნონიმი ქართველებს ადიდელთაგან (ნერქეხთაგან) უნდა ესესხებინათ, რასაც ეთნონიმის ხ ელემენტი მოწმობს, და იმთავითვე გულისხმობდა ადიდელებს, კერძოდ, აბაძაზებს და, შესაძლებელია, მათ მეზობელ აბაზეთ ტომს (იქვე: 562).

აფხაზეთ/აბაზეთა და აბაზეთ/აფხაზეთ ეთნონიმთა ისტორიულ-ეტიმოლოგიური ძიებანი მოცემულია აკად. თამაზ გამყრელიძის ნარკვევში. მისი დაკვირვებით, ახ. წ. I-II საუკუნეებიდან ბერძნულ წყაროებში ერთ-მაგეთის მეზობლად მოხსენიებულ ქვეყნებს – აფსილიასა და აბაზეთას შუა საუკუნეების ქართული წყაროების („ქართლის ცხოვრება“) აფხაზეთი და აფხაზეთი შეესატყვისება (გამყრელიძე 1993: 581). ბერძნულ-ქართული წყაროების აფსილია/აფხაზეთი თ. გამყრელიძის თანამედროვე აფხაზეთ/აფხაზეთთან გენეტიკურად და ენობრივად დაკავშირებულ ეთნოსად და მათ შესაძლო წინაპრად მიიჩნევა, ხოლო აფხაზეთ/აბაზეთა ეთნონიმის ქვეშ, ახ. წ. I ს-ში შავიზღვისპირეთში არსებული ეთნოკულტურული ვითარების გათვალისწინებით, ისტორიულ-გენეტიკური თვალსაზრისით დასავლურ-ქართულური წარმომავლობის იმ ტომებს მოიაზრებს, რომლებიც ძველ კოლხეთში მობინადრე სვანური და მეგრულ-ლაზური ტომების ახლო მონათესავე უნდა ყოფილიყვნენ“ (იქვე: 587).

ვახუშტი ბატონიშვილი ანაკოფიის ჩრდილო-დასავლეთით მდებარე აფხაზეთის უწინდელ სახელწოდებად ვერისს მიიჩნევს: „ხოლო ანაკოფიის დასავლეთი არს აფხაზეთი, პირველად წოდებული ეგრეთვე ვერისი, რამეთუ ვინაითაჲ წილი ეგრისისა არს ზღუამდე, მის გამო ეწოდა ეგრეთვე“ (იქვე: 784). მაშასადამე, მეცნიერის აზრით, საკუთრივ აფხაზეთის ტერიტორია ეგრისიანთა კუთვნილებას წარმოადგენდა; ხოლო მას შემდეგ, რაც ეს ტერიტორია „დაიპყრეს რა ბერძენთა, მათ უწოდეს აბაზეთი, ხოლო ქართველთა აფხაზეთი. გარდა უმეტეს საგონებელი არს, ძეთაგან ანუ ძის ძეთაგან ეგრისისათა ეწოდა სახელი ესე“ (იქვე: 784).

„წილი ეგრისისა“ გულისხმობს მთელ აღმოსავლეთ შავიზღვისპირეთს, ანუ იმ ტერიტორიას, რაც ქართველთა ლეგენდარულმა ეთნარქმა ეგრისმა თარგამოსისგან მიიღო. ღვეპი მროველის აზრით, რასაც ვახუშტიც იხიარებს, ესაა „ქვეყანა ზღუის ყურისა“, მოქცეული შემდეგ საზღვრებში: „აღმოსავლეთით მთა მცირე, რომელსა აწ ქვეან ლიხი; დასავლეთით ზღუა; [ჩრდილოთ] მდინარე მცირისა ხაზარეთისა, სადა წარსწუთების წუერი კაკაბასისა“ („ქ. ცხ.“, I, 1955: 5).

საგულისხმოა ის ფაქტიც, რომ თეიმურაზ ბატონიშვილი ემყარება ვახუშტის ვერსიას, ისტორიული რეალობის შემცველ ლეგენდას ეგრისისა და მისი შთამომავლების შესახებ (ვახუშტი IV, 1973: 63), რის საფუძველზეც აფხაზეთს ქვემო ივერიად მიიჩნევდა. „რომელსაცა ეგრისი სახელსძიქეს“, ხოლო ეთნონიმ „აფხაზს“ ეგრისის შთამომავლის, გმირისა და აფხაზეთის პირველი მეფის – აფხაზის სახელს უკავშირებდა (ბატონიშვილი 1848: 56).

ვახუშტის აზრს, რომ თავდაპირველად, შემდეგდროინდელი აფხაზეთი დასავლურ-ქართული ტომებით იყო დასახლებული და უშუალოდ ეგრისის შემადგენლობაში შედიოდა, ისტორიკოსი თამაზ ბერაძე ზოგადად სწორად მიიჩნევს, მაგრამ ეჭვი შეაქვს ამ პროცესის ქრონოლოგიაში. მკვლევარი ყურადღებას აქცევს იმ გარემოებას, რომ ვახუშტისთვის ამოსავალი წერტილი ქართლის სამეფოს შექმნა, რაც ძვ. წ. III ს-ის ფაქტია. შესაბამისად, ვახუშტის ცნობიდან ისე გამოდის, რომ აფხაზეთის წყალობით მოსახლეობა განდგომა უნდა მომხდარიყო სწორედ აღნიშნულ პერიოდში, ანუ ქართლის პირველი მეფის ფარნავაზის აზონზე სრული გამარჯვების შემდეგ; მაგრამ თუ ასეთ ფაქტს მართლაც აქვია ადგილი, მაშინ იგი ვერ მოხდებოდა ძვ. წ. III ს-ში, ქართლის სამეფოს შექმნის პერიოდში, რადგან ამ დროს აფხაზეთი მოდგმის ტომთა აღმოსავლეთ შავიზღვისპირეთის ტერიტორიაზე განსახლება წერილობითი წყაროებით არ დასტურდება (ბერაძე 1998: 101-102).

ილორი კეკელიძე, (გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

2015 წელს ირაკლი ალასანიას და თამისუშალი დემოკრატიები 2015 წელს

კიდევ ერთმა წელმა გადაიარა საქართველოს პოლიტიკური ცხოვრების ცისკიდურზე, კიდევ ერთი წლით დაეუახლოვებით 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებს, სადაც, იმედია, ქართველი ერი გაითვალისწინებს ყოველივე იმას, რაც ვერ გაითვალისწინა წინა არჩევნებში.

რამდენჯერმე გაცხელებული საცივის და გოჭის ხორცის, საგანგებოდ დამზადებული გოზინაყის, ჩურჩხელების და სავალდებულო განსხვავებული სასმელების შემდეგ, ზუსტად იმის დროს, დადგინდეთ, როგორი იქნება ზვალინდელი დღე. უფრო სწორედ, დადგინდეთ იმაზე, რას შეიძლება ველოდოთ სიტყვით უხვი და საქმით ღარიბი, ქვეყნის ნგრევაში ნაქები და ერთმანეთის დაჭმასში გამოწრთობილი ჩვენი "შშობლიური" პოლიტიკური პარტიებისგან.

მაშ ასე, კოალიცია "ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველო"-ს 2015 წელი.

ქვეცნობები მეუბნება, რომ ეს წელი აშკარად ოცნების ნიშნით ჩაივლის.

ეს იქნება ყველაზე რთული პერიოდი ახალგაზრდა პრემიერ მინისტრისა და მისი სამთავრობო გუნდისათვის.

უფრო გულწრფელები თუ ვიქნებით, "მისი" ამ შემთხვევაში ძალიან პირობითი ცნებაა, რადგანც როდესაც ვამბობთ პრემიერ-მინისტრს, ცნობიერშიც და ქვეცნობიერშიც ვგულისხმობთ ქვეყნის პირველ მოქალაქეს და როდესაც ვამბობთ კოალიცია "ქართულ ოცნებას", ასევე ვგულისხმობთ ქვეყნის პირველ მოქალაქეს.

ოცნების პრობლემაც სწორედ ეგ არის.

მთავარი ფაქტორი, რის გამოც მმართველი კოალიციისადმი ნდობის კოეფიციენტი სულ უფრო დაღმავალი ხდება, სწორედ ბიძინა ივანიშვილის ავტორიტეტის ჩრდილქვეშ მოქცეული მთავრობაა. ფორმულა: ნოლი პასუხისმგებლობა და განუსაზღვრელი გავლენა, რიგით ქოცშიც კი დაბნეულობას იწვევს, ადარაფერს ვამბობ სამართლიანობის აღდგენის ფუჭად მომლოდნე ელექტორატის იმ ნაწილზე, რომლებიც პატიოსნად იდგნენ რიგში საარჩევნო ყუთებთან 2012 წლის 1 ოქტომბერს იმის იმედით, რომ დამნაშავე ნაცვები ღირსეულად ადგილს დაიკავენდნენ ოთხ კედელს შუა.

ქართველებს არ უყვართ გაურკვეველობა. ჩვენ საკუთარ პასუხისმგებლობას გავურ-

ბივართ, თორემ სხვისგან როგორ უნდა მოვითხოვოთ მოვლა-პატრონობა შესანიშნავად ვიცით.

ამიტომაც ფრაზები: ესენი ადამიანებს მაინც არ აწამებენ. მთავარია, რომ თავისუფლად ვსუნთქავთ. არაფერს აკეობენ, მაგრამ არც არაფერს აფუჭებენ და ა.შ. 2015 წელს საკმარისი აღარ იქნება.

ხალხს იმაზე მეტი სჭირდება, ვიდრე არაფრის გაფუჭებაა. ერთი ცნობილი ქართველი პოლიტიკოსის და ამჟამად ცნობილი პატიმრის გამოხატულებას რომ დაეკისვსოთ: ხალხს გაუმჯობესებელი ნაციონალური მოძრაობა სჭირდება!

მიხეილ სააკაშვილი და ნაციონალური მოძრაობა 2015 წელს

"მათ ვერც ვერაფერი დაივიწყებს და ვერც ვერაფერი ისწავლავს!"

კუნძულ ელბადან დაბრუნებულ ნაპოლეონს ეს უკვდავი სიტყვები ფრანგების შესახებ რომ არ ეთქვა, უთუოდ "რუსთავი-2"-ზე მიხეილ სააკაშვილის მორიგი ჩართვისას იტყოდა.

თუ ოცნების პრობლემა ბიძინა ივანიშვილის ჩრდილში ყოფნაა, ნაციონალური მოძრაობის პრობლემა მიხეილ სააკაშვილის და მისი გაცვეთილი სახეების პიპერაქტიურობაა. იგივე პათეტუკა, იგივე რადიკალიზმი, იგივე ტყუილები, იგივე პოპულიზმი და პოლიტიკურ სექტად ჩამოყალიბების აშკარა ნიშნები. ნაციონალურმა მოძრაობამ ვერ შეძლო მთავარი: საკუთარ წიაღში შობილი ახალი სახეების ლიდერებად შემოთავაზება და საზოგადოების დარწმუნება, რომ ისინი გაუმჯობესდნენ. მეტიც, ფროიდის თეორიები სულაც არ სჭირდება იმის მიხედვას, რომ ხელისუფლებაში დაბრუნების შემთხვევაში ნაციონალური მოძრაობა მოიქცევა ზუსტად ისევე, როგორც იქცეოდა. ანუ უფრო ცუდად, ვიდრე იქცეოდა...

ავიღოთ თუნდაც ნაციონალთა ერთ-ერთი ავთოგენიანი მეტასტაზი - "იდენტობა", რომელიც ძირითადად პედერასტებითაა დაკომპლექტებული და ამიტომაც იცავს კბილებით არატრადიციულ მახინჯთა ინტერესებს. ამჟამად "იდენტობა" სერიოზულ ზეწოლას განიცდის გიგა ბოკერიას და ეთნიკურად არაქართველი დაშინაის ლევან რამიშვილის მხრიდან, - ამის შესახებ "თავისუფალი თაობის" ხელმძღვანელი ლადო საღვთაძველი Facebook-ზე წერს. მისი თქმით, ვაჭარაძესა და გიგა ბოკერიას შორის სატელეფონო

ზარი შედგა და საუბრის შინაარსის შესახებ მას "იდენტობის" ერთ-ერთმა წევრმა შეატყობინა.

"მინდა ერთ გასაოცარ ფაქტზე მოვიხსნო, რომელიც დღეს საღამოს შემემთხვა. მოკლედ დაახლოებით 1 საათის წინ დამიკავშირდა "იდენტობის" ოფისის თანამშრომელი (რომლის ვინაობასაც მისი კატეგორიული თხოვნის გამო ვერ დავასახელებ) ეს ადამიანი შემხვდა, ის ძლიერ აღელვებული იყო, რადგან როგორც მან მითხრა ოჯახის წევრებმაც კი ბოიკოტი გამოუცხადეს ვაჭარაძეს მისი ბოლო განცხადებების გამო. მოკლედ როგორც ამ პირმა მომიყვანა "იდენტობა" სერიოზულ ზეწოლას განიცდის გიგა ბოკერიას და ლევან რამიშვილის მხრიდან.

ბოკერია გაცეცხლებული ყოფილა იმით, რომ საპატრიარქოს მოწოდების შემდეგ დაგვიმძლი აქცია გადაიდო, რადგან მანამდე პირდაპირ დაგვალბებდნენ იდელა, რომ რაიმე სახის პროვოკაცია მოეწყოთ "იდენტობის" წევრებს, რომელიც შემდეგ ძალადობაში უნდა გადაზრდილიყო. როგორც ამ პირმა მაცნობა ბოკერიას საზღვარგარეთ მყოფი ვაჭარაძესთვისაც დაურეკია, სერიოზულად უგინებია იმ მონანიების მსგავსი განცხადების გამო რაც ვაჭარაძემ ბოლოს გააფრცხვლა. - მიშას ჭირდება ეს აბაბაი!!! უარესი თქვი პატრიარქზე!!! პირდაპირ დედა აგინოთ ეკლესიას, თორემ ქუჩის მათხოვრებად გაქცევთ და კაპის ვერ ედირსებით!!! ეს ფრაზები ბოკერიას ეკუთვნის. როგორც "იდენტობის" ამ წევრმა მითხრა ისინი ბოკერიას პირდაპირ ტერორში არიან.

ეხლა კარგად მომისმინე ჩემო გიგა და ტაბულა ბიცოლა - ხელისუფლების დაკარგვამ გონება სულ მილიანად ნუ დაგიბნელებს, თქვენი მეთოდები მოძველდა, კბილები დაგიცვლათ და პროვოკაციებს ნუ გეგმავთ, თქვენ მაინც არაფერი გიშველით და ისე ნუ იზამთ რომ ის ათასობით ადამიანი რომელიც "იდენტობის" ოფისთან აპირებდა მისვლას თქვენს ოფისთან არ აღმოჩნდეს და მაშინ მართლა პასუხს გაგაცხადოთ ყველა იმ საშინელების გამო რასაც ჩართილი და ჩადიხართ საქართველოს, ეკლესიის და თავისუფლების წინააღმდეგ. პირდაპირ გაფრთხილებთ, რომ კიდევ ერთი შეურაცხყოფელი განცხადება ეკლესიის, ჩვენი რწმენის და პატრიარქის მიმართ და აქცია არა თქვენგან დატერორებული "იდენტობის" ოფისთან, არამედ ნაციონალური მოძრაობის ცენტრალურ ოფისთან გაიმართება და მერე..." - წერს საღვთაძველი.

ირაკლი ალასანია და თამისუშალი დემოკრატიები 2015 წელს

თეორიულად მიმდინარე წელს ყველაზე კარგი შანსები ახლადშობილ ოპოზიციურ მოძრაობას უნდა ჰქონდეს, თუმცა ირაკლი ალასანიას პრობლემა ზოგადად ის არის, რომ მას შანსი ყოველთვის თეორიულად აქვს. მისი დიპლომატიური თავაზიანობა და პოლიტიკორექტულობა, ქვეცნობიერად მტკიცე ხელზე, ანუ პატრონზე მეოცნებე ქართველ ამომრჩევლებს აბათიაში ავლეს. ნიშნავს, რომელიც თავისუფალმა დემოკრატებმა უნდა დაიკავეს ჯერ არ ჩანს და არც გამოჩნდება, რადგან თავისთავად არაფერი მოგეცემა, თუ ხელიდან არ გამოგლიჯე. ქართული პოლიტიკის ქვისხანაში იმარჯვებს არა ის, ვისაც ყველაზე მეტი წიგნი აქვს წაკითხული, ან ვისაც ყველაზე მეტი მეგობარი ჰყავს დასავლეთში, არამედ ის ვისაც ყველაზე დიდი და ბასრი კბილები აქვს. ასეთი ბასრი კბილები კი "თავისუფალ დემოკრატებს" ჯერ არ ამოსვლიათ და საეჭვოა 2015 წელს ამოუვიდეთ.

ირმა ინაშვილი, 6060 ბურჯანაძე და სხვები...

თუ ნერვები ჯერ კიდევ შემოგრჩათ, გამაგრდით, რადგან მთელი "სიამოვნება" წინ გელოთ.

ოცნების პოპულარობის კლების, ნაციონალურების გამარჯინალების და რაფინირებული "თავისუფალი დემოკრატების" ფონზე, ყველაზე დიდი შანსი 2015 წელი თავის წლად აქცეოს ირმა ინაშვილის და მის მთავარად მოკავშირეებს ექნებათ. ძნელია წარმოიდგინო "პისეცის" შუბაში გამოწევილი ნინო ბურჯანაძე "ტელეგრაფი" მოსხმული ირმა ინაშვილის გვერდით, მაგრამ ქართულ პოლიტიკას ამაზე უარესი ტანდემებიც უნახავს. ცალკე ვერც ერთი ეს "დამა" ქალი ვერ მოახერხებს პოლიტიკურ პროცესების მართვისათვის საჭირო ელექტორატის შეგროვებას, ერთად კი სხვა ორიენტაცი-ადაკარგულ პარტიებთან არიანსში 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებისათვის სერიოზულ განაცხადს გააკეთებენ. ძირითადი სურათი 2015 წელს სავარაუდოდ ასეთი იქნება. ანუ ტრადიციულად პოლიტიკურ ავანსცენაზე იქნებიან ცუდები და უარესები. თუ რა თქმა უნდა ისეთი ზეციური მნიშვნელობის მოვლენამ არ იქნება, როგორც ქვეყნის პირველი მოქალაქის დაბრუნება ქართულ პოლიტიკაში. მოვლენების ამგვარად განვითარებაში ჩაღრმავებას კი თვით ზიგმუნდ ფროიდიც ვერ მოახერხებდა

ა. ბიბუაშვილი

ამბები სამეგრელოდან

თვითმმართველობის მოხელეთა საკონკურსო-საატმსტაციო მუდმივ-მოქმედი კომისიის ინფორმაცია ტმსტირების შესახებ

2015 წლის 8 იანვარს გაიმართა ხობის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა საკონკურსო-საატმსტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის სხდომა, რომელმაც განიხილა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სსიპ „საქართველოს იუსტიციის სასწავლო ცენტრის“ მიერ მოწოდებული ინფორმაცია ხობის მუნიციპალიტეტის გამგებობის და ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ გამგებობის და საკრებულოს აპარატის მოხელეთა ვაკანტური თანამდებობების დასაკავებლად გამოცხადებული საჯარო კონკურსების მეორე ეტაპის - ტესტირების ჩატარების პირობებისა და გრაფიკის შესახებ.

სსიპ „საქართველოს იუსტიციის სასწავლო ცენტრთან“ შეთანხმებით, კომისიის გადაწყვეტილებით, ტესტირება ჩატარდება იანვარში, ქ. ზუგდიდში, იუსტიციის სახლში (თეატრის ქ. 2).

დაინტერესებულ პირს, დამატებითი ინფორმაცია ტესტირების შესახებ შეუძლია იხილოს ვებ-გვერდის საინფორმაციო ბლოკში „ვაკანსია“.

ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს და ხობის მუნიციპალიტეტის გამგებობის მიერ საკრებულოს აპარატის და გამგებობის მოხელეთა ვაკანტური თანამდებობების დასაკავებლად გამოცხადებული საჯარო კონკურსის მეორე ეტაპის - ტესტირების გრაფიკი.

საკონკურსო-საატმსტაციო კომისიის სხდომა

რამდენიმე დღის წინ გაიმართა ხობის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა საკონკურსო-საატმსტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის სხდომა, რომელმაც განიხილა საპრეტენზიო კომისიის რეკომენდაციები ხობის მუნიციპალიტეტის გამგებობის და ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ გამოცხადებული საჯარო კონკურსების I ეტაპის შედეგებთან დაკავშირებით შემოსულ საპრეტენზიო განცხადებებთან დაკავშირებით.

კომისიის გადაწყვეტილებით, მიღებულ იქნა საპრეტენზიო კომისიის რეკომენდაციები და დაკმაყოფილდა 5 აპლიკანტის განცხადება.

საბოლოო შედეგებით, შემოსული 524 პირის 1047 განცხადებიდან დაკმაყოფილებულია 366 კანდიდატის 766 განაცხადი, რომელთაც კონკურსების პირველი ეტაპი გადალახეს.

კონკურსის მეორე ეტაპის - ტესტირების ჩატარების თარიღის, დროისა და ადგილის შესახებ ინფორმაცია უახლოეს დღეებში გამოქვეყნდება

საინფორმაციო სახლის ბენეფიციარებს საახალწლო საჩუქრები ბაღასცმს

ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარემ ედიშერ ჯობაჯაძემ, გამგებლის მოადგილემ ვარზა გაბედაჯაძემ და საკრებულოს წევრებმა ა(ა)იპ „ხობის მუნიციპალიტეტის სათნოო სახლის“ ბენეფიციარებს დამდეგი შობა-ახალი წელი მიულოცეს და საადღესასწაულო საჩუქრები

გადასცეს. „საახალწლო პაკეტი“ (ქათამი, შაქარი, ფქვილი, კანფეტები, ნამცხვარი, ვაშლი, ლიმონათი) 58 ოჯახის 120 ბენეფიციარმა მიიღო. ხობის მუნიციპალიტეტის გამგებობა და საკრებულო მომხმარებელთა გააგრძელებს სხვადასხვა ღონისძიებებში აქტიურ მონაწილეობას და საქველმოქმედო აქციების ხელშეწყობას.

დღეს, საახალწლო საჩუქრად ყულევის შავი ზღვის ტერმინალის წარმომადგენლებმა ა(ა)იპ „ხობის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლს“ 700 ლარის პროდუქტი გადასცეს. სურსათი (ფქვილი, კარტოფილი, თევზი, ხორცი, რძის ფხვნილი, ტომატი, ზეთი, ბრინჯი, ვერმიშელი, კისელი, შაქარი, ვანილი, ქიშიში, ლიმონათი) ბენეფიციარებს 10-15 დღის განმავლობაში მოხმარდება. ხობის მუნიციპალიტეტის გამგებობა ყულევის შავი ზღვის ტერმინალს ქველმოქმედებისათვის მადლობას უხდის და დამდეგი შობა-ახალ წელს ულოცავს.

საკრებულომ 2015 წლის ბიუჯეტი დაამტკიცა

30 დეკემბერს, ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომათა დარბაზში გაიმართა საკრებულოს მორიგი სხდომა, რომელსაც უძღვეოდა საკრებულოს თავმჯდომარე ედიშერ ჯობაჯაძე. სხდომას ესწრებოდნენ საკრებულოს, გამგებობის და ადგილობრივი თვითმმართველობის ხელმძღვანელები. დღის წესრიგის დამტკიცების შემდეგ სხდომაზე განხილულ საკითხთაგან მნიშვნელოვანი იყო „ხობის მუნიციპალიტეტის 2015 წლის ადგილობრივი ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების პროექტი, რომლის თანახმადაც

მომავალი წლის ბიუჯეტი განისაზღვრა 6271,2 ათასი ლარით და რომლის ძირითად პროორიტეტს წარმოადგენს სოციალური პროგრამების დაფინანსება.

მომდევნო საკითხად განხილულ იქნა და დამტკიცდა „ხობის მუნიციპალიტეტის სოციალურად დაუცველი და ეკონომიურად შეჭირვებული მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მდომარეობისა და ხელშეწყობის 2015 წლის მუნიციპალიტეტის პროგრამა“ პროგრამით მოსარგებლე განსაზღვრულ პირთა წრისთვის ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გამოყოფილია 353950 ლარი. ასევე დამტკიცდა „2015 წლის ხობის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის მუნიციპალური პროგრამა“ რომელიც ითვალისწინებს დამატებით ამბულატორიულ მომსახურებას ხობის მუნიციპალიტეტის იმ ადმინისტრაციულ ერთეულებში, სადაც არ ფუნქციონირებს სახელმწიფო ამბულატორიული პროგრამა

საკრებულომ ასევე მიიღო განკარგულება ხობის მუნიციპალიტეტის გამგებლისთვის თანხმობის მიცემის შესახებ, მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული ქონების ხობის მუნიციპალიტეტის გამგებობის სახანძრო დაცვისა და სამაშველო სამსახურის ლიკვიდაციის შედეგად აღრიცხული უძრავი და მოძრავი ქონების (მათ შორის შენობა-ნაგებობა, მატერი-ალურ-ტექნიკური ბაზა და სხვა) და სამსახურებრივი დოკუმენტაციის შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოსთვის სარგებლობის უფლებით გადაცემის თაობაზე.

გაზეთ "ილოროს" მთავარ რედაქტორს ბატონ როლანდ ჯალაღონიას

ბატონო როლანდ,
 მოგესალმებით! მე ვარ თინა ალექსანდრეს ასული ჯალაღონია. დავიბადე ჩხოროქუში 1940 წელს და დღესაც აქ ვცხოვრობ. ცოტა რამ ჩემს შესახებ: მამაჩემი და მისი სამი ძმა – ტერენტი, ამროსი და შალვა ჯალაღონიები ერთად გაუწვევიათ მეორე მსოფლიო ომში. მე მაშინ ერთი წლის ვყოფილვარ (1941 წლის ივლისში) და იმ დღეს ამიდავამ ფეხი. ოთხი შვილი რომ ომში გვაიხრებოდა ლავრენტი ბაბუას უნერვიულია, ყანაში თოხნისას დაცემულა და იქვე გარდაცვლილა. დაუსაფლავებით მაშინდელი წესისამებრ საკუთარ ეზოში, ვენახის კუთხესთან. ბებიანების გარდაცვალების შემდეგ მისი საფლავიც გახსნეს და ნეშტი ბებიასთან ერთად სოფლის სასაფლაოზე დაკრძალეს. ოთხი შვილიდან ბებიანებს ორი დაუბრუნდა: ამროსი და შალვა. მამაჩემი და ტერენტი ქერში დაიღუპნენ, მაგრამ დედა მათ სიცოცხლის ბოლომდე მაინც ჯიუტად ელოდა. მე უფროსი შვილიშვილი ვიყავი და ყველა თავს მეველებოდა, თუმცა მაინც ობოლი მეთქმოდა. დედამ თავდაუზოგავი შრომით გამომზარდა და გზაზე დამაყენა. 1962 წელს გავთხოვდი. ჩემი მეუღლე ნოდარ ზედანია კარგი ადამიანი იყო. წლების განმავლობაში სოფლის მეურნეობის სამინისტროში მუშაობდა, საქართველოს ყველა კუთხესთან ჰქონდა შეხება და ვისაც მასთან ურთიერთობა ჰქონია კეთილად იკონებს, რითაც ძალიან ვამყობ. როგორც

იტყვიან, კაცური კაცის სახელით იცხოვრება და 2002 წელს 70 წლის ასაკში გარდაიცვალა. ორი ვაჟი მყავს და 4 შვილი-იშვილი გოგონა. უფროსი ვაჟი ნუგზარ ზედანია 51 წლის, ამერიკის მოქალაქეა და ცოლშვილით იქ ცხოვრობს, უკვე 25 წელია, ხოლო უმცროსი – 49 წლის თენგიზი – თავისი ცოლ-შვილით ჩემთანაა, ჩხოროქუში და სტომატოლოგად მუშაობს. მყავს 94 წლის დედა, რომელიც საკმაოდ მხნეა, ზამთარში იხვენებს, მაგრამ გაზაფხულზე თოხს ვეღარ ვაგდებინებთ ხელიდან, ბოსტანში სარეველას არ აჭაჭანებს. რადგან და-ძმა არ მყოლია, გამაფრებელი მაქვს დედამაშვილური სიყვარული. განსაკუთრებით მიყვარს ჩემი რჯულის და ჯიშის ხალხი ჯალაღონიები, რომელთა შვილები „თინა დეიდა“, „თინა მამიდათი“ მესალმებიან და ეს მე ძალიან მახარებს. მინდა გითხრა, რომ ამ წერილის დაწერაც ჩვენი გვარის სიყვარულმა და თქვენი გაცნობის სურვილმა გადამაწყვეტინა. თქვენი „შემოდგომა“ ორჯერ წავიკითხე და კარგადაც ვიტყვი. ალბათ იმიტომ, რომ ჩვენი ბიოგრაფიები ერთმანეთს წააგებს. რომ არა კაცური კაცი, რომ არა ნამდვილი ქრისტიანი, რომ არა ჭეშმარიტი პიროვნება, თქვენ არც გაზეთ „ილოროს“ რედაქტორი იქნებოდით და არც ჩვენი გვარის დალოცვის მოსურნე. (უმცროსი ბიჭი ილოროში მყავს მონათლული 1967 წელს და ძალიან მიყვარს ეს ხალოცავი). პოლიტიკა ჩემისთანების საქმე არ არის, მაგრამ ძალიან მტკივა გული რუსეთ-

თან, რომ ცუდი ურთიერთობა გვაქვს, ძალიან მტკივა გული, ერეკლე მეფეს ცუდად რომ იხსენიებენ, დაგვაიწყვედა რომ გინადგურებს გადაგვარჩინეს? ძალიან მტკივა გული ქრისტიანულ სამყაროსათვის მიუღებელ წესებს ერთხმად რომ აკანონებენ ჩვენები. რუსეთთან კარგი ურთიერთობის შემთხვევაში არაფერსაც აღარ დაგვარებდით და ვაი, რომ ვერც ვერაფერსაც დაგიბრუნებთ მათთან ურთიერთობის აღდგენის გარეშე. ეს ყველაფერი კარგად იცის. საქართველოს მესულედი მაინც რუსეთიდან ჩვენი თანამემამულეების მიერ გამოგზავნილი ფულით რომ იკვებება, ესეც ყველაფერი კარგად იცის. საგარეო პოლიტიკის კურსი აღარ შეუცვლიათ ჩვენს მეზობელ ქვეყნებს, მაგრამ არ დაღუპულან და ვერც ჩვენი ავგაშენებს ნატო და ევროკავშირი. გარდა იმისა, რომ თუ ყველაფერზე თავი დაგხარეთ, ზნეობრივი განადგურებაც არ აგვეცდება. (ღმერთმა დაგვიფაროს!)
 მე თქვენისთანა ძლიერი ადამიანების და ჩვენი კეთილგონიერი ახალგაზრდების იმედი მაქვს. უდიდესი მადლობა ყველას ვინც ხმა აღიმადლა უწესობის, უზნეობის, სიბინძურის წინააღმდეგ და გვერდში დაუდგა ჩვენს პატრიარქს. უდიდესი მადლობა ამ ყველაფრისთვის, დღეგრძელი, ხანგრძლივი ყოფილიყოს თქვენი შემოდგომა, ღმერთმა დაგლოცოთ ჩემო ძვირფასო ძმავო როლანდ!
 თუ კი ოდესმე სამეგრელოსკენ მოვივლით გამოგზავრებამ, მე ჩხოროქუში,

ცენტრალურ გაზეთ, მშვიდობის ქ №10-ში ვცხოვრობ. ძალიან გამიხარდება თქვენი სტუმრობა.
 ბატონო როლანდ, გილოცავთ შობა ახალ-წელს! მრავალს, უთვალავს და გასწროთ ღმერთმა ჯამრთელად და ბედნიერად, ოჯახთან და ახლობლებთან ერთად. ღმერთმა დაგვილოცოს, გაგვიმთლიანოს, გაგვიძლიეროს ჩვენი საქართველო, ჩვენი მიწა-წყალი, ჩვენი კუთხე-კუთხული და ამ გამთლიანებულ, გაძლიერებულ, ქრისტიანულ საქართველოში ეცხოვროს ჩვენს ხალხს და ჩვენს მომავალ თაობას. ქრისტიანობა სიყვარულის სარწმუნოება არისო, ბრძანა ჩვენმა პატრიარქმა და ღმერთმა ნუ მოგვიშალს ერთმანეთის სიყვარული, ძმობა, გატანა. ღმერთმა ნათელში გვიმყოფოს ჩვენი საყვარელი ადამიანების, ჩვენი შალვეების, ალექსანდრეების, მათი მეუღლეების და და-ძმათა სულები.
 კიდევ ერთხელ, უდიდესი მადლობა რომ კითხულობთ ჩემს ეპისტოლეს.
 მოგიკითხათ დიდი პატივისცემით ჩემი ოჯახის წევრებმა, ყველა ჩემმა ნაცნობმა ჯალაღონიამ, ჩვენი საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსმა ლია ჯალაღონიამ.
 იყავით კარგად და ძლიერად!
 დიდი სიყვარულით და პატივისცემით
თინა ჯალაღონია
 25.12 2014 წელი

რა საიდუმლოს ბვინახავს ბავშვთა კოეზიის ერთ-ერთი სტროფი?

მივიწყებული ტოპონიმები
 გვახსოვს ყველას ბავშვობის დროინდელი გართობა-თამაშობები, სხარტულები, ყოველდღიურ ჩვევად ქცეული ვარჯიში-თამაშობები სპორტის მრავალ სახეობებში, მეტყველებებში, პოეზიაში.
 ეს იყო, ალბათ, თვითნაბადი თავისებური საგანმანათლებლო აღმზრდელი სკოლა, ჩვევები, კოდირებული ჩვენს გენში აგრე უხვად.
 დრო იცვლებოდა, საუკუნე საუკუნეს მისდევდა, პოეზიის გასართობ-გასათვლელი სტროფები და გამოთქმები მემკვიდრეობით გადაეცემოდნენ თაობებიდან თაობებს, იმ განსხვავებით, რომ შინაარსი და მნიშვნელობა ხშირ შემთხვევაში დაივიწყების ბურუსით იფარებოდა.
 ბავშვთა მრავალი ზეპირსიტყვიერების ნიმუშები და გამოთქმები შინაარსის გაუთვითცნობიერებლად აგრძელებდა არსებობას დღემდე. ასე მოხდა ერთ-ერთი ცნობილი გამოთქმის შემთხვევაში, როდესაც ვამბობდით, რა ალთა-ბალთას მიეძღვნა, სად ალთა და სად ბალთაო, ან რა ალთა-ბალთას გადასცემ-გადმოსცემო და შინაარსს ვეღარ ვაცნობიერებდით, სინამდვილეში ქართულმა აზროვნებამ ასეთი წარმოდგენით შემოგვიანახა ის უმოწყობი ძველის-ძველი ქართული ტოპონიმის რეალური სინამდვილე, რომელთაგან აღარც ერთი აღარ არის დღეს ქართული სახელმწიფოსი. ერთი მათგანი – სოფელი ალთა თურქეთის, ხოლო მეორე – სოფელი ბალთა რუსეთის იმპერიებმა (დაინაწილეს), შთანქვეს. ამ უკანასკნელ იმპერიასთან კი სახელმწიფო საზღვარი, როგორც ცნობილია 1956 წლამდე სოფელ ბალთის ქვევით გადიოდა, დღეისათვის კი („ნაცების“ წყალობით) ლარსთან ამოწყვეტილი საზღვარიც კი სადავო გვიხდება.
 ასევე გაურკვეველია ყველასათვის ცნობილი გასართობ-გასათვლელი პოეზიის სტროფის შინაარსიც:
„იოილო-ბიწილო, შროშანო, გვირიტინო, ალხო-მალხო, ჩიტმა გნახოს“.
 მსგავსი სტროფების გალობით მოიმღეროდა ყმაწვილთა თაობები შორეული საუკუნეებიდან, ოღონდ მრავალ მათგანთან შინაარსს ვეღარ აცნობიერებდა. ამ სტროფში ყველა სიტყვა გასაგებია, გაუგებარია რას ნიშნავს ალხო, მალხო, თუ ამ სტროფის შინაარსს ჩაწვდებით, მაშინ მასში გატარებულ აზრსაც ნათელი მოეფინება. ნათელი მოეფინება ამ სტროფის შემქმნელის აზრის საიდუმლოებასაც, თუ მაინც და მაინც, რატომ ბავშვთა ამ ჟანრის

პოეზიაში ჩააქსოვა ჩვენი წარსულის ერთ-ერთი გამოძახილის საიდუმლო.
 ალხო-მალხო, ჩიტმა გნახოს – ეს არის ყმაწვილის ფანტაზია, ოცნება ან იქნებ ვედრება მიუწვდომელი სამყაროს მონახულების.
 როგორც საყოველთაოდ ცნობილია საქართველო მსოფლიოს ქრისტიანულ ცივილიზაციის შუაგულში ტრიალებდა მუდამ საუკუნეების მანძილზე. შენდებოდა უამრავი ქართული კულტურის ცენტრი, ეკლესია-მონასტერი, საგანმანათლებლო კერა, რაც სახელმწიფოს მხრიდან მოითხოვდა დიდ მხარდაჭერას და ღონისძიებების გატარებას. უპირატესად კი, ყოველივე ამის თავდაცვის უზრუნველსაყოფად უნდა შექმნილიყო არა ერთი გარნიზონი-დასახლება. სწორედ ამ მიზნით, როგორც ცნობილია პალესტინის ჯვრის სამონასტრო ცენტრის სიახლოვეს არსებობდა სოფელი მალხა, ამ ფაქტის უტყუარობას და სინამდვილეს ადასტურებს მრავალი ისტორიული მატრიანეს ფურცლები, თუ მოგზაურ-თვითმხილველ მოღვაწეთა ნაწერები, რის შესახებაც არა ერთი წყარო მოვიპოვეთ ხელნაწერთა ინსტიტუტის თანამშრომლის მეცნიერებთა დოქტორის ქ-ნ თამილა მგალობლიშვილის დახმარებით, რისთვისაც მას დიდ მადლობას მოვახსენებ. ქ-ნი თამილა მგალობლიშვილი უშუალოდ მონაწილე იერუსალიმის სამეცნიერო ექსპედიციებში მუშაობს. 2001 წელს პირადად შეხვედრია უკანასკნელი მალხელი მუსლიმანი ქალი. 1948 წელს გზის მშენებლობასთან დაკავშირებით აუერით უკანასკნელი ბინადარნიც და იქ მალხის სავაჭრო ცენტრი აუშენებიათ, ტოპონიმი არ დაუკარგავთ. ასევე, თაბორის მთასთან ახლოს არსებობს ს. შიბლიანი (ს. შიბლიანი, კახეთში) და ა. შ. ამასთან მომყავს ერთ-ერთი მოგზაურის პეტრე კენტოშვილის წიგნიდან ამონარიდი: „მოგზაურობა წმ. ქალაქ იერუსალიმსა და წმ. ათონის მთაზედა“, ქ. თბილისი, 1901 წ. ვფიქრობ, ეს ერთი წყაროც სრულიად საკმარისია იმ ისტორიული წარსულის სინამდვილისა, რასაც ადვილი ჰქონდა ისტორიის გახსნავალებზე.
 „მახლობლად ჯვრის მონასტრისა, ესრედ წოდებულ „ვარდის დეღესა“, არის დაბა „მალხა“, სადაც ცხოვრობს 600 სული ორივე სქესისა; ამბობენ რომ ვითომც ეს მცხოვრებულნი არიან შთამომავალნი აქ გადმოსახლებულთა ქართველთა მეფე ვახ-

ტანგ გორგასლანის დროსა V საუკუნეში, დასაცავად ჯვრის მონასტრისა მტერთა დაცემისგან. მათ დაუვიწყებიათ მშობლიური ენა და სარწმუნოებაც მამა-პაპათა; მაგრამ, გადმოცემით იცინა, რომ იგინი არიან შთამომავალნი შორეულ ჩრდილოეთიდან გადმოსახლებულთა, და უწოდებენ თავის თავსა „გურჯებად“ ქართველებად; და გარეშე მცხოვრებნიც არაბნიც ისე უყურებენ, ვითარცა მოხულსა უცხო ტომსა. იგინი ლაპარაკობენ არაბულად რამოდენიმე თათრულად და ბერძულადაც. იგინი იცავენ ჯვრის მონასტრისა და ემსახურებიან მას. იგინი სარგებლობენ საკუთარი უფლებითა, – დაამუშაონ მინდვრები და ვენახები და აძლევენ მონასტრის მხოლოდ მესამედ ნაწილს შემოსავლისას. მონასტრის არ შეუძლია ეს საქმე გადასცეს სხვასა, რომ უსიამოვნება არ გამოიწვიოს მალხის მცხოვრებთა შორის. სახითა, ზნეობითა და ჩვეულებითა იგინი განსხვავდებიან გარეშე მცხოვრებთა არაბის ტომისაგან. იერუსალიმში მიღებულია წესად ყოველთა ეკლესიებში ხმარება აიაზიმის მარტივი წელის მაგიერ ვარდის წელით მომზადებულისა. ქრისტეს საფლავის წინაშე ასხურებენ ვარდის წყლის აიაზიმით ვერცხლის სურვიდამ. მახლობლად სოფლის, მალხისა არის ვრცელი „ვარდის დეღე“ ამ სოფლის მცხოვრებნი მისდევენ ბლომად ვარდის მოყვანას და იგივენი ამზადებენ ვარდის წყალსა. და აქედან ვგზავნებთ ვარდის წყალი აიაზიმად სახმარებლად და ტრავზების კურთხევაზედ განსაზღვრულად სრულიად პალესტინაში და კონსტანტინეპოლის სანტარპეოშიც“. როდესაც აღნიშნული ტერიტორიები არაბების ხელში გადავიდა, სოფელი მალხის მეციღრნი აყრიდნენ და აფრიკის ტერიტორიაზე გადასახლებულან საცხოვრებლად.
 ალბათ ამ დროინდელი ამბის გამოძახილის ხმა ისმის ამ პატარა სტროფში.
 თუ იმასაც გავითვალისწინებთ რომ იმ გრანდიოზული საეკლესიო ცხოვრების მოვლა-პატრონობისათვის მხოლოდ ერთი დასახლება არ იქნებოდა საკმარისი, მაშინ უნდა ვივარაუდოთ, რომ სადაც არსებობდა დასახლება სოფელი მალხა იქ სოფელი ალხაც იქნებოდა დასახლებული, რაც სრულიად აკმაყოფილებს ჩვენი სარკვევი სტროფის შინაარსის საიდუმლოს ამოცნობას.
 თუ კავკასიურ სამყაროსაც მიმოვაგლებთ მცირეხნით თვალის მხერას, საიდანაც ჩვენ დიდი ხანია მოწყვეტილნი ვართ

უშუალოდ, აღმოჩნდება, რომ იბერიულ მოდემის ვაინახების მიწაზეც არსებულა სოფლები ალხა და მალხაც მაშინ ადვილი დასახანი იქნება, რომ ეს სტროფი რამხელა უმორეს ისტორიულ წარსულსაც ეხმოდნება, რაც უფრო აძლიერებს მის ისტორიულ მნიშვნელობას და შინაარსს დღევანდელი გადასახედიდან.
 ს. ალხა მდებარეობს მდ. ასას ხეობაში. ს. მალხა კი მდ. არდუნის. ამ უკანასკნელის მეციღრნი კი მისი ხალხად იწოდებიან და მშეს ეთაყვანებიან. შევადართო ქართველთა მისი შვილებად მოხსენება ისტორიულიდან ან ხატი მეფეების საეკლესიო ლოცვა-დაფიცებები „ჯერ ჩემ მზემ“ ანდა ქართველი კაცის მიერ ბოლო საუკუნეებამდე შემონახული დალოცვა დაფიცება შენ მზეს ვფიცავარ, ჩემმა მზემ, შენმა მზემ და ა. შ. (ქართული გვარი ჯერ-მიხაშვილი). ქართველი მთიელები კი უკანასკნელ დრომდე თავყვანს მზეს სცემდნენ, თითქმის ყველა ლოცვა-სავედრებელს ხევსური და ფშაველი ხუცეები ასე იწყებდნენ „დიდება ღმერთსა დღეს დღესინდელსა, მზესა და მზისმყოლი ანტელოხთა“-ო. პ. ს. ამ უკანასკნელი სიტყვების გახსენება კი საჭირო გახდა იმისათვის, რომ ისტორიულ მეხსიერებას ერთხელ კიდევ შეუძახოთ თუ რანი ვიყავით, რანი ვართ და საით მივიდვართ. დღეს ამირანის კავკასიაში სრული წყევლია, მზის დაბნელება ახალ ფაზაში შევიდა. დაგვიმდია კავკასიური მოდემის ასიმილაცია, რისთვისაც გვიწვიებენ ეთნოკონფლიქტებს შემდგომ მომრიგებულ მოსამართლედ, ისევე მთავარ დამნაშავეს – დამპყრობელს ვირჩევთ, ხდება გამიზნული ქართველების გაუცხოება-ამოძირკვა კავკასიურ სამყაროდან, საკუთარ სახლ-კარიდან განდევნილია მილიონობით ოჯახი, ნებით თუ ძალადობით ამას მნიშვნელობა აღარ აქვს. თითქმის მსოფლიოს ყველა იმპერია ებრძოდა კავკასიას – საქართველოს, მაგრამ იმპერიები ქრებოდნენ მსოფლიოს არენიდან. კავკასია-საქართველო კი რჩებოდა განგების ძალით დღემდე და იარსებებს მომავალშიც მრავალკუთხედით.
გურამ რაზმაძე, მხატვარ-არტიტექტორი
შენიშვნა: მალხა – ჩენურად მზეს ნიშნავს. მამაკაცის სახელი მალხაში მიღებულია ტოპონიმ მალხადან. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ კავკასიის ისტორია ახალ სინათლეს ელოდება.

კიდევ ერთხელ დიდი რუსი კუბლიცისტის მასილ ველიჩკოს უკვლავი ნაწარმოების თაობაზე

გაითვალისწინეს რა ფართო მკითხველი საზოგადოების დიდი ინტერესი ვასილ ველიჩკოს კუბლიცისტური ნაწარმოების "პანპანსონალიზმი", გაზეთ "ილორი" მთავარ-მა რედაქტორმა როლანდ ჯალაღანიაძემ და "საინჟინერო" ლიტერატორმა ნუგზარ გოგუამ გამოსცეს აღნიშნული წიგნის დამატებითი ტირაჟი.

ნაწარმოები იხსნება მთარგმნელისა (რ. ჯალაღანია) და გამომცემლის (ნ. გოგუა) ვრცელი წინასიტყვაობით.

საყოველთაოდ ცნობილია ის ფაქტი, რომ სომხებმა დიდი ხანია თავი მოაბეზრეს მთელ მსოფლიოს, განსაკუთრებით კი მეზობელ სახელმწიფოებს, იმის მტკიცებით, რომ ერთ დროს შავი ზღვიდან კასპიის ზღვამდე გადაჭიმული იყო მხოლოდ "დიდი სომხეთი", რომ მაშინ ამ არეალში სხვა სახელმწიფოები არ არსებობდნენ, რომ სომხები ყველაზე ჭკვიანი და ავტორიტეტული ერაა მთელ მსოფლიოში, რომ მათ ბადალი არ გააჩნიათ დედამიწის ზურგზე, რომ მათგან მოედინება მიწიერი ცივილიზაცია და სხვა სულელური პიპიტეზებით. როცა მათ მორიდებით შევახსენებთ ხოლმე, რომ პომპროსის უკვდავ ქმნილებათა გმირებმა ოქროს საწმისი წაიღეს არა სომხებიდან, არამედ დიდი ცივილიზაციის მქონე კლხეთის სამეფოდან, სომხები ამ მტკიცებულებას აგრესიული დუმილით ხედეებიან, რადგან იმდენი ჭკუა ჰყოფნიან, რომ ეჭვის ქვეშ არ დააყენონ დიდი ისტორიამდელი მწერლის უკვდავი ლიტერატურული მემკვიდრეობის რეალობა. და მაინც, მიუხედავად მრავალი ამგვარი უმსგავსოებისა, მიუხედავად იმ დაუჯერებელი დღაბრტისა, რასაც ხშირად სომხები ისტორიულად მათი შემფარებელი და მტრის ხმლისაგან დამცველი ქართველების მიმართ სჩადიებდნენ, მიუხედავად აფხაზეთში ქართველებსა და აფხაზებს შორის პროვოცირებულ ძმამთაშვილეთაში ქართველების წინააღმდეგ გამომწვევი სისასტიკისა, ჩვენ ომს ეუცხადებთ არა სომხეთსა და მის შრომისმოყვარე მოსახლეობას, არამედ იმ ვაისომხებს, რომელთაც ვერასოდეს ვერ უპოვიათ საკუთარი ადგილი კავკასიის გეოპოლიტიკურ სივრცეში და რეალური ისტორიის გააღებებით ცდილობენ სომხეთის განდიდებას სხვა მეზობელი სახელმწიფოების დამცირების ხარჯზე. სწორედ ამ სიმახინჯეებს უძღვნა დიდმა ილია ჭავჭავაძემ უკვდავი ნაწარმოები „ქვათა დაღადი“...

მართლაც რომ უხსოვარი დროიდან გვესხმინ თავს სომხები, ყოველი სიყალბის მოშველიებით ცდილობენ დაარწმუნონ მსოფლიოს ხალხები, რომ კავკასიაში მხოლოდ ისინი არიან ცივილური სამყაროს წარმომადგენლები, დანარჩენები კი ბარბაროსები ვართ. ამ სიყალბეებს ამხედვენ ტაციტუსის, მომხენისა და მასკეროს ნაწერები... ამ მხრივ განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი რუის-ურბნისის საეპისკოპოსოს გარყვნილების ბუდედ ქვევისათვის 1104 წელს გაკრეჭილმა, რუის-ურბნისის ეპისკოპოსმა, გვარ-გადაკეთებულმა სომეხმა – ლეონტი მროველი. „ცხოვრება ქართველთა მეფეთა...“-ს ყველაზე უძველესი ხელნაწერის (1270-1310 წ.წ.) შემქმნელმა, ტიგრან II-ის მემკვიდრე დაშნაკმა სომეხმა იმის საკომპენსაციოდ დაწერა „ფარნავაზმა განაგრძო ქართული ენა და სხვა ენა აღარ იხრახებოდა ქართლსა შინაო“, რომ ქართველებს თვალი დაეხუჭა და შეეწყნარებინა მტკნარი სიცრუე: „აქამომდის (ძვ. ძ. აღ. 550 წ.) ქართველთა მთავრებმა სომხური იყო“-ო, ხოლო „კავკასიის ნახევარი, უმჯობესი მიწები სომხეთსა კუთვნილებათ“, რითაც საფუძველი ჩაუყარა ქართველთათვის დღემდე გადაუჭრელ თავსატეხს, თორემ სინამდვილეში ქართლს მე-10 საუკუნემდე სახელმწიფოებრიობა არასოდეს ჰქონია (პირველი მეფეა ადარნასე II ბაგრატიონი) და, ბუნებრივია, ქართული ენა მანამდე სახელმწიფო ენა არასოდეს იქნებოდა, რასაც ადასტურებს ბოლოსიტყვაობა დედანი ჩვენამდე მოღწეული ყველაზე უძველესი წერილობითი ძეგლისა – თიანეთის პეტრიწი, „განმარტებანი პროფეტ დიოდოროსის „დმრთის-მეტყველების საფუძვლებისა“ (იხ. იოანე პეტრიწი, შრომები II, გამოც. ს. ვაჟინის მიერ) და შ. ნუცუბიძის მიერ, თბ. 1937, გვ. 220). რაც შეეხება დამწერლობებს, დღეს არსებული თითხმეტი ორიგინალური დამწერლობიდან ქართულად წოდებული დამწერლობანი

(მხედრული და ასომთავრული) რომ კლხურ-იბერიული წარმოშობისაა, ამაზე დღეს აღარაა დავა. ამიტომ არ სწავლობენ საქართველოს კლხურ ფესვებს მ. ლორთქიფანიძე და სომეხთა მიერ მოსყიდული სხვა „ქართველი“ მეცნიერები, რომელთაც საკუთარი კლხური ფესვების აღიარებას ურჩევნიან თქვან, რომ ჩვენი წინაპრები სომხები ან სომხებისაგან დამოძღვრილი ქართველები იყვნენ, რომელთაც კლხებთან არავითარი საერთო არ გააჩნიათ.

ცნობილი ქართველი მეცნიერები ცდილობდნენ ღრმად ჩაეხედათ ქართველი და სომეხი ერის ისტორიაში, რათა მათი მიდენტიფიცირებელი თუნდაც რაიმე ელემენტი დაეხსნათ, მაგრამ ვერაფერს გახდნენ, რადგან ყოველი ანალიზისას ტივტივდებოდა სომხების არაკავკასიური წარმოშობის მტკიცებულებები, რაც ასევე თვალდაუხველია ვასილ ველიჩკოს წინამდებარე ნაშრომში. ავსილთ თუნდაც დიდი ქართველი მკვლევარი-მეცნიერის გერონტი ქიქოძის „მელანქოლიური შენიშვნები“, სადაც სულმნათი გერონტი აღნიშნავს:

„აღნიშნული ნაწარმოები ქართველთა ისტორიული ბედისწერის მტკიცებულ პრობლემას ეხება.“

ჩვენ, ქართველებს, ნათესავეები არა გვყავს დედამიწის ზურგზე. ეს ძალიან უცნაური მოვლენაა, ყოველი ხალხი რომელიმე ოჯახს, რომელიმე რასას ეკუთვნის. ყველას ჰყავს ან ძმა, ან ბიძაშვილი, ან შორეული მოკეთე. ინდოელები, სპარსელები, ქურთები ევროპელების შორი-ახლობელი ნათესავეები არიან. გერმანელები, ინგლისელები, პოლანდიელები, სკანდინელები ერთს ვეწრო ოჯახს შეადგენენ. მეორე ასეთი ოჯახი რომანელებია, მესამე – სლავიანები.

ჩვენ რომელ რასას ეკუთვნიან? ეს არავინ იცის. ჩვენ არა ვართ ეთიოპები, უუჭველია, მაგრამ, თეთრი კანის მიუხედავად, არც ინდოევროპელები ვართ, არც სემიტები, უღელმთაშვილ ვაჩვენებ, ციდან ჩამოვარდნილ არსებას ვეკვართ. ჩვენი ენა საოცრად განსხვავდება ყველა ცნობილ ენისაგან: თავისებურია მისი ლექსიკონი, მისი სინტაქსი, მისი ფონეტიკა. და ენა რომ სულის გარეგნული სახეა, მაშასადამე, თავისებურია ჩვენი ხასიათიც, ჩვენი მგრძობიარობა და აზროვნებაც.

მეცნიერები, რომელნიც ყველაზე მეტად კლასიფიკაციას აფასებენ და საშინლად იტანჯებიან, როცა რაიმე განკერძოებულ და გაუგებარ მოვლენას ამჩნევენ, ამტკიცებენ, რომ ქართველებსაც გვყავდა ახლობელი ნათესავეები, მაგრამ დაეკარგეთ უამთა მსველლობაში. ესენი ყოფილან ძველი სომხები, ელამიტები, ხეთები, ურართელები, ალაროდები ან კიდევ ეტრუსკები, ბასკები და სხვები. მხოლოდ უბედურება იმაშია, რომ ეს ტომები ან სრულიად მოსპობილან, ან კიდევ სრულიად შეცვლილან. თანამედროვე სომხობას ჩვენთან ბევრი ადარაფერი აქვს საერთო არც გარეგნობასა, არც ენასა, არც მწერლობაში. სხვებიდან კი თითქმის არაფერი დარჩენილა, გარდა რამდენიმე დღურსმულ წარწერისა, ებროგლიფისა თურქუსისა, რომელიც ჯერ არავის წაუკითხავს და რამდენიმეთაიდან გვირავისა, რომელიც კიდევ არ კმარა რასისულ ნათესაობის დასამტკიცებლად. ყოველს შემთხვევაში, ქართველი ერი ჯერჯერობით მარტოდ-მარტო სდგას, როგორც ცოცხალი ნიმუში უცნობი, გარდასული რასისა, რომელიც შეიძლება სადმე შორეულს საფლავეებში სოვლემდეს.“

ამ აზრს არ იზიარებენ სომხები და ყოველნაირად ცდილობენ კავკასიის ერთადერთი აბორიგენი ცივილური ტომის სახელის დასაკუთრებას, რისთვისაც არც ფულს იშურებენ და არც ჩვეულებრივ დაშნაკურ ძალადობას. როცა შემოთავაზებულ ნაწარმოებს წაიკითხავთ, უმაღლესი ხარისხით სომეხი ბობოქრების შემოფოთების მიზეზს და რაც მთავარია ასევე უმაღლესი შენიშნავთ, რომ საუკუნის შემდეგაც არაფერი შეცვლილან მათი ცხოვრების წესი და მეზობლებთან დამოკიდებულებაში, რადგან ისინი დღესაც „გულმოდგინედ“ ამტკიცებენ არა მხოლოდ იმ ერის შეილებს, რომელთაც ისინი გაკვირვების ეამს შეიფარეს, დააპურეს და ნუგუმი სცეს, არამედ იმ მშრომელ, წესიერ სომხებსაც, რომლებიც მეგობრულად იღვწიან

ქართველების გვერდით და უანგაროდ აკეთებენ საერთო საქმეს. უპირველესად ხომ სწორედ ამ კატეგორიის უდანაშაულო ადამიანები ინაგრებიან ზოგიერთ სომეხ ქვემძრომთა არაკორექტული საქციელის გამო. მოვიყვან თუნდაც ასეთ მაგალითს – დღეს რუსეთში ლამის ერთი მილიონი ქართველი ცხოვრობს და საკუთარი შრომის ნაყოფით არჩენს ოჯახს, ნათესაობას. მიუხედავად იმისა, რომ რუსეთსა და საქართველოს შორის უკანასკნელ პერიოდში პოლიტიკური ურთიერთობა უადრესად დაძაბულია, რუსეთის ოფიციალურმა სახელისუფლებომ წრებმა კი ლამის სახელმწიფო პოლიტიკად და სავალდებულო ატრიბუტად აქციეს ქართველებისადმი სიძულვილი, რუსეთში მცხოვრები ქართველებისათვის მხოლოდ ქართველობის მოტივით არცერთ რიგით მოქალაქე რუსს არასოდეს მიუყენებია შეურაცხყოფა. უფრო მეტიც, მიუხედავად ყველაფრისა, ისინი დიდ პატივს სცემენ და ლამის ბრმად ენდობიან ქართველებს. რაც შეეხება სომხეთსა და სომხებს, მიუხედავად იმისა რომ ისინი, უკანასკნელ პერიოდში, რუსეთისათვის, ამიერკავკასიაში, ერთადერთ გეოგრაფიულ და გეოპოლიტიკურ დასაყრდენს წარმოადგენენ, ყველას კარგად ახსოვს, თუ 2004 წელს, როგორ დაარბიეს რუსებმა კრასნოდარის მხარის სომხური მოსახლეობა, იმიტომ, რომ სომხები კრასნოდარის ტერიტორიასაც კი, სომხეთის ისტორიულ საკუთრებად აცხადებენ.

...მეტი უმადურობა და უხეობა ალბათ ძნელად წარმოსადგენია, მაგრამ რომელი ზნეობაზე უნდა ესაუბრო პიროვნებას, ან ერს, რომელიც გაკვირვებისას უბეში შემოვიძვრება, შემდეგ კი, ყველა სიცრუის მოშველიებით, იმ ტერიტორიას გვდაეგება, რომელიც მისი დამშუული ოჯახის გამოსაკვებად უბოძეა!

...შემთხვევითი შეცდომის შედეგი არ უნდა იყოს ის, რომ 2004 წელს, გერმანიაში, ქალაქ შტუტგარტში გამოუშვეს სიმღერების კომპაქტური ღაზერის დისკი სახელწოდებით „ტივიგის მონარტება“, რომელშიც ისტორიული ქართული ხალხური სიმღერები „ჩაკრულო“ და „მრავალკამიერი“ წარმოდგენილია როგორც სომხური ფოლკლორის თვალსაჩინო ნიმუშები. და ეს მაშინ, როცა ქართული ხალხური სიმღერა „ჩაკრულო“, მსოფლიოს სხვა ათ მიუხედავად საოცრებასთან ერთად ჩაიწერა და ამერიკის კოსმოსურმა სააგენტო „ნასამ“ დია კოსმოსში გააგზავნა, როგორც მსოფლიო ცივილიზაციის ერთერთი თვალსაჩინო ნიმუში.

უუჭველია, რომ, ამ შემთხვევაშიც, სომხებისათვის დამახასიათებელი ეროვნული ბრაკონიერობის კლასიკურ ნიმუშთან გვაქვს საქმე, რაც იმით შეიძლება „გამართლდეს“, რომ სომხებს საკუთარი ფოლკლორიც კი თითქმის არ გააჩნიათ და შურით გომბეშოსავით გაბერილები ურცხვად იხეებენ მდიდარი ქართული ხალხური შემოქმედების განუმეორებელ ნიმუშებს.

საკმარისია, რომ სომხებთან დაკავშირებულ თემბიტაკას შეეხო, რომ სრულიად ახალი მიხედვებით ფაქტები წამოტივტივდებიან ხოლმე. ახლაც ასე მოხდა.

ადრეც არაერთგზის აღვნიშნავს, რომ ცალკე საუბრის თემა გახლავთ სომეხთა რელიგიური მრწამსი, უფრო სწორად – მათი ქრისტიანობა.

დაუჯერებელია, მაგრამ ფაქტია ისიც, რომ სომხებს არ გააჩნიათ არცერთი მათი წმინდანის ნეშტი – წმინდა ნაწილები, იმიტომ, რომ სომხის ჩონჩხი და თავის ქალა მხოლოდ ას წელიწადს ძლებს და შემდეგ მტვრად იქცევა ხოლმე. უუჭველია, რომ ეს უფლის ნება გახლავთ, რადგან სომხებს კაცობრიობისათვის დღემდე არაფერი სიკეთე არ მოუტანიათ და ამიტომაც მალევე წარსოვს ხოლმე უფალი მათ ნეშტსაცა და ნაკვალევსაც.

მართლაც რომ დაუჯერებელია, მაგრამ ფაქტი ჯიუტია და მისი გადამოწმება დიდ სიძნელეს არ წარმოადგენს.

თბილისში წიგნის რეალიზაცია მოხდება ყოველ ოთხშაბათ დღეს, დღის 9 საათზე, ბაქრაძის ქ. №6-ში (დიდუბე), ან, ყოველდღე, მეტრო „მარჯანიშვილის“ ამოსასვლელში, გაზეთების გამყიდველ პაატასთან.

ცნობისათვის დარეკეთ – 557.324.374.
პრესსამსახური

ქვეყნის მთავარი

ათე რინაქ მუხმა დოღალ, პუხუს მუნობა ქვერსემ ოღალ. ჩქიმ დუც ვორწყექ ჭყინტ დო რინც, მიზღვინდუანც ჭყემა ჭინც. ხეს მიკინებ თე ცა-სარკე, ჩქიმ დუც ირო წანეფც ვარკე. თე ბორჯ ირო მუშო ირთანც, ამსერ თუთაქ ოკო მირთას. ჩანარ ბიძინ, ბოქუა ზინთას - სო მორთუ დო ვარა მიქ თას? ჩქიმ ოღალც მით ლექინც ორწყე - მოზოჯას დო ქათუღირთას. მუმა მუშენ გიოდვეს ელნაფალას ა ჯოხო დო მი ორა დო მი ორდეს. ქორთულ ნინა სქუა რე დო მუშამ ჯოხო გიოდვეს. ცაშე ცენც ჯა დო ქუა გურით ნარდომ ბანდის ფხეშა. მუშას ჯოხო ამღლა სქუა, ათე ფულირ ამბემ გეშა. მასქერც ქიმკორულაფუ დო სქუა განთხის გიომუღანც, მუშას იჯოგუანც დო სალაშუსოს მიდმუღანც. ელნაფალას ა ჯოხო დო მი ორა დო მი ორდეს. ქორთულ ნინა სქუა რე დო მუმა მუშენ გიოდვეს!

ოხვამეს ი უაფვნო ე ორზამალო თუთუმი? მინშა მუშაღე თე არზი, ირფელც მუშ ბორჯი გუთუნი. ვემკაწონებე ცა, დიხას, მუთ უჭეემუ დო უთუნი. ე დიხაუჩა ქირთანც, ე დიხაუჩა ქირთანც, მარა თუთ ვარე მუთუნი.

შურ თაკილენც

შურ თაკილენც, ვაჩენდ, ულა ოკო, სქემე. ცას მუკობუ ჭყემა, მარა ვაგოჭყემე. ჩე მუნაფამ ხურხის, ჩქიმ ლერს ქიმკორდელე. არბას ვორწყექ მუხურც, თაქ ვორექ დო მელე. აკორუმელ დიხას, გილაგორუნც ჩვერე. არბა ალა-კვალა, მინ უნგა დო ვერე. მეტყურეფიშ ხანდათ კინე აკიკათეს. ემირღვანა დანდას, ოლაფარე ვუქ კართეს. მუთუნც გუღ შინა, დღა გიმანთხუ ქირო. ოშშა გუნარჩქინა, ართშა ვეპიქ ჯგირო. ანაქია ურქენც, თოლ ინონჭაფ გალენც. გამწვას ორღვანც ფურცელც, თევრენც დო თაერენც. ზისხერქ ქაკათ ბირცხას, კონწარ მივოდვარენ. მი გეგონენც ძიცას, ცა ვეპიცანც, ცა რენ. ვაკომირღვა უდე, დუც მიკორდვა ლუბას. ათაქ მიღუ ყურდგი, ჩქიმი აქნახუბა. თე შქორია ჯალეფც, უნარუა წორო. გოკონ მომიწლანა, იშენ მი ორც ორო. სერიშ მუშას ვართუქ, დღალეფც თევრეთ ბიძინქ დო ცაშ პეულ შქართუნც, პამას ქაშენჯორუქ. შურ თაკილენც, ვაჩენდ, ულა ოკო, სქემე. ცას მუკობუ ჭყემა, მარა ვაგოჭყემე.

რამდენად მართებულია მიწის (დედა მიწის წიაღისეულით) ყიდვა, ბაჟიღვა და ბასხვისება კერძო საკუთრებაში

საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორის საკვირაო ქადაგებასა და გაცხადებაზე მიწის ყიდვა-გაყიდვისა და გასხვისების შესახებ ხელისუფლების მიმართვაზე გამოსხაურება

საქართველოში ამჟამად არსებულმა სოციალ-ეკონომიკურმა მდგომარეობამ დღის წესრიგში დააყენა 1995 წლის 24 აგვისტოს მიღებული საქართველოს კონსტიტუციის და მასში დღემდე შეტანილი ცვლილებების (გათვალისწინებით) გადასინჯვა, მისი გაუმჯობესების მიზნით.

ჩემი აზრით, უდიდესი შეცდომა (დანაშაულის ტოლფასი) იქნა დაშვებული 1995 წლის საქართველოს კონსტიტუციაში რომარ ჩაიწერა 1978 წლის 15 აპრილს და 1991 წლის 24 მარტს მიღებული საქართველოს კონსტიტუციიდან შემდეგი ფორმულირება - „საქართველოს ეროვნული სახელმწიფო და ადმინისტრაციული წყობილება შედგება შემდეგი ერთეულებისაგან: აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი. იქვე არის მითითებული, რომ ავტონომიური რესპუბლიკები არის საქართველოს შემადგენლობაში და ავტონომიური ოლქი საქართველოს შემადგენელი ნაწილია.

1995 წლის საქართველოს კონსტიტუციაში არავითარი „გარდამავალი დებულება“ არ იყო საჭირო, არამედ პირდაპირ უნდა ჩაეწერათ, რომ ავტონომიური რესპუბლიკები და ოლქი საქართველოს შემადგენელი ნაწილებია და განესაზღვრათ მათი სტატუსი (უფლება-მოვალეობა). ასეთი ჩანაწერები რომ ყოფილიყო კონსტიტუციაში, მაშინ რუსეთი ვერ შეძლებდა (გაბეჯდა) მათ ცალკე დამოუკიდებელ რესპუბლიკებად აღიარებას, თუ მაინც მოხდებოდა უბედურება, მაშინ საქართველოს მეტი უფლება ექნებოდა მოეთხოვა მათი დაბრუნება თავის შემადგენლობაში. საკონსტიტუციო სივრცეიდან არ უნდა ამოგდოთ

(ამოგდოთ) აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი, მაგრამ ახლა მაინც შევიტანოთ მიმდინარე საკონსტიტუციო ცვლილებებში საქართველოს ტერიტორიულ მოწყობაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი თავიანთი სტატუსით, ხოლო წინააღმდეგ შემთხვევაში ჩვენ დაეკარგავთ უფლებას მათი დაბრუნების მოთხოვნაზე.

საქართველოს მოქმედმა კონსტიტუციამ სრულყოფილი სახე რომ მიიღოს, ამისათვის საქართველოს პარლამენტმა შექმნა სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისია და მრჩეველთა საბჭო, რომლებიც უხელმძღვანელებენ კონსტიტუციის ახალი რედაქციის პროექტის შემუშავებას.

მრჩეველთა საბჭომ პროექტის შესამუშავებლად უნდა მოიწვიოს მდელკვალიფიციური სპეციალისტები (კადრი) სხვადასხვა პროფესიის წარმომადგენელი, ვინაიდან კონსტიტუცია არის ქვეყნის ძირითადი კანონი და მასში უნდა განისაზღვროს სახელმწიფოს მოწყობის ყველა ძირითადი საკითხი (დებულება), ამიტომ კონსტიტუცია არ არის მარტო (ხოლოდ) იურისტების საქმე. კონსტიტუციის შემუშავების დროს მის ბოლო ეტაპზე არის იურისტების საქმე, მაშინ, როცა ზუსტი იურიდიული აზრის (წინადადებების) ფორმულირებაა მოსაძებნი (დასადგენი, დასაზუსტებელი).

კონსტიტუცია არის სახელმწიფოს მოწყობის შესახებ დოკუმენტი, სახელმწიფო კი რთული და კომპლექსური თემა, ამიტომ კონსტიტუციის პროექტის შემუშავებაში საჭიროა ჩართულნი იქნან შემდეგი სპეციალისტები: ისტორიკოსები, პოლიტიკოსები, მართვის (მენეჯმენტის) სპეციალისტები, იურისტები, ეკონომისტები, ფსიქოლოგები, ფილოსოფოსები, ფილოლოგები და სხვა.

კონსტიტუციის პროექტის საერთო-სახალხო განხილვაში მრავალი (ბევრი) სწავლული (მეცნიერი) ადამიანი უნდა ჩაერთოს (ჩაებას), რათა თითოეული სფეროს კუთვნილ წინადადებას, ტერმინს, ცნებას, შესატყვისი (შესაფერისი) დატვირთვის როლი და ადგილი ექნება მიჩენილი.

კონსტიტუციაში ახალი ცვლილებების შესატანი პროექტის განხილვა უნდა მოხდეს სრულიად გამჭვირვალედ და საჯაროობის პირობებში, ამიტომ პარლამენტმა პროექტი საყოველთაო-სახალხო განხილვისთვის წინასწარ მიღებამდე რამდენიმე თვით ადრე უნდა გამოაქვეყნოს პრესაში დიდი ტირაჟით, რომ ხელმისაწვდომი იყოს ყველა დაინტერესებულ (მსურველ) პირთათვის განსასჯელად და მათი წინადადებების, მოსაზრებების დასაფიქსირებლად, ამიტომ მეითხველის მიერ გამოთქმული ყველა მოსაზრება (დადებითი და უარყოფითი) უნდა დაიბეჭდოს იმავე პრესაში და სამუშაო კომისიაში დაამუშაოს (შეისწავლოს) და შედეგი წარუდგინოს მრჩეველთა საბჭოს, ხოლო ეს უკანასკნელი პარლამენტის კომისიას გასათვალისწინებლად პროექტის მიღებისას.

საბოლოოდ შემუშავებული (დამუშავებული) საკონსტიტუციო ცვლილებების და კონსტიტუციის პროექტის სრული ტექსტი უნდა გამოქვეყნდეს მასობრივი ტირაჟით და გატანილი იქნას რეფერენდუმზე (პლემბისციტზე), მოწონების შემდეგ უნდა დაამტკიცოს (მიიღოს) პარლამენტმა სესიზაზე.

კანონები, კონსტიტუცია და სხვა იურიდიული დოკუმენტები (ნორმატიული აქტები) უნდა იყოს ფართო მასისთვის გასაგები ენით, შინაარსით, ნათელი აზრით. წინადადება უნდა იყოს მარტივი, სხარტი და მოკლე. იურიდიული დოკუმენტის არის არ უნდა იყოს ძველად გასაგები (აღსაქმელი), სამართლებრივი, სატოტალური, რეზუსი და ყოველი წინადადება არ უნდა მოითხოვდეს ახსნა-განმარტებას.

ფუქტობთ ასეთი წესით, თანმიმდევრობით და მოთხოვნებით საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული სახელმწიფო მნიშვნელობის იურიდიული დოკუმენტები ყველასათვის იქნება ხელმისაწვდომი, ადვილად შესაცნობი (გასაგები), მყარი (სტაბილური) და არ მოითხოვს წამდაწუმ ცვლილების გატარებას.

P.S. საქართველოში თანამედროვე

პირობებში მოდად იქცა სახელმწიფო მნიშვნელობის ყველა იურიდიული დოკუმენტის მიღებამდე (დამტკიცებამდე) საკვლევლო წესით მოთხოვნა, რომ საერთაშორისო (ვენეციის კომისიის) ექსპერტიზა უნდა გაიაროს და მათი შეხედულებები გაეთვალისწინოთ. უცხო ქვეყნების გამოცდილების გაზიარება ამ თუ იმ პრობლემაზე კარგია, მაგრამ მათ მიერ დაწერილი დოკუმენტები საქართველოსთვის მიუღებელია, ვინაიდან ისინი ვერ ითვალისწინებენ ადგილობრივ ეროვნულ თავისებურებებს (ადათ-ჩვეულებებსა და ადათ-წესებს) და ვერც მოთხოვთ გათვალისწინონ, რადგან მათ საფუძვლიანად არ იციან ქართველი კაცის ბუნება, ამიტომ არის, რომ ჩვენი ქვეყნის კანონები განიცდიან განუწყვეტელ (პერმანენტულ) ცვლილებას.

რა თქმა უნდა თანამედროვე პირობებში საჭიროა (აუცილებელია) გაცივროთ და გავიზიაროთ უცხო ქვეყნების გამოცდილება, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ საკანონმდებლო საქმიანობის შედეგები პირდაპირ და უკრიტიკოდ აქსიომად მივიღოთ საქართველოს თანამედროვე პირობებში დავნერვოთ.

უცხო ქვეყნების კომისიების და სპეციალისტების ცოდნა-გამოცდილება გაფუქტიშებული (გადმერთებული) გვეყავს საქართველოში, მაშინ როცა ჩვენი ქვეყნის დედაენა, კულტურა, ცოდნა-განათლება, მეცნიერება, ტექნოლოგიები და ა.შ. მოწინავეა და მისაბაძია მსოფლიო მასშტაბით, ამიტომ არ უნდა დავაკინოთ ჩვენი მიღწევების დონე, საქართველოს მოქალაქეთა გამტრიახობა, შორსმჭვრეტელობა, გამოგონებები, გმირობები, შემოქმედებითი განვითარების უნარი, ორიგინალური აზროვნება, მორალი და სინდის-ნამუსი, ადამიანური თვისებები და ა.შ. ერთ-ერთი სანიმუშოა მსოფლიოში. კიდევ ბევრი გვაქვს კარგი, მისაბაძი, საუკეთესო, მაგრამ დანარჩენი რედაქციისათვის მიმინდვია.

ზიჯიკო აღვიშვილი

ქვეყნის პირველი პირებისა და პატრიარქის ურთიერთობის ქრონიკა 1991-2014 წლებში

საქართველოს სახელმწიფო რელიგია არ აქვს, მაგრამ ქვეყანაში ყველაზე ძალიან კარგად იცის, რომელი სარწმუნოებაა დომინანტი და ამომრჩეველი ყოველთვის აკვირდება პოლიტიკოსს, როგორი დამოკიდებულება აქვს მას ეკლესიისა და კათოლიკოს-პატრიარქის მიმართ. რამდენად დადებითად არის განწყობილი პოლიტიკოსი მართლმადიდებლური ეკლესიის მიმართ, ეს პირდაპირ განსაზღვრავს მის წარმატებას, შესაბამისად, პოლიტიკოსთა მხრიდან ამომრჩეველის რელიგიურ გრძობებზე აპელირება პოლიტიკურად მომგებიანია.

ჩვენმა ქვეყანამ გამოიცვალა ოთხი ხელისუფლება და ამ სტატიაში მოკლედ მიმოვიხილავთ ამ ოთხი პერიოდის ქვეყნის პირველი პირებისა და მართლმადიდებლური ეკლესიის წინამძღოლის, ილია მეორეს ურთიერთდამოკიდებულებას.

ზვიად გამსახურდია

ზვიად გამსახურდია 1979-1989 წლებში სიონის საპატრიარქო ტაძრის მრევლი იყო, ესწრებოდა წირვა-ლოცვებს, ცდილობდა ადმინისტრაციული წესით დახურული ეკლესიების ამოქმედებას, მინაწილობდა დავეთვარევის სამონასტრო კომპლექსის გადარჩენის ღონისძიებებში, აქტიურად თანამშრომლობდა საქართველოს საპატრიარქოსთან. უწმიდესი და უნეტარესი ილია II დაესწრო საქართველოს უხენაეს

საბჭოს სესიას 1990 წლის 14 ნოემბერს, დალოცა სესიის მონაწილეები, ზვიად გამსახურდიას მიულოცა უხენაესი საბჭოს თავმჯდომარედ არჩევა და წარმატებები უსურვა საქმიანობაში.

თავის მხრივ, ზვიად გამსახურდია პრეზიდენტობის პირველივე დღიდან ხაზგასმით ცდილობდა დაეფიქსირებინა მისი დადებითი განწყობა მართლმადიდებლობის მიმართ. დასამახსოვრებელია ფრაზა, რომელიც მან ინაუგურაციაზე წარმოიტყვა: “საქართველოს სახელმწიფოებრივი აღორძინება, მისი დამოუკიდებლობის აღდგენა ვერ მოხერხდება ქართველთათვის ნიშნული ცხოველი მორწმუნეობის აღორძინების გარეშე, ზნეობრივი აღორძინების გარეშე – ამას ადასტურებს საქართველოს წარსულიცა და აწმყოც”.

ედუარდ შევარდნაძე

ზვიად გამსახურდიას შემკვირვრელ ედუარდ შევარდნაძე, სახელმწიფო გადატრიალების მოხდენისა და თბილისში დაბრუნების შემდეგ პირველად სიონის საპატრიარქო ტაძარში მივიდა და მალევე მოინათლა კიდევ. მისი ნათლია საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია მეორეა.

შევარდნაძის ორგანიზაციის მმართველობის პერიოდში, პრაქტიკულად არ დაფიქსირებულა მასსა და საპატრიარქოს შორის რაიმე ტიპის უთანხმოება. ედუარდ შევარდნაძის მმართველობის წლებში გაფორმდა საქართველოს კონსტიტუციური შემთხვევა, ეგრედ წოდებული კონკორდატი, რომლის მიხედვითაც განისაზღვრა საქართველოს სამოქალაქელო ავტოკეფალური მართლმადიდებელი ეკლესიის სამართლებრივი მდგომარეობა, იურიდიული სტატუსი, ურთიერთობა სახელმწიფოსთან. 1996 წელს ელიას მთაზე საფუძველი ჩაეყარა სამების საკათედრო ტაძრის აშენებას, რომელსაც პრეზიდენტ შევარდნაძე აქტიურად უჭერდა მხარს.

2003 წელს, როდესაც ედუარდ შევარდნაძემ გადადგომის შესახებ გააკეთა განცხადება, ილია მეორემ მის ამ ნაბიჯს მაცდური და ქართველი ერის წინაშე პა-

სუხისმგებლობის გამოხატველი უწოდა. აღსანიშნავია, რომ შევარდნაძისა და გამსახურდიას დაპირისპირების დროს, ეკლესია ნეიტრალურ პოზიციას ინარჩუნებდა, რამაც ზვიადის მხარდამჭერები გაანაწყენა კიდევ.

მიხეილ სააკაშვილი

2004 წლიდან საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი გახდა. ახალგაზრდა პრეზიდენტის ინაუგურაცია-კურთხევა გელათში, დავით აღმაშენებლის საფლავთან გაიმართა, თუმცა ქართული საზოგადოებისათვის დღემდე გაუგებარია, თუ რატომ დახლო ეთნიკურმა სომეხმა და სულით დაშნაკმა სააკაშვილმა საპრეზიდენტო ფიცი საქართველოს ერთეული და საამაყო შვილის საფლავზე.

ამავე დროს, შეიძლება ითქვას, რომ სააკაშვილს, წინამორბედებთან შედარებით, არც ისე პარმონიული ურთიერთობა ჰქონდა საპატრიარქოსთან. იმის მიუხედავად, რომ მისი მმართველობის პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით უამრავი ეკლესია აშენდა, სააკაშვილის მთავრობას არასდროს შეუძლია ღია მხარდაჭერა ეკლესიის მხრიდან, თუმცა ხშირად იყო შემთხვევები, როდესაც პირიქით – ამა თუ იმ სასულიერო პირმა ღიად დააფიქსირა მისი არაკეთილგანწყობა “ნაციონალური მოძრაობის” მიმართ და რამდენიმე მღვდელმა, პირდაპირ ქადაგების დროს, რადიკალური განცხადებებიც გააკეთა.

საზოგადოებისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი გახდა საპატრიარქოს და პატრიარქის პოლიტიკური პოზიცია 2007 წლის ცნობილი მოვლენების შემდეგ, როდესაც ქვეყანაში პოლიტიკური კრიზისი იყო. თუმცა ცალკეული სასულიერო პირებისგან განსხვავებით, კათოლიკოს-პატრიარქი ყოველთვის ერიდებოდა დაეფიქსირებინა კეთილგანწყობა ოპოზიციის ან ხელისუფლების მიმართ, მაგრამ მისი სიფრთხილის მიუხედავად, ზოგიერთ ნათქვამს მაინც მიეცა პოლიტიკური დატვირთვა. მაგალითისთვის, 2008 წლის არჩევნებამდე პატრიარქმა თავის ეპისტოლეში მრევლს მოუწოდა, რომ მარხვის პერიოდში წიწბურას მისხალებოდნენ. მოგესხნებათ, 2008 წელს მიხეილ

საკაშვილის კონკურენტ ლევან გაჩეჩილაძე იყო, მეტსახელად “გრეჩიხა”. ლევან გაჩეჩილაძის მხარდაჭერებმა და არა მხოლოდ მათ, ეს სიტყვები ერთ-ერთი კანდიდატის პირდაპირ მხარდაჭერად აღიქმეს...

გიორგი მარბშველაშვილი, ირაკლი ღარიბაშვილი, ბიძინა ივანიშვილი

2012 წლიდან ქვეყანას კოალიცია “ქართული ოცნება” მართავს. თავად ნაკლებ-მორწმუნე და ანტიქრისტიანული სოროსის ფონდის ერთ-ერთი დამფუძნებელი გიორგი მარბშველაშვილი, საპრეზიდენტო არჩევნების წინასწარი შედეგების გამოცხადებისთანავე, მაკა ჩინუასთან და ქალიშვილთან, ანა მარბშველაშვილთან ერთად ესტუმრა პატრიარქს.

რაც შეეხება სამების ეკლესიის ამგებ ბიძინა ივანიშვილს, ის პრაქტიკულად ერთადერთია აქამდე არსებულ პირველ პირთა შორის, რომელმაც ღიად განაცხადა, რომ “ყველას შეიძლება შეეშალოს და მათ შორის პატრიარქსაც”. ბიძინა ივანიშვილი აფიქსირებს სიყვარულს პატრიარქის მიმართ, თუმცა სამოქალაქო სექტორში გადანაცვლების შემდეგ ღიად ამბობს, რომ არც ეკლესიის კრიტიკას მოერიდება. გააკრიტიკებს ეკლესიასაც, თუმცა სიყვარულით...

2012-2014 წლებში ხელისუფლებასა და საპატრიარქოს შორის ყველაზე გახმაურებული დაპირისპირება ანტიკორუფციული კანონის მოჭყვა; ეკლესიის წარმომადგენლები ამ კანონს აქტიურად ეწინააღმდეგებოდნენ. საბოლოოდ, პარლამენტმა ეს კანონი მიიღო, მაგრამ ეკლესიის ძალისხმევით, რამდენიმე შესწორება მაინც შეიტანა.

იმის მიუხედავად, თუ რამდენად ემთხვევა მთავრობის ხელვა საპატრიარქოსას, ფაქტია, რომ ნებისმიერმა მთავრობამ იცის, რომ საპატრიარქოსთან ცუდი ურთიერთობა მათთვის დამღუპველია, ვინაიდან, რაც არ უნდა მაღალი იყოს მათი რეიტინგი ქვეყანაში, ის ვერასდროს გაუტოლდება პატრიარქოსას... NDI-ს 2014 წლის მარტის კვლევების მიხედვით, საქართველოში პატრიარქი გამოითხოვდა 96%-ს მოსწონს. ბ. ხარშილაძე

დიდი ბაკური ქართული ასომთავრული დამწერლობის ფუძემდებელი

კერძოდ, წმ. ნინომ მთიელთა მხოლოდ ერთი ნაწილის მოქცევა შეძლო ახალ რჯულზე, ფხოველთა წინაპრები - «ეუარელნი» მის ნებას არ დამორჩილდნენ და «გარდაკრბეს თუშეთა, რომელნი უკუ-ნაისკენელ იპოვნეს: თრდატ მეფემან მოიყვანნა და მონათლნა»-ო, გვამცნობს ქრონიკის შატბერდული რედაქცია (68:89). იმავე მოვლენაზე ლეონტი მროველი წერს: «ხოლო ფხოველთა დაუშვეს ქუეყანა მათი და გარდავიდეს თუშეთს; და სხუანიცა მთუელნი უმრავლესნი არა მოიქცნეს, ...და რომელნიმე უკანასკნელ მოაქცივნა აბიბოს ნეკრესელ ეპისკოპოსსან და რომელნიმე მათგანი დარჩეს წარმართობასავე შინა დღესაქამომდე» (57:126). აშკარაა, რომ შატბერდულ ნუსხაში უფრო ძველი და სწორი ვითარებაა ასახული. ხოლო რადგან ამ წყაროში თრდატი ჰქვია ჩვენთვის საინტერესო პროვინციები - დიდი ბაკურის მამას, ლეონტი მროველის ხე-მოსხენებულ ცნობაშიც ამის შესახებია, შესაძლოა, რომ ბაკურ თრდატის ძის დედაწილი ჯერჯერობით ჩვენთვის უცნობი მიზეზის ნიადაგზე მიწერილი ჰქონდეს სენია მეფეს - ბაკურ (ბაქარ) მირიანის ძეს. ზოგიერთი მკვლევარისგან შენიშნულია ის ფაქტი, რომ «მოქცევაი ქართლისა»-ს რომელიმე ნუსხის დეფექტურობის მიზეზით ლეონტი მროველის ელია ეპისკოპოსის აღსაყდრების ფაქტი ბაკურ თრდატის ძის ზეობის ხანიდან გადატანილი აქვს უკან, მეფე თრდატის ზეობის ხანაში (12:97 შენ. I; 41:149). ორი სენია მეფის ერთმანეთში აღრევას ადვილი შესაძლებელია ხელი იმანაც შეუწყო, რომ ძველი წყაროების ცნობებით, მეფისწულბობის ვამს მათ, ორთავეს ბიზანტიაში მოუწიათ ყოფნა.

დიდი ბაკურის ბიზანტიაში 369-394 წწ-ის პერიოდში ყოფნის შესახებ ინფორმაცია, ჩანს, რომ მისი წინამორბედი სენია მეფის - ბაკურ მირიანის ძის ბიზანტიაში მიმავალი ყოფნის ამბავს გადაეხდებოდა მემატიანის თვალში. ინტერესს მოკლებული არ უნდა იყოს ის ფაქტიც, რომ «მოქცევაი ქართლისაის» ჰელიოპოლისის რედაქციაში დიდი ბაკურის სახელი წარბოცილია და ნაშთის სახით გვაქვს მხოლოდ «...ი ძე თრდატისი». თუ ჩვენი აზრი, მთიელთა საგარეო ნაწილის დიდი ბაკურისგან ქრისტიანობაზე მოქცევის შესახებ, მცდარი არ არის, მაშინ უნდა ვაღიაროთ ისიც, რომ მისი სახელი ერთ დროს მოციქულებრივი დედაწილის შარავანდედით იყო შემოსილი და ინფორმაცია ამის შესახებ, ჯერჯერობით ჩვენთვის უცნობი მიზეზით, საეკლესიო ტრადიციამ ძველადვე დაკარგა. ამჟამად სპეციალურ ლიტერატურაში სხვათაგან ერთად არსებობს ისეთი თვალსაზრისიც, რომ თითქოსდა ბოლნისის სიონის ცნობილი ბაზილიკა დიდი ბაკურის ზეობისას აიგო (41:149-154; 12:97-98; 11:159-177; 21:123-126; 75:140-159; 2:68-69 და სხვ.).

გაბრამიშვილმა დიდი ბაკური ეროვნული ქრისტიანული იკონოგრაფიის ფუძემდებლადაც კი გამოაცხადა (იხ. 2). არსებითად, «მოქცევაი ქართლისაის» მანტინეში მხოლოდ ის არის ნათქვამი, რომ ბაკურ თრდატის ძის ზეობისას ბოლნისში აშენდა ეკლესია, მაგრამ არა მაინც და მაინც «სიონის» ბაზილიკა, რომლის მიდამოებში, ე.წ. «ლამაზ გორაზე», სხვათა შორის, არქეოლოგიური გათხრებით გამოვლინდა IV-V სს-ის მიჯნით დათარიღებული სამნავიანი ბაზილიკური ტაძრის ნაშთები. ეს ტაძარი, რომელიც მართლაც დიდი ბაკურის ზეობის ხანაში ჩანს აგებული, ადგილზე ძველად არსებული დიდი სამონასტრო კომპლექსის მთავარი ნაგებობა ყოფილა. უნდა ვიფიქროთ, რომ «წმინდა მიწაზე» დაწვეული მონასტრების მშენებლობის საქმე ბაკურმა სამშობლოშიც აქტიურად გააგრძელა. საერთოდ კი, დიდი ბაკური ფრიად მაშენებელი კაცი ყოფილა. ის აფუნებდა არამხოლოდ ქრისტიანულ სამლოცველოებს, არამედ ციხე-სიმაგრეებსაც, გლახაკთა და ყარბთა თავშესაფრებსა და სასწრაფოებსაც. ცხადია, ასეთი მშენებლობების პრაქტიკულად განხორციელებას სხვა ყველაფერთან ერთად სათანადო დროც სჭირდებოდა.

მართალია, დიდი ბაკურის გარდაცვალების ზუსტი თარიღი უცნობია, მაგრამ სომეხი მწერლების - კორიუნისა და მოვსეს ხორენაცის ზოგიერთი ცნობის საფუძველზე ისტორიკოსები მიიჩნევენ, რომ მას 410-იანი წლების შუახანებამდე ან სულაც იმავე წლების ბოლომდე უნდა სჭეროდა ტახტი. ძველი წერილობითი წყაროების ცნობების ანალიზი ცხადყოფს იმას, რომ 420-იანი წლების დამდეგს ქართლის სამეფო ტახტი დიდი ბაკურის სიძეს, ანუ პეტრე იბერის მამას - უმცროს

ბუხმირს (შეესატყვისება ქართული წყაროების «მირდატს», რომელიც «ვარაშ» სპარსულმა პიტიახში დაატყვევა და შაჰის კარზე წაიყვანა. - ბ.ხ.) უკირა, ხოლო 423 წელს ქართლის მეფედ უკვე დიდი ბაკურის უმცროსი ძმა, იმხანად უკვე ხანში შესული არჩილი ჩანს. აღნიშნულის ფონზე დიდად არ ვიქნებით შეშფობილი, თუკი დიდი ბაკურის გარდაცვალების თარიღი 416 წლის მახლობლად ვივარაუდებთ. მაშასადამე, ჩვენთვის საინტერესო პირს ქართლის სამეფო ტახტი ორი სრული ათეული წლის მანძილზე სჭერია. საფიქრებელია, რომ დიდი ბაკური თავდაპირველად წინაპართა საძვალეში - მცხეთის «ქვემო ეკლესიაში», ანუ სვეტიცხოვლის ამჟამინდელი ტაძრის ადგილზე მეფე მირიანისა და წმ. ნინოს დროს აგებულ ძველ საყდარში დაიკრძალა, რომლის საძირკვლების კვალი მიკვლეული იქნა არქ. ვ. ცინცაძის ხელმძღვანელობით 1970-1971 წლებში ჩატარებული სარეზონტო-სარესტავრაციო სამუშაოების დროს. ქართული საისტორიო ტრადიციის თანახმად, არჩილ მეფის ზეობისას (423-438 წწ.) «დაეცა ქვემო ეკლესია და [მთავარებისკოპოსი] იონა მიიცივალა გარეუბნისა ეკლესიასა და სუეტი ივი ცხოველი თანა წარმოილო» (69:92).

დაქცეული «ქვემო ეკლესიის» საფუძველზე ახალი ტაძრის აგებას იგივე ტრადიცია ვახტანგ გორგასლის სახელს უკავშირებს. ძნელი სათქმელია, მეფე არჩილმა ამისა და წინაპართა ნეშტები დაქცეული საყდრიდან რომელიმე სხვა ეკლესიაში (მაგ., თუნდაც იგივე «გარეუბნის ეკლესიაში») გადაკრძალა, თუ ისევე ძველს ადგილზე დატოვა ისინი. დასახელებულ ადგილზე მომავლის არქეოლოგიური კვლევა-ძიებები, ვიმედოვნებთ, სხვათაგან ერთად ამ საკითხსაც მოგვყენს ნათელს.

თავი V

დიდი ბაკური - ეროვნული ქრისტიანული დამწერლობისა და ორიგინალური საეკლესიო წელთაღრიცხვის სათავეებთან. «...სიმრავლესა შინა სიბრძნისა სიმრავლე მეცნიერებისა არს; და რომელმან შესძინოს ცნობა, შესძინოს მან ხალმობა.» ეკლესიისტე - 1, 18 «...მეცნიერება იგი ღმრთისაი ცხად არს მათ შორის, რამეთუ ღმერთმანვე გამოუცხადა მათ.» პრომაქოზა მიმარტი - 1, 19 «ნეტარ იყვნენ მშვიდობისმყოფელნი, რამეთუ იგინი ძედ ღმრთისად იწოდნენ.» მათე - 5, 9

IV საუკუნე ქრისტიანული ეკლესიის ისტორიაში ერთ-ერთი ყველაზე საინტერესო და მშფოთვარე ხანა იყო. მართალია, 325 წელს ქ. ნიკეაში გამართულმა I-მა მსოფლიო საეკლესიო კრებამ რამდენიმე მოაწესრიგა ქრისტიანობის წიაღში აღმოცენებულ სხვადასხვა მიმდინარეობებს შორის იმ დროს არსებული დაძაბული ურთიერთობანი, მიიღო სარწმუნოების ყველა ქრისტიანისათვის სავალდებულო სიმბოლო, მაგრამ ჯერ საკმაოდ რიცხვმრავალი არიანელების აგრესიულიობამ, შემდეგ კი, დამატებით იმპერატორ იულიანეს (361-363 წწ.) მხრივ წარმართობისაკენ შემობრუნების ფაქტმა საკმაოდ მძიმე მდგომარეობაში ჩააგდო ოფიციალური, ოთოლოქსული ეკლესია და მისი მომხრეები. შექმნილ ვითარებაში გარდატეხა მოხდა იმპერატორ თეოდოსი I დიდის (379-395 წწ.) ძალისხმევით შედგად: ჯერ იყო და 380 წლის 27 თებერვლის დეკრეტით მან ნიკეის კურსის მიმდევრები გააძლიერა; შემდეგ წელს მან ოფიციალურად აკრძალა წარმართულ ტაძრებში სიარული, 385 წლის ბრძანებით კი - სიკვდილით დასჯა ემუქრებოდა წარმართ მისხნებს; საბოლოოდ, თეოდოსი I დიდის 392 წლის ბრძანებით წარმართული რიტუალების შესრულება რომის იმპერატორის (ავგუსტუსის) პირად შეურაცხყოფად გამოცხადდა. ოთოლოქსული ეკლესიის მომხრე იმპერატორმა დაუნდობლად გაანადგურა წარმართთა (აგრეთვე, არიანელთა) სალოცავები და წიგნთსაცავები, დახურა წარმართული ფილოსოფიური სკოლები, ხოლო 381 წელს არიანელობისა და ეკლესიის წიაღში არსებული სხვა მწვალებლობისაგან მართლმადიდებლობის გულმოდგინე დამცველი რომის პაპის - დამასუსის (366-384 წწ.) თხოვნით კონსტანტინეპოლში მოიწვია II მსოფლიო საეკლესიო კრება, სადაც მართლმადიდებელმა მამებმა დაამტკიცეს ნიკეის სწავლება და დამკვიდრდნენ ღმრთისმშობელი მაცკლონისისა და სხვადასხვა ერეტოკული მიმდინარეობები (სექტები). დიდი ბაკური, როგორც იმპერატორ თეოდოსი I დიდის ერთგული თანამებრძოლი და ოთოლოქსი

ქრისტიანი, ეჭვგარეშეა, რომ ამ საკითხში მთლიანად იზიარებდა უმაღლესი სუბერენის პოზიციას.

როგორც ცნობილია, იმპერიაში პირველი საუკუნეების მანძილზე ქრისტიანული ეკლესიის იდეოლოგები საზოგადოდ საუბრობდნენ და წერდნენ ბერძნულ ენაზე; ბერძნული იყო იმ ეპოქაში ქრისტიანული ღმრთისმსახურების ენაც. მაგრამ სხვადასხვა ხალხების იმ მისწრაფების განვლება, რომ საკუთარ, ეროვნულ ენაზე ჰქონოდათ «სადმრთო წერილი» და სხვა ქრისტიანული ლიტერატურა, რაც თავის მხრივ, საეკლესიო ლიტურგიის მშობლიურ ენაზე დაფუძნების აუცილებელ წინაპირობას წარმოადგენდა, იმპერიის ბერძნულენოვან ოფიციალურ ეკლესიას, რაც დრო გადიოდა, სულ უფრო და უფრო უჭირდა. უკვე IV ს-ის შუახანებში ვესტგოთების ეპისკოპოსი ეულფილია (311-383 წწ.) ბერძნული უნციტალური დამწერლობის საფუძველზე ჰქმნის ვითურ ანბანს და მისი მეშვეობით ვითურ ენაზე თარგმნის «სადმრთო წერილს». ნიშანდობლივია, რომ ეულფილია შეგნებულად იღებებს ხელს ტრადიციულ რუნულ დამწერლობაზე, რითაც ის, როგორც ქრისტიანი მოღვაწე, მკვეთრად ემიჯნება ძველ, წარმართულ-ვითურ სამყაროს. რომის იმპერიის მმართველი საეკლესიო წრეები თავის მხრივ კონტროლებით ცდილობდნენ აღეკვეთათ ქრისტეს მორწმუნე მცირე ერთა აღნიშნული მისწრაფებანი. იმპერატორ თეოდოსი I დიდის (379-395 წწ.) ზეობისას ნეტარმა იერონიმემ (340/42-419/20 წწ.) ჩამოაყალიბა «სადმრთო წერილის» ახალი ლათინური რედაქცია, ე.წ. «ვულგატა», რომელიც 382 წელს მისმა მეგობარმა, რომის პაპმა დამასუსმა I-მა (366-384 წწ.) ერთადერთ კანონიკურ ტექსტად გამოაცხადა საქრისტიანო სამყაროში და მოითხოვა ბიბლიის ყველა იმ სხვა დანარჩენი თარგმანების მოსპობა, რომლებიც კი სრულად არ ემთხვეოდნენ იერონიმეს მიერ თარგმნილ ტექსტს, რათა ყველა ქრისტიან ხალხს მხოლოდ «ვულგატით» ეხელმძღვანელებოდა. მაგრამ ამ მოთხოვნას იმპერიის აღმოსავლეთ ნაწილში ძალია არ ჰქონდა, რადგან ლათინური ენის ხმარება აქ ფრიად შეზღუდულ ხასიათს ატარებდა და კონსტანტინეპოლის საიმპერატორო კარზე თუ ჰქონდა გავლენა.

წმ. ნინოს ქართლში მოსვლის და აქ ქრისტიანობის ქრთაგების დაწვევის დროს ადგილობრივ მკვიდრთა შორის ტრადიციულად ხმარებაში იყო ბერძნული და არამეული წერა-კითხვა. ამასთანავე, არამეული აქ, ისევე როგორც ზოგიერთ მეზობელ ქვეყნებში (მაგ., სპარსეთში, სომხეთში) ადგილობრივი კურსივი ჰქონდა გამოუმუშავებული - ე.წ. «არმაზული» არამეული, რომელიც, სპეციალისტთა აზრით, კვეტროგრაფიის პრინციპის დაცვის პირობებში ერთგვარად ასრულებდა ადგილობრივი დამწერლობის მოვალეობას ძვ. წ. I - ახ. წ. IV სს-ის პერიოდის იბერიაში (14:70-71, 77; 98:56; 15:198-201). ვარაუდობენ, რომ «არმაზული» დამწერლობით ანტიკური ხანის ქართლში იქმნებოდა ქრთიკები და ლიტერატურული ძეგლებიც (64:106; 15:200-201; 95 და სხვ.). სპეციალისტთაგან «არმაზული» წარწერების ენაში შენიშნულია «იბერიზმები», აგრეთვე, ქართლის მეშვეობით ბერძნულის გავლენაც (17:156; 98:55-56 და სხვ.). ზოგიერთი სპეციალისტი მიუთითებს ზოგიერთ გრაფიკულ პარალელზე «არმაზულისა» და «ასომთავრულის» ნიშნებს შორის, რაც მათ ამ ორი დამწერლობის ნათესაობის მოწმობად მიანიშნა. ამ დებულებას თავის დროზე სამართლიანად აკრიტიკებდა აკად. ა. შანიძე. ჩვენი აზრით, გრაფიკული პარალელები «არმაზულსა» და «ასომთავრულს» შორის წმინდა კალიგრაფიული ხასიათისაა. კერძოდ, ასომთავრული ანბანის შემქმნელი პირები, ფლობდნენ რა მანამდე «არმაზული» არამეული წერის ჩვენებს, ახალი ანბანური დამწერლობის შექმნის პროცესში უნებლიედ ამოღებდნენ უკვე აღრიდებულ ჩამოყალიბებულ კალიგრაფიულ ხელწერას. სულ უკანასკნელად სამეცნიერო ლიტერატურაში გამოითქვა ისეთი ვარაუდიც, რომლის თანახმად ჩვ. წ. აღ-ის IV ს-მდე, ვიდრე ასომთავრული ანბანი იქნებოდა პრაქტიკაში შემოღებული, კოლხეთსა და იბერიაში თითქოსდა ხმარებაში ყოფილა დამწერლობის ადგილობრივი, ორიგინალური სახეობა, ე.წ. პროტოქართული (თუ კოლხური) ანბანი, რომლის ნიშნებსაც ვ. ლიხჩილი ხელდასა დასა და სხვა ადგილებში მოპოვებულ არქეოლოგიურ მასალებზე (იხ. 60:5-29).

მაგრამ, როგორც არ უნდა გადაწყდეს წინაქრისტიანულ ხანაში ადგილობრივი

დამწერლობის რაობის საკითხი, მაინც ურყევი დარჩება თვალსაზრისი იმის შესახებ, რომ ასომთავრული ანბანი არის პირველი სრულყოფილი და ჰუმანიტარული ეროვნული ქართული დამწერლობის სისტემა, რომელშიც სრულად იქნა გათვალისწინებული თანადროული ქართული ენის ბგერითი ინვენტარი.

როგორც ითქვა, არამეულის გვერდით იბერიაში ძველთაგანვე ხმარებაში იყო ბერძნული ენა და მართლწერა. ბერძნული ენა ელინისტური ხანიდან მოყოლებული «მსოფლიო ენის» როლში გამოდიოდა, როგორც დასავლურ, ისე აღმოსავლურ ცივილიზებულ სამყაროში. საფიქრებელია, რომ ბერძნულს სათანადოდ ფლობდნენ ქართლის სამეფოს არისტოკრატიულ წრეებშიც. ამის ნათელი მაგალითია 2001 წლის ზაფხულში მცხეთის სვეტიცხოვლის ტაძრის საძირკვლის შესწავლისას არქეოლოგთაგან მიკვლეული სამეფო მწიგნობართუხუცესის სამარხის ჩვ. წ. აღ-ის II-III სს-ით დათარიღებული უნიკალური საწერი მოწმობილობა ბერძნულ ენაზე შესრულებული ზედწერილების თანხლებით (იხ. 9:36-39). ბერძნული ენის როლი და გავლენა იბერიის ქრისტიანობის განვითარებაში ადგილობრივ კიდევ უფრო გაიზარდა. ძველ ქართულ წერილობით წყაროებში დაცული ცნობების თანახმად, პირველი მღვდელმსახურები მცხეთაში «საბერძნეთიდან» (ე.ი. ბიზანტიიდან) მოვიდნენ და საეკლესიო ლიტურგიის ენაც პირველხანებში, ეჭვგარეშეა, რომ ასევე ბერძნული იყო. ამის ნათელი მოწმობაა წილკინის ადრექრისტიანული ხანის აკლდამის ბერძნული ეპიტაფია, რომელშიც მოხსენიებული არიან ადგილობრივი პირველი ავამის ქრისტიანი ღმრთისმსახურები: ტიკასი, ბერი ამა ფარანუსესი, პაპრიუპასი და ისდიგერდესი (იხ. 89:135).

ცხადია, ქართლის ეკლესიაში უცხო ენის «ბატონობის» ფაქტი მნიშვნელოვნად აფერხებდა მთლიანად ქვეყნის ქრისტიანობის პროცესს. ადგილობრივი არაელინური მოსახლეობის დიდი ნაწილი კვლავინდებურად ქრისტიანულ დოგმატებში უმეცარი რჩებოდა. შემთხვევითი როლი მიუთითებდა ძველი სომეხი მემატიანე - ფავსტოს ბუზანდი (V ს.) იმაზე, რომ გრიგოლ განმანათლებლის მიერ სომხეთის მოქცევის შედეგად ადგილობრივმა მკვიდრებმა «მხოლოდ სახელი მიიღეს ქრისტიანისა», მათი ცხოვრების წესი კი ძველი, წარმართული დარჩა იმ დრომდე, სანამ მესროპ-მამსტოცისა და საჰაკ დიდის ძალისხმევით სომხეთი მშობლიურ ენაზე არ გაეცვნენ «სადმრთო წერილს».

სწორედ ადგილობრივი ეკლესიის მოთხოვნილება და საჭიროება გახდა შემდგომში იმის საწინდარი, რომ ქრისტიან ქართველებს, სომეხებსა და ალბანელებს ეზრუნათ ორიგინალური ეროვნულ-ქრისტიანული დამწერლობების შექმნაზე, მისი ფუნქციით ძირითადი ქრისტიანული ლიტერატურის მშობლიურ ენაზე გადმოღებისა და კანონიკური საეკლესიო ლიტურგიის მშობლიურ ენაზე დაფუძნების შესახებ. იმავედროულად დღის წესრიგში დადგა საკუთარი ქრისტიანული წელთაღრიცხვის შემუშავებისა და საეკლესიო პასკალური კალენდრის მოწესრიგების საკითხიც ადგილობრივი საერთო (საეკლესიო) პრინციპით აღნიშნავს დაკავშირებით ნიკეაში გამართულ I მსოფლიო საეკლესიო ფორუმზე (325 წ.) მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად. კომპლექსში ამ ამოცანის წარმატებულად გადაჭრა მოითხოვდა კოლოსალურ გონებრივ შრომას, უზარმაზარ ნიჭსა და მეცნიერულ ადლოს, თეოლოგიური ასპექტების დრმად წვდომისა და ფილოსოფიური აზროვნების უნარს, ქრისტიანული მისტიციზმის უხილავ სამყაროს ინტუციურ შეცნობასა და ჭერებებს იმ პიროვნებისაგან ან პიროვნებთა კოლექტივისაგან, ვინც დღითი ნებით აღნიშნული ურთულესი მისია იტვირთა. საკმარისია თვალს გადავავლოთ იმ ძველ წერილობით ძეგლებს, რომლებიც მოგვითხრობენ იმის შესახებ, თუ რა გარჯა და წვალება გადახდათ თავს აღნიშნულ ამოცანას შეტევებულ ადამიანებს: მაგალითად, მესროპ-მამსტოცსა და საჰაკ დიდს ან კონსტანტინე-კირილესა და მეთოდოსს. მატერიალისტურად მოაზროვნე ადამიანის თვალში ეროვნული დამწერლობის, იგივე ენის, ანუ სამეცნიერო ინსტრუმენტის შექმნის ფაქტი ეს მხოლოდ დიდი მეცნიერული აზროვნებისა და გარჯის გამოხატულებაა. მაგრამ დრმად მორწმუნე ქრისტიანისათვის იგივე მოთვლენა ზეშთა სამყაროს მისტიკურ ჭერებსაგან, ღვთაებრივ გამოცხადებასთან ასოცირდება.

ბესიკ ხურცილაძე (გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

მე ვევაფოთებ წარსულს, რათა გამოვალვინო მომავალი

ადამიანები მიდიან და მოდიან. ყოველი მათგანი თავის გასაღებულ გზას გადის ამ წუთისოფლად. მილიონები და მილიარდები მათი რიცხვი. ეს უბრალო მათემატიკა არაა. ამ მილიარდებში ყოველი კაცი ინდივიდია, ცალკეული ერთეული, ცალკე სიცოცხლე, ცალკე ფიქრი, ოცნება და იმედი, სიხარული და ტკივილი.

ყოველი ინდივიდი კი, როგორც პაინე ამბობდა, - მთელი სამყაროა, რომელიც იბადება და კვდება ამ ცალკეულ ადამიანთან ერთად. ყოველი საფლავი არ არის უბრალოდ საფლავი, მხოლოდ სამარე. ყოველი საფლავის ღოდს ქვეშ კაცობრიობის ისტორია წევს.

ამგვარ ადამიანთა რიგებში, დრო და დრო, შესაძლოა საუკუნეთა ინტერვალთაგან კი, ჩნდებიან ის ტიტანებიც, რომელთა სახელთა "ქვეშ", არა მხოლოდ კაცობრიობის ისტორია, კაცობრიობის მომავალიც წევს. ასეთი დვითი რჩეული და უფლისგან ხელდასხმული არიან. დემეტრიუსი, ისინიც სიერცისა და დროის მიღმა დგანან...

ეს არის მოკლე ამონარიდი თადარიგის გენერლის, ბატონ სერგო წურჭუაძის ოთხას-ოცდაათობრე გვერდიან რომან-დეტექტივიდან.

წიგნში აღწერილია გასული საუკუნის 70-იან წლების შუახანებში აფხაზეთში განვითარებული მოვლენები, რომლის უშუალო მონაწილეც გახლდათ აფხაზეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს მაშინდელი მუშაკი, ახალგაზრდა მაიორი, სერგო წურჭუაძე, რომელმაც ორმოცი წლის დუმილის შემდეგ სრულიად გასაიდუმლოებული ამბები სამხედრო გამოიტანა.

მთელი სიუჟეტური ქარბა აგებულია ერთ ძირითად ფაქტზე: კერძოდ, ტერორისტთა ერთი ჯგუფის განზრახვაზე, - მოეხდინათ ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მაშინდელი მიტროპოლიტის მუფევი ილია შიოლაშვილის (ამჟამინდელი საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმიდესისა და უნეტარესის, ილია II-ის) ლიკვიდაცია.

რომან-დეტექტივის მთავარი გმირები, რომლებიც უშუალოდ მონაწილეობდნენ ტერორისტთა სალიკვიდაციო ოპერაციაში, რეალური პიროვნებები არიან, რომელთა შორის გამორჩეულად არიან წარმონიღიანი აფხაზეთის წარმომავლობის ადამიანები, - აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა მინისტრი, ვალერი მიხეილის ძე ხინთბა, მისი პირველი მოადგილე, პოლკოვნიკი ვლადიმერ ლეონტის ძე ჯოპუა, შსს-ს სამმართველო

ლოს უფროსი, პოლკოვნიკი ვლადიმერ მიხეილის ძე ბობუა და, ასევე აფხაზი ქალბატონი, აელიტა ამიხბა. ესენი ის დიდებული ადამიანები არიან, რომელთაც ქართული, უფრო სწორად, სადი მართებული პოლიტიკური ორიენტაცია ჰქონდათ. მათ გვერდით დგანან შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქართველი მუშაკები თუ უბრალო მოქალაქეები, რომელთა მაღალპროფესიულმა უნარმა, გმირობამ და თავგანწირვამ იხსნა მიტროპოლიტის სიცოცხლე და თვით საქართველოც გადაარჩინა მძათეკვლელ ომსა და გახლენას. სამწუხაროდ, ეს მხოლოდ ამ ტრაგიკული ფაქტის გადავადება აღმოჩნდა. მტერმა მაინც მიადწია საწადელს - დედა სამშობლოს მოწყვეტა აფხაზეთი, მოიტანა ნგრევა და სიკვდილი, სისხლი და ცრემლები, სამასი ათასი ადამიანის ღტლოვნილება... საუბედუროდ, მრავალ დიდებულ მამულიშვილთან ერთად, ქართულ-აფხაზეთ ომს შეეწირა წიგნის ავტორის, ბ-ნ სერგო წურჭუაძის უფროსი ვაჟი, ოცდაათი წლის მაიორი, ჯამბულ წურჭუაძე, რომელსაც სიკვდილის შემდეგ მიენიჭა ქვეყნის უმაღლესი ჯილდო, - ვახტანგ გორგასლის სახელობის I ხარისხის ორდენი და თბილისში, ერთ-ერთ ქუჩას ეწოდა მისი სახელი.

რომანში წარმონიღი ადამიანთაგან, ბევრი, დღეს ან დევნილობაში არიან, ან დიდ ნათელში, ცათა შინა სუფევან.

წინამდებარე რომან-დეტექტივი საქართველოს დიდი ისტორიის ერთი ნაწილია - ტრაგიკული, დრამატული, სისხლიანი და ცრემლიანი ნაწილი, რომლის წაკითხვა ორმოცი წლის შემდეგ გახდა შესაძლებელი და ორმოცი წლის შემდეგ წიგნის ავტორი მთელი რომანის არსს შეფარულად ერთი ანდერძით გამოხატავს: მე შევაშვოთებ წარსულს, რათა გამოვალვინო მომავალი!

რომანში აღწერილი მოვლენები მაღალმხატვრულადაა გადმოცემული. მისი ავტორი დიდებულად ფლობს მშობლიურ, ლიტერატურულ ქართულს; ოსტატურადაა აღწერილი გმირთა სახეები... მთელი წიგნი, რომ იტყვიან, ერთი ამოსუნთქვით იკითხება.

ამ დიდებული რომანის შექმნა დაინტერესებულ მკითხველს შეუძლია „ბიბლუსის“ მაღაზიათა ქსელში.

ზურაბ ძობალია, ჟურნალისტი, მწერალი, პოეტი

ლაკორატორიული ბამოკვლევა - ღიაბნუსტიკის საუკუნეში

სწორი დიაგნოზის დასმა პრობლემის გადაჭრის უმთავრესი წინაპირობაა. საამისოდ ექიმს, პაციენტის ანამნეზის გარდა, ლაბორატორიული ანალიზების პასუხები ესაჭიროება. იმისათვის, რომ ზუსტად განისაზღვროს ამა თუ იმ დაავადების სახე და მკურნალობის გზები, ექიმმა უნდა იცოდეს ლაბორატორიული კვლევების შედეგები. სიზუსტე, ამ მხრივ, უმთავრესი მოთხოვნაა ყოველი დაავადება განსაკუთრებულად აისახება ლაბორატორიული კვლევებში. სწორედ ესაა გადამწყვეტი რგოლი, რომელსაც შემდგომი დიაგნოსტიკა და მკურნალობა მოჰყვება.

წარმოგვიდგინოთ ლაბორატორიული კვლევების შედეგებს, რომლებიც დამახასიათებელია სხვადასხვა დაავადებისათვის ვფიქრობთ, ეს გაუადვილებს ექიმებს სწორი დიაგნოზის დასმას და ასევე აღნიშნულიდან გამომდინარე მოსახლეობა ყურადღებას მიაქცევს თავის ჯანმრთელობას.

ყოვანახველა - ლეიკოციტოზი, ლიმფოციტოზი, ედს ნორმის ფარგლებშია. ლიმფოციტოზის ნეიტროფილით შეცვლა და ედს აჩქარება გართულებაზე ან სუპერინფექციის არსებობაზე მიუთითებს.

დიფტერია - ნეიტროფილური ლეიკოციტოზი მარცხნივ გადახრით. მონოციტოზი, ედს აჩქარებულია, შარდში ჩნდება ცილა, ზოგჯერ ცილინდრები.

ინფექციური მონონუკლეოზი - ზომიერი ლეიკოციტოზი, ლიმფოციტოზი, მონოციტოზი, ნახულობენ ატიპურ ერთბირთვიან უჯრედებს ფართო ბაზოფილური ციტოპლაზმით (რომელსაც უწოდებენ ფართოპლაზმურ ლიმფოციტებს, ლიმფომონოციტებს, მონონუკლეარებს) ედს ზომიერად აჩქარებულია.

წითელა - ლეიკოპენია, ლიმფოციტოზი, ედს ნორმის ოდნავ აჩქარებულია.

წითლანაზი - ლიმფოციტოზი, ლეიკოპენია.

წითურა - შესაძლოა ლეიკოპენია, ლიმფოციტოზი.

ქუნთურა - ლეიკოპენია, ანეოზინოფილია, ლეიკოციტოზი, ნეიტროფილია, ედს აჩქარებულია.

ლეიშმანიოზი - ერთროციტების რაოდენობა ძლიერ კლებულობს 1 მმ 3 - 200000 და ნაკლები, ჰემოგლობინი ეცემა 30-20 ერთეულამდე, ლეიკოპენია ლიმფოციტოზით, ედს აჩქარებულია, შემცირებულია თრომბოციტები (1 მმ 3 - 30000 50000) ფაღარათობა სისხლა - ლორწოიანი განავრით.

ეპიდემიური პაროტიტი - ლეიკოპენია, ლიმფოციტოზი, ედს ნორმის ფარგლებში.

სტრონგილოიდოზი - თავდაპირველად სისხლში აღინიშნება ლეიკოციტოზი, შემდეგ ლეიკოპენია.

მუცლის ტიფი - ლეიკოპენია, ზოგჯერ ლიმფოციტოზი და ანეოზინოფილია, ედს ნორმის ფარგლებშია. პარატიფი ა და ბ - ლეიკოპენია ნაკლებად არის გამოხატული.

ქოლერა - პირველ სტადიაში ზომიერი ლეიკოციტოზი. ალბიდის დროს სისხლის გასქელების გამო ვითარდება პიპერლეიკოციტოზი და ერთროციტოზი.

ამეზიური დიზენტერია - ლეიკოციტოზი, ნეიტროფილია, ედს მომატებულია.

ნემატოდები - ეოზინოფილია, ედს მომატებულია. ანკილოსტომიდოზი - ეოზინოფილია, ანემია ზოგჯერ ჰემოგლობინი 10% ერთროციტები 800000-100000. ასკარიდოზი - ეოზინოფილია.

ცოფი - მნიშვნელოვანი ენიჭება შარდში შაქრის აღმოჩენას. სისხლის ანალიზით პროდრომულ პერიოდში ლეიკოპენიაა, ხოლო დაავადების სრული განვითარებისას - ლეიკოციტოზი.

წითელი ქარი - ლეიკოციტოზი ნეიტროფილით.

მალარია - უსიცხო პერიოდში სისხლის საერთო ანალიზით დაქვეითებულია ჰემოგლობინის და ლეიკოციტების რაოდენობა, მომატებულია ედს, ლიმფოციტოზი.

მარიამ კალანდარიშვილი ექიმი ბაქტერიოლოგი

სინდისი ნივთი არ არის, რომ შეიძინო, მაგრამ იბი დიდი ბანძია...

ჩემი პრეზიდენტობის დროს კი, რა თქმა უნდა, საერთოდ წარმოუდგენელი იყო, ერთი ოლიგარქის ახირებამ და მისი ნათესავების მატერიალურმა დაინტერესებამ შეიწირა. თალიბების მიერ კლდეში გამოკეცილი ბუდების აფეთქების შემდეგ ვერ ვიხსენებ ამ დონის ვანდალიზმს მსოფლიოში. ეს არის პირდაპირი შედეგი კორუფციის, უპასუხისმგებლობისა და უმეცრების, რომელიც ჩვენს ქვეყანაში, სულ უფრო და უფრო იკიდებს ფეხს ყველა მიმართულებით. მოგუწოდებ ყველას, ვისაც ეს ეხება, ახლა მაინც, შეაჩერებინონ უკანონო სამუშაოები, რათა ის მაინც გადავარჩინოთ, რისი გადარჩენაც ჯერ კიდევ შესაძლებელია, - აცხადებს მიხეილ სააკაშვილი.

ძალიან მაღე დაავიწყდა ამ ნაბიჯებს, თუ თავად როგორი მონდომებით ანადგურებდა ქართული კულტურის ძეგლებსა და ქართულ სულიერებას. დაავიწყდა, თუ როგორი დაშინაკური მონდომებით ამოიღო მიხანში ბაგრატიის ძეგლი ქუთაისში, ჩაუტარა მას ვერორემონტი, რის შედეგადაც იუნესკომ ბაგრატიის ტაძარი მსოფლიო კულტურის ნიმუშების სიდად ამოიღო! დაავიწყდა, თუ როგორ ვანდალურად ააფეთქა ქუთაისში მერაბ ბერძენიშვილის დიდოსტატური მარჯვენით ნაგები დიდების მემორიალი, რომელსაც უდანაშაულო დედა-მეილის სიცოცხლე შეეწირა.

დაავიწყდა, როგორ მარცვადა მუხუშეებსა და სამხატვრო გალერეებს, საიდანაც უბოდიშოდ გაქონდა და მეძაბებს ჩუქნიდა ქართველი ერის საკუთრებაში მყოფ საგანძურებს. დაავიწყდა, რომ მიუხედავად პატრიარქის მოწოდებისა, მისი

ჩემს საყვარელ ილორის რედაქციას ვთხოვთ ჩემი გლეხური რჩევა მიაწვდინოს საქართველოს პრემიერს ირაკლი ღარიბაშვილს

აფხაზეთიდან დევნილი რიგობი მოქალაქე გვანჯი დარსაძისგან შეიღო ირაკლი ჩემი გლეხური გაგებით თქვენ ყველაზე საღად მოაზროვნე ახალგაზრდა პოლიტიკოსი ბრძანდებით. იმედი მაქვს თქვენ მომიხმენ და რეაგირების გარეშე არ დატოვებთ ჩემს გლეხურ რჩევას, რასაც მე მოკლებული ვიყავი დღემდე.

როგორც მოგახსენებთ მე, თავის დროზე, მუხლჩოქში ვთხოვდი ზვიად გამსახურდიას, ეღუარდ შევარდნაძეს, მიხელო სააკაშვილს და მათ თანამოაზროვნეებს ყოფილიყვენ ობიექტურები საქართველოსთვის ყველაზე ჯოჯოხეთურ აფხაზეთი საკითხის მოგვარებაში, მარა ჩვენდა საუბედუროდ ჩემი გამოწვევა არავინ არ იყო და დღესაც ვერ ვხედავ. მე გული მტკივა მასზე, რომ დღეს ყველაზე საღად მოაზროვნე პოლიტიკოსები, კერძოდ, აფხაზეთი საქონში, აფხაზეთის მკვიდრნი, რომლებსაც გააჩნიათ დიდი ავტორიტეტი აფხაზეთთან, საქვეყნოდ ცნობილი პოლიტიკოსები, პროფესორი ალექსანდრე ჭაჭია, ნეიტროქორეგი, პროფესორი, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს წევრი ნაპოლეონ მესხია, რომლებსაც გააჩნიათ ყველა რესურსი, რომ მოგვარონ აფხაზეთი კონფლიქტის მაქსიმუმ, ოფიციალურად არ ფიგურირებენ ამ საშვილისშვილო საქმეში. მე ღრმად ვარ დარწმუნებული თავის დროზე თბილისელ პოლიტიკოსებს, კერძოდ, შევარდნაძეს და ნადარეიშვილს რომ მოეხმინათ მათთვის, აფხაზეთში არც სისხლი დაიღვრებოდა და არც დევნილები გავეყოლებოდა, მაგრამ ჯოხის გვიან, ვიდრე არასდროს. შეიღო, ირაკლი, გთხოვთ თავი დავანებოთ არაფრისმთქმელ ვიოიუებს, უაზრო უფლის ხარჯვას დასავლეთში, ვიპოლიტიკოსებისა და ჟურნალისტების უაზრო ლაყდაყს. დროს ნუ ვკარგავთ დასავლეთის იმედით,

პირიქით, საღად მოაზროვნე დასავლეთელები ვვირჩევენ საერთო ენა გამოვინახოთ რუსეთთან, პუტინთან, რადგან საქართველოს ხსნის, კონფლიქტების მოგვარების კლიტე ძეგს კრემლში. ვთხოვ ყველა რჩულის ქართულ პოლიტიკოსებს თავი დაანებონ სააკაშვილისეულ ანტირუსულ ისტერიებს თორემ წინ უფრო მეტი უბედურებები გველის. შეიღო ირაკლი, ნუ დაკარგავ ძველსა გზასა, ნურცა ძველსა მეცობარსა!

გთხოვთ პირადად თქვენ დაელოპარაკოთ ვლადიმერ ვლადიმერის ძე პუტინს, ის არ გახლავთ ქართველების მტერი. ნუ ვაიძულებთ მას თავის საზღვრების უსაფრთხოებისათვის მიმართოს რადიკალურ ზომებს. ნება მომეცით რუსულად გავიხსენო მისი ნათქვამი:

“Грузинский народ самый красивый народ. Для России ближе грузинов нет ни кого по культуре и по вере”.

შეიღო ირაკლი, ზვიად გამსახურდიას, ეღუარდ შევარდნაძე, მიხელო სააკაშვილი შეეწირა ანტირუსულ ისტერიას და არ მინდა თქვენც გაიზიაროთ მათი ბუდი. ვირჩევთ იყოთ გაბეული სიმართლის მსახური.

მე მჯერა თქვენს საღად აზროვნებისა, ვიცი თქვენ ბევრი მტერი გყავთ, ეს დიდი პოლიტიკოსის ხვედრია! გთხოვთ ნუ აყვებით პრამერეიკლებს, გაბედულად ჩადით კრემლში, გამოანახეთ საერთო ენა პუტინთან და საქმეებიც წინ წავა, ეტაპობრივად ყველა საკითხი მოგვარდება. შეიღო, ხომ ხედავ, მეოთხედი საუკუნეა ერთ ადგილს ვტკეპნით დასავლეთის იმედით.

ვილოცავთ ახალ წელს!

გვანჯი დარსაძე, ზუგდიდი

როდენდ ჯალალანი, "შაზისი"-ს და "აია"-ს აკადემიების წევრი

აუცილებლობით განვიხილავთ კომენტარები კუპური ფიფიას და სხვათა საბაზეთო კუბლიკაციებს

რაც შეეხება საგარეო საშუალებებს, აქ კიდევ ერთხელ და ხაზგასმით აღვნიშნავთ, რომ მათი წარმომავლობა (ეტიმოლოგია) ჩვენს მიერ სრულყოფილად აღვნიშნავთ: ისინი წარმოადგენენ ბგერის ფონეტიკურ ვარიანტებს და თითოეულ მათგანს მინიჭებული აქვს საკუთარი კონკრეტული ფუნქცია თუ ფუნქციები.

ცხადია, 300-მდე ძირისეული თანხმონეური ფორმა და 2000-მდე მათზე დამკვირვებელი სიტყვა, რომელთა ეტიმოლოგიის შესწავლა მომავლის საქმეა, ზღვაში წვეთია მეგრულს მთელ ლექსიკასთან შედარებით; ისინი ამ ლექსიკის ერთ მემილიონედ ნაწილსაც კი არ შეადგენენ.

ასეთ პირობებში, ბატონო კუპური, თქვენ წერთ, რომ მეგრულს 30 (სინამდვილეში 29. - მ. დ.) ბგერიდან, თქვენი შეფასებით, „ბგერა-სიტყვიდან“ (ჩვენი ეს უკანასკნელი ტერმინი თქვენ, რატომღაც, ყველა თანხმონეურ განავრცეთ და „დაიკანონეთ“ კიდევ), ანუ ძირისეული თანხმონეური ფორმიდან, თითქოსდა, 16 თანხმონეური ბგერის (იგივე „ბგერა-სიტყვის“ ანუ ძირისეული თანხმონეური ფორმის) წარმომავლობა დაუდგენელი გვქონდეს, ანდა გამოგვჩვენდეს.

ამასთან, ჩვენი ადრინდელი ერთგვარი შენიშვნა-სურვილების პასუხად, ღია წერილში ჩვენდამი (გაზ. „ილორი“, 273), თქვენ წერთ, რომ მტკიცედ გჯერათ სიტყვის ძირისეული ფორმის ეტიმოლოგიის თქვენთვის მეთოდის და თქვენი შეხედულებების ჭეშმარიტებისა, რომ, მისგან თქვენი გადარწმუნება ძნელია, და სანამ ძირისეული ფორმების კონკრეტული მაგალითების კვლევის უფრო სრულყოფილი მეთოდი შემუშავებული არ არის, მისი უარყოფა შეიძლება მართებული არ იყოს.

წერილს ასე აგრძელებთ: „ვიმეორებ, მიუხედავად იმისა, ჩემი შეხედულებების მტკიცედ მჯერა, გამორიცხული არ არის ვცდებოდე, მაგრამ აბსოლუტურად სწორი რომ აღმოჩნდეს ეტიმოლოგიური კვლევის ჩემთვის მეთოდი, ვფიქრობ, თქვენს ტიტანურ შრომებთან არავითარ წინააღმდეგობაში არ მოდის, პირიქით, პირველყოფილი მეტყველების შესახებ თქვენს მიერ დადგენილი ზოგადი დებულებების კონკრეტული მაგალითებით დადასტურებად მიმართულია“. ადრინდელ წერილს თქვენ ამთავრებთ თხზვით: „...თუ დროს გამოიხატავთ, ნუ მოერიდებით ჩემს კრიტიკას, ეს ჩემთვისაც კარგია და საზოგადოებისთვისაც“.

გეთანხმებით, ბატონო კუპური, და შეგვივხატოთ, კიდევ უფრო ნათლად ვთქვათ, იმ ფაქტებზე, რაშიც თქვენი შეცდომები აშკარად სახეზეა და რაც დიახაც მოდის წინააღმდეგობაში ჩვენი გამოკვლევების შედეგებთან. საამისოდ, მოვიტანთ თქვენსავე მონაცემებს უკანასკნელი საგაზეთო პუბლიკაციებიდან. აი, ისინი:

გახვთ „ილორის“ ზემოაღნიშნულ ნომერში (273) ჩვენს სახელზე გამოქვეყნებულ თქვენს ღია წერილში, იმეორებთ რა თქვენს მრწამსს თქვენზე შეხედულებების შესახებ, ასე წერთ: „...ჯერ-ჯერობით ვრჩები ჩემი შეხედულებებისა და ეტიმოლოგიური კვლევის მეთოდის ერთგული და, მიამანი, რომ თავისი განვითარების დონის შესაბამისად, ერთეულ თანხმონეურ და თანხმონეურ ბგერათა პარმონიული კომპლექსების კომბინირებულად გამოყენებით პირველყოფილი ადამიანი ცდილობდა, არა-გრამატიზირებულ, მაგრამ იმდროინდელი განვითარების კვალობაზე მარტივი წინადადების შედგენას და რაღაც აზრის გადმოცემას; შემდეგ ეს არაგრამატიზირებული წინადადებების წვერები შეუერთდა ერთმანეთს; სადაც მახვილი ეცემოდა ბგერას, გახმონეუნდა, სადაც არ ეცემოდა მახვილი, იქ ხშირად, საერთოდ გაქრა და მივიღეთ ძირისეული ფორმები და კავშირებული, სრულყოფილი მნიშვნელობის სიტყვები, რომელთა თანხმონეური ძირისეული ფორმები და თანხმონეური ბგერათა პარმონიული კომპლექსებად დაშლა და მათი მნიშვნელობის საფუძველზე შედგენილი გრამატიზირებული წინადადება იძლევა ამა თუ იმ სიტყვის განმარტებას, საკმაოდ გასაგებად, თორემ ჩემი სურვილი კი არ არის, როგორც აღნიშნავთ, ეს ასე იყოს.“

აი, ეს გახლავთ, თურმე, ბატონო კუპური, თქვენი შეხედულება და ეტიმოლოგიური კვლევის თქვენთვის „ორიგინალური“ მეთოდი, როგორც თქვენ მას უწოდებთ. ეს, დიახაც არის თქვენთვის ორიგინალური შეხედულება და მეთოდი, მაგრამ, სამწუხაროდ, ძირშივე მცდარი, ყოველგვარ კანონ-

ზომიერებასა და რეალურ საფუძველს მოკლებული პიროვნული შეხედულება და მეთოდი, რასაც მეთოდი“ ძნელია ეწოდოს.

ზემოთ მოტანილ თქვენს ციტატაში აღნიშნული ფაქტები, - თავდაპირველად თანხმონეური ფორმებით, ანუ ერთეული თანხმონეური ბგერებით, თანხმონეური ბგერათა პარმონიული კომპლექსებითა და მათი განავრცობით (მათთან იმთავიდანვე ბუნებრივად თანხმონეური) ბგერითურთ) მეტყველების შესახებ, ასევე, ამგვარი თანხმონეური ფორმების შემდგომი გახმონეუნებისა და ძირისეულ ფორმათა აფიქსაცია-გრამატიზაციის შესახებ, ცხადია, ჩვენთვის მონაცემებია, ვინაიდან მსგავსი რამ მანამდე არავის წარმოუჩინია და დაუმტკიცებია. ენის წარმოშობის საკითხის შესწავლის საქმეში კი, უპირველეს ყოვლისა, უმთავრესია სწორედ იმ ერთეული თანხმონეური ბგერების, თანხმონეური ბგერების, პარმონიული კომპლექსებისა და მათი განავრცობის, როგორც ძირისეული თანხმონეური ფორმების წარმოშობის მიხედვით და პირობების ანუ საფუძვლების წარმოჩენა, რაც ჩვენ შეგვიძლია. ასევე დიდმნიშვნელოვანია ამგვარი ძირისეული თანხმონეური ფორმების, როგორც პირველყოფილი თანხმონეური მეტყველებისათვის (ცხადია, ეს ტერმინიც ჩვენი) დამახასიათებელი ენობრივი ნიშნების, აფიქსაცია-გრამატიზაციის მოვლენის წარმართვისა და, შედეგად ამისა, თანამედროვე სიტყვების, - როგორც საბოლოო სახით განვითარებული ენობრივი ნიშნების, - წარმოქმნის მიხედვით და პირობების ანუ საფუძვლების შესწავლა-წარმოჩენა, რაც აგრეთვე ჩვენ შეგვიძლია. მანამდე კი, მართალია, ენათმეცნიერების მიერ (მაგ., ვ. დენინცკაიას მიერ) შემწეული იყო ერთეული თანხმონეური სიტყვების არსებობა ცალკეულ ენებში (მაგ., ჩეხურში, რუსულსა და სერბულში), მაგრამ არავის დაუმტკიცებია არც მათი წარმოშობის საფუძვლები და არც ის, რომ პირველყოფილი მეტყველება იყო მეტყველება ხმამაღალი ძირისეული თანხმონეური ფორმებით (ესეც ჩვენი ტერმინია), მათთანვე) ბგერის თანხმონეურობით, რისი წარმოჩენაც ჩვენ შეგვიძლია. თუმცა, არსებობდა მოსაზრება იმის შესახებაც, რომ აფიქსებული მორფული მოვლენა ენაში, მაგრამ, მიამნდათ, რომ აფიქსები თავდაპირველი სიტყვების ნაწილი ანუ ნაშთია (მაგ., არნ. ჩიქობავასთან), მაგრამ ეს მოსაზრება ჩვენ, თავის დროზე და თავის ადგილას, საკმარისი გვაბათილეთ და დაგამტკიცეთ, რომ აფიქსები და საერთოდ საგრამატიკო საშუალებები მიღებულია) ბგერისაგან, - ისინი წარმოადგენენ მის ფონეტიკურ ვარიანტებს.

ასეთ პირობებში, ჩანს, თქვენ კვლავ მიყვებით იმ ძველ მოსაზრებას (რაც მოსაზრებად დარჩა და არავის დაუმტკიცებია) და იგი გავიხდით ეტიმოლოგიური ძიების „თქვენთვის ორიგინალური მეთოდი“ საფუძველად.

ამიტომაც, მიგანიათ, რომ, მაგალითად: „სიტყვა „წიგნი“ უძველესი ხანაში (წ) ფორმით უნდა ჩასახულიყო“ და მისი ეტიმოლოგია ასეთია: „წიგნი ნაგები წყარო ცოდნისა (სიბრძნისა)“; ანალოგიურ საფუძველზე, თვლით, რომ „სიტყვა ფიქრი ნიშნავს: „ადუღება-ამაღლების ქნა არის“; „სიტყვა სიკეთე სამი დამოუკიდებელი სიტყვის კომპოზიტია“... და „სრული ფორმით ასე უნდა ჩასახულიყო: „შენში ჭედა (წოთობა) ნათელისა არის“ („ილორი“, 238), და ასე შემდეგ.

სინამდვილეში, სიტყვა წიგნი ერთადერთი ერთიგვანი სახელია წიგნისა და დასადგენია მხოლოდ ის, თუ რატომ დაუტყვევას მას ეს სახელი, და, არა, „რეგული“ ან სხვა რამ; ასევე, სიტყვა ფიქრი ერთადერთი ერთიგვანი სახელია იმ რეალობისა, რასაც იგი აღნიშნავს და, გასარკვევია, რა საფუძველზე დაუტყვევას მას ეს სახელი; სიტყვის თქვენთვის „ორიგინალური“ მეთოდის, სისწორე, ერთადერთობა და უპირატესობა (მიზანი ცუდი როდია, უსაფუძვლო რომ არ ყოფილიყო).

განვიხილოთ, კონკრეტულად, რამდენიმე მაგალითი. თქვენ წერთ: „გ(//გ) ბგერა-სიტყვა (შემდგომში ასე ვუწოდებთ თანხმონეურ ბგერებს, რამეთუ ისინი, ცალ-ცალკე აღებული, არ არსებობენ ირაციონალური) ბგერის თანხმონეური გარემო მე-3 პირის ზნა და ირთავს რა ზნისწინებს, წარმოვიდგება რამდენიმე სხვადასხვა მნიშვნელობის სიტყვებად: 1. გეო-გ (ამო-გო, გეო-გ) (ამო-გო... 16. გ) (გავს).“

ცხადია, თქვენ არ დაკმაყოფილდით იმ თანხმონეური ბგერების თუ ძირისეული თანხმონეური ფორმების (16 ერთ.) ჩამონათვალის წარმოდგენით და კიდევ ერთხელ შეეცადეთ მათი ცალ-ცალკე განხილვით დაგამტკიცებინათ თქვენი შეხედულებებისა და ეტიმოლოგიური კვლევის თქვენთვის „ორიგინალური“ მეთოდის, სისწორე, ერთადერთობა და უპირატესობა (მიზანი ცუდი როდია, უსაფუძვლო რომ არ ყოფილიყო).

განვიხილოთ, კონკრეტულად, რამდენიმე მაგალითი. თქვენ წერთ: „გ(//გ) ბგერა-სიტყვა (შემდგომში ასე ვუწოდებთ თანხმონეურ ბგერებს, რამეთუ ისინი, ცალ-ცალკე აღებული, არ არსებობენ ირაციონალური) ბგერის თანხმონეური გარემო მე-3 პირის ზნა და ირთავს რა ზნისწინებს, წარმოვიდგება რამდენიმე სხვადასხვა მნიშვნელობის სიტყვებად: 1. გეო-გ (ამო-გო, გეო-გ) (ამო-გო... 16. გ) (გავს).“

შეგადაროთ: როგორც ზემოთაც აღნიშნა, ჩვენს მიერ გამოვლენილ იქნა მეგრული ენის ლექსიკის წარმომდგენი 6652 ძირისეული თანხმონეური ფორმა და შესწავლილ იქნა მათი წარმომავლობა; ამასთან, პრაქტიკულად, მოხმობილ იქნა აღნიშნულ ფორმებზე დამკვირვებით მიღე-

ბული მეგრული ენის მთელი ლექსიკა, რაც დათვლის 1 მილიარდ 410 მილიონ 145 ათას 386 სიტყვას პარალელური, იშვიათად ხმარებადი და პოტენციურად შესაძლებელი ფორმებითურთ, და, მაშასადამე, შესწავლილ იქნა მთელი ამ კოლოსალური ლექსიკის სიტყვათწარმომავლობა ანუ ეტიმოლოგია.

და, ასეთ პირობებში, არც ერთ ძირისეულ თანხმონეურ ფორმასთან, ანუ, არც ერთი სიტყვის ძირთან არ დაგვიხანია არა თუ 3, 5 და მეტი სიტყვა, არამედ 2 სიტყვაც კი, ცხადია, ასეთთა არარსებობის გამო (თქვენ კი, მათ, ასე უხვად „პოულობთ“ ხოლმე, თანაც თითქმის ყველა სიტყვაში).

ეს იმიტომ, რომ ნებისმიერი სიტყვის ძირისეული ფორმა, როგორც წესი, ერთადერთია, იმდენად, რამდენადაც იგი ერთადერთი საგნის ან სხვა მონაცემის აღმნიშვნელია, ანუ ასეთად არის შემოღებული ენაში (სხვა საკითხია ის ფაქტი, რომ მოცემული ძირისეული თანხმონეური ფორმა,)-ბგერისეული წარმომავლობის სხვადასხვა დერეფანით (მნიშვნელობა(კვლევი) საგრა-მატიკო საშუალებებითურთ წარმოდგენისას, გვაძლევს სხვადასხვა მნიშვნელობის სიტყვებს).

მაშ, როგორ არ მოდის წინააღმდეგობაში, ბატონო კუპური, თქვენი შეხედულებები და ეტიმოლოგიური კვლევის თქვენთვის „მეთოდი“ ჩვენს ნაშრომებთან? თუმცა, მთავარი ამგვარი წინააღმდეგობის არსებობა როდია. მთავარია ის, რომ თქვენთვის შეხედულება და მეთოდი ეტიმოლოგიური ძიებისა, ძირშივე მცდარი და მიუღებელია. ჩვენ ამის შესახებ, გარკვეული სიფრთხილითა და მოკრძალებით, არაერთხელ გვითქვამს პირადად თქვენთვის, მოკლე, უშუალო თუ სატელეფონო, საუბრისას, მაგრამ იგი თქვენ არ გავიზიარებიათ.

პირიქით, ჩვენს ნაშრომებში აშკარად დაუპირისპირეთ თქვენთვის ხედვა, და, ამ უკანასკნელად გახვთ „ილორის“ რამდენიმე ნომერში განათავსეთ რა სტატია, „სამეცნიერო ბგერების წარმოშობისა და მეგრულ (ბგერულ) ენაში მათთან მნიშვნელობების მიღების შესახებ“, კიდევ ერთხელ შეეცადეთ თქვენი შეხედულებების უტყუარობის მტკიცებას. ამასთან, წარმოაჩინეთ თქვენი ხედვა ჩვენთვის ნაკლოვანების შესახებ: იმთავიდანვე აღნიშნეთ, რომ „მეგრული 30 (სინამდვილეში 29. - მ. დ.) თანხმონეური ბგერიდან, იგივე ძირისეული თანხმონეური ფორმიდან შედგომულს ავტორებს ერთი ნაწილის წარმომავლობის დადგენა გამოიწვევს და 16 მათგანი იქვე ჩამოთვალეთ.

ცხადია, ისეთ ვითარებაში, როცა თქვენ თვლით, და დაბეჯითებით (ვინ იცის, უკვე მერამდენედ და რამდენ პუბლიკაციაში) „არწმუნებთ“ კიდევ მკითხველს, რომ ენის ლექსიკას ქმნიან მასში არსებული და ერთ გარკვეულ რეალობაზე დაპროგრამებული ერთეული თანხმონეური ბგერები, იგივე ძირისეული თანხმონეური ბგერები ანუ „ბგერა-სიტყვები“ (ამაზე, ქვემოთ), თქვენი ზემოაღნიშნული განაცხადი იმის შესახებ, რომ მამანტი და ცირა ძაძამიებს მეგრულ ენაში არსებული 30 ბგერიდან 16 ბგერის განმეობი კონკრეტული ფიზიკური რეალობის ჩვენება გამოიწვევს, ანუ ამათი ეტიმოლოგია არ დაუდგენიათ, ნიშნავს იმას, რომ ჩვენ თურმე გამოგვჩვენია მეგრულს ლექსიკის შემქმნელი ამგვარი ფორმების ნახევარზე მეტის (16 ერთეულის), და, მაშასადამე, მეგრული ენის მთელი ლექსიკის ნახევარზე მეტის ეტიმოლოგიის დადგენა; (სომ გამოგვჩვენებელი ბრალდებაა?)

ცხადია, თქვენ არ დაკმაყოფილდით იმ თანხმონეური ბგერების თუ ძირისეული თანხმონეური ფორმების (16 ერთ.) ჩამონათვალის წარმოდგენით და კიდევ ერთხელ შეეცადეთ მათი ცალ-ცალკე განხილვით დაგამტკიცებინათ თქვენი შეხედულებებისა და ეტიმოლოგიური კვლევის თქვენთვის „ორიგინალური“ მეთოდის, სისწორე, ერთადერთობა და უპირატესობა (მიზანი ცუდი როდია, უსაფუძვლო რომ არ ყოფილიყო).

განვიხილოთ, კონკრეტულად, რამდენიმე მაგალითი. თქვენ წერთ: „გ(//გ) ბგერა-სიტყვა (შემდგომში ასე ვუწოდებთ თანხმონეურ ბგერებს, რამეთუ ისინი, ცალ-ცალკე აღებული, არ არსებობენ ირაციონალური) ბგერის თანხმონეური გარემო მე-3 პირის ზნა და ირთავს რა ზნისწინებს, წარმოვიდგება რამდენიმე სხვადასხვა მნიშვნელობის სიტყვებად: 1. გეო-გ (ამო-გო, გეო-გ) (ამო-გო... 16. გ) (გავს).“

ერცული ახსნა-განმარტებების შემდეგ, თქვენ, სათქმელს ასე ამთავრებთ:

„აღსანიშნავია, რომ ბგერა-სიტყვა გ), ირთავს რა მეგრულში არსებულ ყველა ზნისწინს და უამრავ სუფიქსს, გვაძლევს სალექსიკონო მასალის გარკვეულ მარაგს, რაც ჯერ-ჯერობით მ. და ც. ძაძამიებს აღრიცხული არა აქვთ“.

ახლა, ვნახოთ, რამდენად მართებულია ყოველივე ეს.

მოგესალმებით, რომ ტერმინი „ბგერა-სიტყვა“, ჩვენი შემოღებულია და იგი თავის დროზე ვუწოდეთ ცალკეულ ერთთანხმონიან, ცხადია,)-ბგერადართულ, ფორმებს, და არა „ყველა თანხმონეური ბგერას“, როგორც ეს თქვენ გადაგვიწყვეტით და ასედაც რომ აკეთებთ. კერძოდ, ბგერა-სიტყვა ჩვენ ვუწოდებთ შემდეგ ფორმებს (სიტყვებს): გ) (1. გარეული ქათამი; 2. გავს), კ) (რკო), ლ) (ვარდება), ტ) (ცური, ჯიქანი), შ) (სეველი; 2. ახსოვს), ნ) (აჭამა), ც) (თელა); 2. სცა [პატივი], ძ) (მეგს), წ) (წელს), ჭ) (ნაწლავი); ეს იმიტომ, რომ მეგრულში მხოლოდ აღნიშნული ბგერები (ფონემები ანუ ფონეტიკური ერთეულები) არიან იდეამტარებელი, იგივე, დეტერმინირებული გარკვეული იდეით, ანუ მოტივირებული; მათ გააჩნიათ გარკვეული კონკრეტული მნიშვნელობა, და მაშასადამე, დანიშნულება. ისინი აღნიშნავენ გარკვეულ საგანს ან სხვა მონაცემს, ანუ, წარმოადგენენ სიტყვებს. დანარჩენი თანხმონეური ბგერები კი, ბგერის თანხმონეური გარემოში და თანხმონეური პირობებშიც, რაიმე მნიშვნელობის მატარებლები ანუ იდეამატარებლები არ არიან, და, არც არავფერს აღნიშნავენ. ისინი საგნის ან სხვა რამ მონაცემის სახელმძღვანელო ფუნქციას არ მტარებლობენ. საუბრადღებოა ისიც, რომ ჩვენ ყველგან ასე გვაქვს აღნიშნული: „თანხმონეური ბგერები ვერც კი წარმოითქმებიან გეო-ბგერები) ბგერის არ თუნდაც მისი გარკვეული ნაცვეთის თანხმონეური გარემოში“.

თქვენ კი, ბატონო კუპური,) ბგერა უცებ მთავრად ყველა თანხმონეური ბგერას, და უკლებლივ ყველას „ბგერა-სიტყვაც“ უწოდებთ, რაც აბსოლუტურად არამართებულია.

გ ძირისეულ თანხმონეურ ფორმასთან თქვენ ხედავთ 16 სხვადასხვა მნიშვნელობას და მოგაქვთ სათანადო მაგალითებიც, მაგრამ მათგან, მაგალითად, ფორმები: გეო-გ) ამო-გო, გეო-გ) ამო-გო, გეო-გ) ამო-გო, ერთი და იგივე მნიშვნელობის მქონე გ-ძირიანი ფორმებია, ვინაიდან ამათი სახელზმნაა ერთი და იგივე გაფა (გება), ხოლო აღნიშნული ფორმები სხვადასხვა მნიშვნელობის არიან იმის გამო, რომ ისინი სხვადასხვა ქვესინიშნიანი ფორმებია და არა სხვადასხვა მნიშვნელობის მქონე გ-ძირიანი ფორმები. ამიტომაც, ჩვენ, შეიძღომულში სწორედაც სხვადასხვა მნიშვნელობის მატარებელი გ-ძირიანი 12 ფორმა და მათი ლექსიკები გვაქვს წარმოდგენილი.

თქვენ აღნიშნავთ, რომ „ბგერა-სიტყვა გ) ირთავს რა მეგრულში არსებულ ყველა ზნისწინს და უამრავ სუფიქსს, გვაძლევს სალექსიკონო მასალის გარკვეულ მარაგს, რაც მ. და ც. ძაძამიებს ჯერ-ჯერობით აღრიცხული არა აქვთ“.

სინამდვილეში კი ასეთი ვითარება: შეიძღომულში წარმოდგენილი 12 სხვადასხვა მნიშვნელობის მქონე გ-ძირიანი ფორმებიდან არც ერთი მათგანი არ ირთავს მასშივე 40-ზე მეტ ზნისწინს, მაქსიმუმ 3-ზე მეტ პირველდსაწიხისეულ სუფიქსს და 34-ზე მეტ მეორეულს (მესამეული და ა. შ.) წარმოების სუფიქსს. ეს მაშინ, როდესაც მეგრულში სულ გვაქვს 94 ზნისწინი, 76 პირველდისაწიხისეული სუფიქსი და 336 მეორეული (მესამეული და ასე შემდეგ) წარმოების სუფიქსი.

ასეთ პირობებში, შეიძღომულშივე, ჩვენს მიერ წარმოდგენილია გ-ძირზე დამკვირვებული 301 უზნისწინო-უპირეფიქსებო, ანუ მხოლოდ სუფიქსიანი ფორმები, - ზნურ ფუძეთა ლექსიკონის სახით, და, მასში მოცემულია (იკითხება) 3689 სიტყვა. ოცტომეულში კი სულ მოხმობილი გვაქვს ანუ იკითხება იმავე გ თანხმონეურ ძირზე დამკვირვებული 50539 სიტყვა.

აი, ასეთ პირობებში, თქვენ წერთ, რომ მ. და ც. ძაძამიებს ლექსიკის ეს მარაგი ჯერ-ჯერობით აღრიცხული არა აქვთ. (?)

მამანტი ძაძამია,
პროფესორი, აკადემიკოსი
(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

ნატოს შტაბ-ბინაში, ბრიუსელში საღვადლო დალის სურათის ასლი კიდია, რომელზეც გამოსახულია: „გეოპოლიტიკური ბავშვი უყურებს ახალ ადამიანის დაბადებას.“ ნახატი შესრულებულია საღვადლო დალის მიერ 1943 წელს, ტილოზე, ზეთით. სურათის ორიგინალი ინახება სანკტ-პეტერბურგში. ეს სურათი სიმბოლურია, ამ სურათს მნიშვნელობა აქვს ნატო-ს ხელმძღვანელობისთვის (და არა მარტო ნატო-ს ხელისუფლებისთვის), წინააღმდეგ შემთხვევაში ის იქ არ იქნებოდა განთავსებული. სურათზე არის გამოსახული კევრცხი, რომელიდანც იშვება „ახალი ადამიანი“, თავად კევრცხზე გამოსახულია დედამიწის რელიეფი.

გეოპოლიტიკა ერთმხრივ არის მეტაფიზიკა, მეორე მხრივ მეცნიერება საერთაშორისო ურთიერთობებზე. ამ სურათის მიხედვით ჩანს, რომ იბადება ახალი ადამიანი, დაბადება – ეს რეალობის შეცვლა, სიხლის დასაწყისია. იგი ანგრევს სივრცეს, ანგრევს არსებულს. ეს ადამიანი არის დასავლეთის სამყარო. ამ ახალ გამოჩენილ ადამიანს გამოყოფილი აქვს მარცხენა ხელი და უდევს ბრიტანეთზე, ფეხი მიბჯენილი აქვს ინდოეთზე.

გეოპოლიტიკის თვალსაზრისით, ეს არის ზუსტი საყრდენები ჩრდილოეთ ამერიკისა, რომლის საოკეანო ძალმოსილება წარმოსდგება ბრიტანეთის იმპერიიდან, იგი მისი უშუალო მემკვიდრეა.

ნახატზე გამოსახული ქალ-ბიჭა პერმოფორიტიის მარჯვენა ხელის საჩვენებელი თითი მიუთითებს კავკასიაზე – საქართველოზე. მუშტს თვითონ გაცინებული, დაღრუჯილი ეშმაკის სახე აქვს. მუშტი წარმოადგენს ღიმილში გამრუდებულ მხეცის სახეს, რომელსაც მარცხენა ხელზე დიდი ბეჭედი უკეთია. (ხელდასმულობის ნიშანი).

პერმოფორიტი წითურთმანია (рижая). მისი გაშვებული მარჯვენა ხელის ჩრდილი არ ჩანს, მარტო ჩანს ტანის ჩრდილი, (უხილავე ხელი). სწორედ ამ უხილავ ხელზე გავფრთხილებდა ჯონ კენედი: „ქალბატონებო და ბატონებო! თვით საიდუმლოების მცნება ეწინააღმდეგება თავისუფალ და ღია საზოგადოებას. ჩვენ ჩვენი ბუნებით წარმოვადგენთ ისტორიულ ხალხს, რომელიც წინ აღუდგა საიდუმლო საზოგადოებებს, საიდუმლო ორდენებს და დახურულ შეკრებებს. მიუღ მსოფლიოში ჩვენ წინააღმდეგ განადგობული მონოლითური, უმოწყალო შეთქმულება, რომელიც ფარული ხერხებით აფართოვებს თავის გავლენის სფეროს, მოჟონავს შემოჭრის ნაცვლად, ამისთვის ხელისუფლებებს არჩევნების სანაცვლოდ და თესავს შიშს თავისუფლების ნაცვლად. ამ სისტემამ გაუკეთა მობილიზება ადამიანთა დიდ მატერიალურ რესურსებს და ააშენა მძლავრი, მაღალკვალიფიციური მანქანა, რომელიც ახორციელებს სამხედრო, და პოლიტიკურ, საღაზვერო, ეკონომიკურ, სამეცნიერო და პოლიტიკურ ოპერაციებს. მათი მომზადება გასაიდუმლოებულია, მათ შეცდომებს მაღავენ და არ ამჟღავნებენ. იგი მდუმარებით გვიახლოვდება, არ უწევს ანგარიშს ხარჯებს და ხმებს, არ ახმაურებს საიდუმლოებებს. ამისთვის ძველ ათენში იყო კანონი, რომელიც კრძალავდა საჯარო პოლემიკისათვის თავის არიდებას. მე ვითხოვ თქვენგან დახმარებას იმფორმირების და ამერიკის ხალხის გაფრთხილების მნიშვნელოვან საქმეში, დარწმუნებული ვარ, რომ თქვენი დახმარებით ადამიანები ისეთები გახდებიან, როგორებიც დაიბადნენ: თავისუფალნი და დამოუკიდებელნი“. ამ მამხილებელი მიმართვის შემდეგ, 1963 წლის 22 ნოემბერს, სწორედ საიდუმლო ორგანიზაციების დაკვეთით ლი პარი ოსვალდმა დალასში მოკლა ამერიკის 35-ე პრეზიდენტი ჯონ ფიტცჯერალდ კენედი.

აღსანიშნავია ფაქტი, რომ 1916 წლის 29 დეკემბერს რუსეთში მოკლული გრიგოლი რასაპუტინის მკვლელები ინგლისელი რეინ ოსვალდი გახლდათ რომელიც დიდი ბრიტანეთის სპეცსამსახურის ოფიცერი იყო. მათი მკვლელობის მოტივის განხილვა ცალკე თემაა. ჩვენ აგრეთვე გვინდა გაავფრთხილოთ ანტიქრისტეს მოსვლის შესახებ, ახალი ადამიანის სახით, რომელსაც მოიყვანენ ის ძალები, რომლებზედაც მოგვახსენებს კენედი, ჩვენი მოსაზრებით სურათზე გამოსახული პერმოფორიტი და ეგრეთწოდებული „ბავშვი“ ეს სწორედ ის ძალებია. პერმოფორიტი ფეხებთან არის მოკალათებული გეოპოლიტიკური „ბავშვი“. მას აქვს სემიტური (ხრდასრული, დაკუნთული) მამაკაცის აღნაგობა. მისი ჩრდილი არ შეესაბამება მის ფორმას. მარჯვენა ფეხის უკანა მხარეს ჩახატულია წვეროსანი ადამიანის სახე, რომელიც იესო ქრისტეს მოგვაგონებს.

წინაპერმოფორიტი და „ბავშვის“ მხარე, დასავლეთად უნდა ვივარაუდოთ, მისი მოპირდაპირე მხარე-აღმოსავლეთად. აღმოსავლეთით ორი პიროვნება საუბრობს, ერთს ახურავს მოგვების ქუდი. ეს, სავარაუდოდ არის ახალი ტექნოკრატული და ფულის თავყანისცემის ეპოქის ქურუმი. სამხრეთით კარგად ჩანს სვეტი, რომელიც მზეს განასახიერებს. სვეტს აქვს მსგავსება კავკასიურ კოშკთან, ღვთის სახლთან, მზისა და ნათლის სახლთან.

კევრცხის თავზე გამოსახულია ნაჭერი, რომელსაც 13 ნაწიბური აქვს. 13 ნაწიბური ციანსახიერებს მაცხოვარსა და მის 12 მოციქულს (პაროდულად), თავდაპირველად ნატოში გაერთიანდა 13 სახელმწიფო, ასევე ევროკავშირიც შექმნა ევროპის ცამეტმა სახელმწიფომ, ამერიკაც შეიქმნა 13 შტატისგან აქედან ნათლად ჩანს, რომ კევრცხიდან ახალი ადამიანის დაბადებას იცავს ნატოს და ამერიკის გაერთიანებული ძალები, აქვე უნდა ითქვას: ა.შ.შ-ის დღევანდელი დროშის წინაპარი იყო ბრიტანეთის, ვესტ-ინდოეთის კომპანიის დროშა. ის წააგავდა ბრიტანულ დროშას და შედგებოდა 13 პრიზინტალური წითელი და თეთრი ხაზებისაგან (ერთმანეთის შენაცვლებით). ეს ხაზები წარმოადგენდნენ პირველი შტატის გაერთიანების სიმბოლიზებას. 1776 წელს საკონტინენტალ კონგრესზე მიღებული იქნა ა.შ.შ-ის დამოუკიდებლობის დეკლარაცია. ახალ სახელმწიფოში შევიდა 13 ტერიტორია, ყოფილი დიდი ბრიტანეთის კოლონიები: ვირჯინია, დელაუარი, ჯორჯია, მასაჩუსეტსი, მერილენდი, ნიუ-ჰემპშირი, ნიუ-იორკი, ნიუ-ჯერსი, პენსილვანია, როდ-აილენდი, კონეკტიკუტი, სამხრეთ კაროლინა და ჩრდილოეთ კაროლინა. ერთი წლის შემდეგ მეორე საკონტინენტალ კონგრესი იღებს შეერთებული შტატების სახელმწიფო დროშას, რომელიც შედგებოდა 13 წითელი და თეთრი ხაზებისაგან და 13 თეთრი ვარკვლავისაგან ლურჯ ფონზე. დროშის ამ ვერსიაში 13 ვარკვლავი ლურჯ ფონზე ქმნიდნენ წრეს. ეს დროშა ცნობილია როგორც „ძველი დიდება“. ის პირველია შეასრულა ფელადელფისის მკერავმა ქალბატონმა ბეტსი როსიმ. ეს დროშა შევიდა ისტორიაში, აგრეთვე როგორც „ბეტსი როსის დროშა“.

ევროპის კავშირი ოფიციალურად დაარსდა 1992 წელს მასტრიხტის ხელშეკრულების საფუძველზე. ამ ხელშეკრულებას ხელი მოაწერეს ევროპის გაერთიანების 13 სახელმწიფოს – ბელგიის, დანიის, გერმანიის, ესპანეთის, ირლანდიის, იტალიის, ლუქსემბურგის, ნიდერლანდების, პორტუგალიის, საბერძნეთის, საფრანგეთის, დიდი ბრიტანეთის და ჩრდ. ირლანდიის წარმომადგენლებმა ქალაქ მასტრიხტში (ნიდერლანდი). ხელშეკრულება წარმოადგენს ახალ მნიშვნელოვან ეტაპს ევროპის ქვეყნების ინტეგრაციაში და ითვალისწინებს: ევროპის სახელმწიფოში მცხოვრებ ხალხთა საერთო მოქალაქეობის, ანუ ევროკავშირის მოქალაქეობის შემოღებას, ასევე მოქალაქეთა თავისუფალ გადაადგილებას ევროპის ქვეყნების ტერიტორიაზე; ევროპის ქვეყნების მიერ საერთო საგარეო და უშიშროების პოლიტიკის, საერთო თავდაცვის პოლიტიკის განხორციელებას. (ეს მოდელი წარმოადგენს საბჭოთა კავშირის ანალოგიას) უნდა ითქვას, რომ ევროპის გაერთიანებული შტატების შექმნის იდეა იყო ჯერ კიდევ ამერიკის აღმოჩენამდე, ანუ მრავალი საუკუნის წინ, ამერიკის აღმოჩენის შემდეგ ჩაატარეს ექსპერიმენტი და შექმნეს ამერიკის შეერ-

თებული შტატები. ევროპის ტერიტორიაზე ევროკავშირის მამულების საღარი ერთიანი „სახელმწიფო გაერთიანებები“ – იმპერიები იყო: დასავლეთ რომის იმპერია, ფრანკების სახელმწიფო, საღეთ რომის იმპერია. გასული ათასწლეულის განმავლობაში ევროპა დანაწევრებული იყო, მაგრამ იდეა მისი გაერთიანების ახალი იმპერიის შექმნის შესახებ მუდამ არსებობდა. ამერიკის რევოლუციის შემდეგ კი განხდა საშუალება ევროპის შეერთებული შტატების შექმნისა. ანუ (ყოველივე ახალი კარგად დაიწყო ბული ძველი.) ამ იდეამ მიიღო ახალი ხორც/შესხმა მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, როდესაც უინსტონ ჩერჩილმა 1946 წლის 19 სექტემბერს ციურისის უნივერსიტეტში განაცხადა „ევროპის გაერთიანებული შტატების“ შექმნის აუცილებლობაზე ამერიკის შეერთებული შტატების მსგავსად. 1949 წელს შეიქმნა „ევროპული თანამეგობრობა“ – გაერთიანება. ევროპული გაერთიანების განხორციელების და გარდაქმნის პროცესი თანამედროვე ევროკავშირში ხდებოდა იმავდროულად სტრუქტურული ევოლუციისა და ინსტიტუციონალური ტრანსფორმაციის გზით მეტად შერწყმულ სახელმწიფოთა ბლოკში, სადაც მართვის ფუნქციების სულ უფრო მეტი რიცხვი გადაეცემა ზეერონულ დონეს (ევროპულადებული ევროინტეგრაციის პროცესი ან სახელმწიფოთა კავშირის ჩადრმაგება). „მასტრიხტის მსხვერუბები, რომლებიც ეროვნულ სახელმწიფოთა სუვერენიტეტის განადგურებას და „ერთიანი ევროპის“ შექმნას ისახავს მიზნად“ – ზ. გამსახურდია 1993წ. ევროპარლამენტის რეზოლუცია ბრუსელში ჰგავს ბაბილონის კედელს. ევროკავშირის დროშა ჰგავს პირვანდელ ამერიკის დროშას. ევროკავშირის დროშის განმარტება „ვიკიპედიაში“: „ევროპის კავშირის დროშა წარმოადგენს ლურჯ ფონზე წითულად განლაგებული 12 ოქროსფერი ვარსკვლავის ერთობლიობას ვარსკვლავების რაოდენობას არავითარი კავშირი არა აქვს გაერთიანების წვერთა რიცხვთან. წითულად განლაგებული ვარსკვლავები სრულყოფილებას და სისრულეს აღნიშნავს, ხოლო რიცხვი 12 ტრადიციულია ევროპული კულტურისა და ცივილიზაციისათვის, კერძოდ: 12 – ზოდიას ნიშანი; 12 – დღის საათი; 12 – წლის თვე; 12 – მოციქული; 12 – ოლიმპიური ღმერთი; 12 – დაფის კანონი (Leges Duodecem Tabularum) დროშა შექმნა ევროპის საბჭომ 1955 წლის 8 დეკემბერს“

წმინდა მამა ნილოს მირონდინარე მოასწავებდა, რომ 1992 წელს დაიწყო ბოლო (უკანასკნელი) ფაზა არა მხოლოდ კაცობრიობის არსებობის, არამედ მთელი სამყაროს და რომ 13 ევროპული სახელმწიფო შექმნის პოლიტიკურ და ეკონომიკურ ბლოკს. ევროკავშირის უკან იმალება დიქტატორული რეჟიმი, ასეთი სახეობა დიქტატორის გამოკონება შეუძლო მხოლოდ მხეცს, დემონს, ეშმაკს... რატომ მაინც და მაინც 13? იმიტომ რომ წინასწარმეტყველებაში ნათქვამია, რომ ანტიქრისტე, მხეცი გარეგნულად პაროდირებას გაუკეთებს ქრისტეს, შინაგანად კი დაამახინჯებს. ყველას ეგონება, რომ ეს ანტიქრისტე მოკრძალებულია და თვინიერი გული აქვს, სინამდვილეში კი ის გულით – მელაა, სულით – მგელი. (მელა ინგლისურად – X, რიგითი ნომერი 666=X). ქრისტეს მოსვლას წინაშედოდა იონან ნათლისმცემლის (წინამორბედის) მოწოდება სინანულისაკენ, ხოლო ანტიქრისტეს წინამორბედი ევრცხისმოყვარეობა. ქრისტეს თანმხლებნი და მქადაგებელნი იყვნენ 12 მოციქულინი, ხოლო ანტიქრისტეს თანმხლებნი კი ევროკავშირია, რომელიც წარმოადგენს მსოფლიო სახლის და ახალი მსოფლიო წესრიგის პირველ აკურს. („ვიკიპედიაში“ განმარტებით ევროკავშირის დროშაზე გამოსახული 12 ვარსკვლავი 12 მოციქულის სიმბოლოა). ადამიანები, რომლებიც ისედაც იქნენ მხეცის (ეშმაკის) ჭურჭლად, უსახდრო ნდობას აღუთქავენ ანტიქრისტეს, აირყვევენ მას მსოფლიოს ერთპიროვნულ მართველად და თვითმპრობელად, რამეთუ იგი იქნება მხეცის – ეშმაკის იარაღი ქრისტეანობის საბოლოოდ მოსაპობის მცდელობაში დედამიწიდან. დაღუპვის გზაზე მყოფ ადამიანებს ევონებათ, რომ ის არის მხსნელი ქრისტე და რომ იგი გადაარჩენს მათ. და აი სწორედ მაშინ, ნაწინასწარმეტყველები უბედურების ეამს ანტიქრისტე დაიწვეს ხალხის დაბეჭდვას თავისი ბეჭდით 666-ით, ვითომდა იმისთვის რომ ამ ნიშნით

იგი გადაარჩენს მათ განსაცდელისაგან ვინაიდან ვისაც ბეჭედი ექნება (აპოკალიფსის მიხედვით 13,17) მხოლოდ მას მიყვიაან პურს. ის ვინც მიიღებს ანტიქრისტეს ბეჭედს ვერ იცოცხლებს, იგი სულიერად მკვდარია და მას ელოდება საშუალო ტანჯვა! ნუთუ თქვენ აგრეთვე გსურთ დაიღუპოთ თავი ბეჭდით, იმითთან ერთად, რომლებმაც მიიღეს იგი, რადგან ექნება ტირილი და კბილთა ღრჭუნა (მათე 25,30) მაშინ სახარება იქნება უკლებელყოფილი. ანტიქრისტე გვირგვინს დაიღვამს შესამედ აღდგენილ სოლომონის ტაძარში, იერუსალიმში.

უნდა აღინიშნოს რომ ევრეთოდებული ახალი ადამიანი არის ანტიქრისტე, რაზეც მეტყველებს შემდეგი: მოღუწული მარცხენა ხელი წარმოადგენს გონიოს, გონიოს ჩრდილი ქმნის ექვსიანი (6) და არა კუთხეს. ეს იმას ნიშნავს, რომ „ახალი მსოფლიო წესრიგი“-ს მშენებლებს სურთ გამოიყენონ გონიო ანტიქრისტეს სახლის მშენებლობისთვის და არა ღვთის სახლის ასაშენებლად. ადამის მტრების მიზანი-ეს არის ტეშმარტების პროფანაცია დროში და სივრცეში, ანუ ახალი სტილი, ახალი მსოფლიო წესრიგი, ახალი აზროვნება, ახალი ე.წ. ეროვნული მოძრაობა და სხვა, ანუ ყველაფერი რასაც აქვს ზოგადად „ახალი“ მწვანელობის სახელი. ეს ყველაფერი იმის შემდეგ რაც ქრისტე, მაცხოვარი მოვიდა და ვიკიბოდა ჩვენს გადასარჩენად ახალი ადამიანი, სადაც მაცხოვარი ითანეს აპოკალიპსში წინასწარ გვამცნობს ტეშმარტ ახალ მსოფლიოზე, ახალ იერუსალიმზე (ახალ ღვთის ქალაქზე).

ითანეს გამოცხადება თავი ოცდამეერთე: „მერე ვიხილე ახალი ცა და ახალი მიწა, რადგანაც პირველი ცა და პირველი მიწა გადაეგო, და ზღვა აღარ არის. ვიხილე წმიდა ქალაქი, ახალი იერუსალიმი, ღვთისაგან ჩამოშვებული ზეციით, სასძლოსავით გამოშვებული და სასიხოსთვის შემკული. და მომესმა მგრგვინავი ხმა ტახტით, რომელმაც თქვა: აჰა, კარავი ღვთისა კაცთა შორის, რომელიც დაემკვიდრება მათში, და თვით ღმერთი იქნება მათთან. შეაშრობს ღმერთი მათ თვალზე ცრემლს, და აღარ იქნება სიკვდილი: აღარც გლოვა, აღარც ტირილი და ტანჯვა იქნება, რადგანაც გადაეგო ყოველივე უწინდელი. ხოლო ტახტზე მჯდომარემ თქვა: აჰა, ყველაფერს შექმნი ახალს. მე კი მითხრა: დაწერე, რადგან ეს სიტყვები სარწმუნოა და ჭეშმარიტი. კვლავ მითხრა მე: აღსრულდა. მე ვარ ანი და პავ, დასაბამი და დასასრული. და უსახვიდლოდ ვასმევე მწყურვალს სიცოცხლის წყლის წყაროს. მძღველი დაიმკვიდრებს ამას, და მე ვიქნები მისი ღმერთი, ხოლო ის იქნება ჩემი ძემხდალთა და ურწმუნოთა, ბილწთა და მკვლელობა, მებაგთა და ცრმეულთა, კერპთაყვანისმცემელთა და გრუთა ხეველი ი ტბაშია, ცეცხლითა და გოგირდით მოგიზიგებში. და ეს არის მეორე სიკვდილი. მაშინ მოვიდა ერთი იმ შვიდ ანგელოზთაგან, რომელთაც ჰქონდათ უკანასკნელი წყურვლებით სავსე შეიდი თასი, და მითხრა: მოდი და გიწვევებ ქალს, სასძლოს კრავისას. ამიყვანა სულით დიდსა და მაღალ მთაზე, და მიჩვენა დიდი ქალაქი, წმიდა იერუსალიმი, ღვთისაგან რომ ჩამოდიოდა ზეციით, და ჰქონდა დიდება ღვთისა, ხოლო მისი მნათობი პატროსან თვალსა ჰგავდა, ბროლივით გამჭვივრად იასპის ქვას, ვრცელი და მაღალი გალავნით შემოხლულულს თორმეტი ბეჭედი, ბეჭედი – თორმეტი ანგელოზი, და ზედ ეწერა ისრაელის თორმეტი ტომის სახელი. აღმოსავლეთით სამი ბეჭედი, ჩრდილოეთით სამი, სამხრეთით სამი, დასავლეთით სამი. ქალაქის გალავანს თორმეტი საძირკველი ჰქონდა, და მათზე კრავის თორმეტი მოციქულის თორმეტი სახელი. ჩემთან მოუბარს საზომად ოქროს ლერწამი ჰქონდა, რათა გაეზომა ქალაქი, მისი ბუკნი და გალავანი. ხოლო ქალაქი ოთხკუთხედად ძვეს, და მისი სიგრძე იგივეა, რაც სივანე. გადაზომა ქალაქი ლერწმით თორმეტი ათას უტყევანზე, და მისი სიგრძე, სივანე და სიმაღლე ერთმანეთის ტოლნი აღმოჩნდნენ“.

ბესო (ბესარიონ) მიტავა, იბერიულ-კავკასიური მოძრაობის თავმჯდომარე (დასასრული შემდეგ ნომერში)

საერთო კუთხე მიჰყავს შურნალის ბიორბი ჯალალანია

“ზესტაფონი” იპირება – ფეხბურთელები წავიდნენ, ილია კოკიაც მიდის...

2014 წლის მიწურულს საქართველოს ორგანიზაციის წევრები და თავის მფლობელი, საფეხბურთო კლუბი “ზესტაფონი” ბევრმა ფეხბურთელმა დატოვა.

ამას წინათ, მარგველთა ბანაკს რამდენიმე კონტრაქტამოწერილი მოთამაშე გაუცვალა, ახლა კი, ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე, გუნდს დანარჩენი ფეხბურთელებიც ტოვებენ. ანუ “ზესტაფონი” თითქმის მთლიანად იცლება...

მოთამაშეთა დიდი ნაწილი უკვე შეუთანხმდა კლუბს კონტრაქტის დროზე ადრე გაწყვეტაზე. ეს იმას ნიშნავს, რომ იმერული გუნდის წევრები ავტომატურად გახდებიან თავისუფალი აგენტები და ნებისმიერ ქართულ თუ უცხოურ გუნდში შეეძლება გადასვლა.

რეალურად რა ხდება “ზესტაფონში”? კლუბის მფლობელი ილია კოკია ამ დროისათვის საქართველოში არ იმყოფება. კლუბმა საკუთარი პოზიციის დაფიქსირება პრესსამსახურის ხელმძღვანელ სერგო ფუტყარაძეს მიანდო:

– “ზესტაფონის” ფეხბურთელთა დიდ ნაწილთან, ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე, კონტრაქტი გაწყდა. როგორც იცით, მწვერთვებზე დაუსრულდათ კლუბთან ხელშეკრულების ვადა.

– ილია კოკია აღარ დააფინანსებს “ზესტაფონს”?

– კლუბის დაფინანსებელმა მიიღო გადაწყვეტილება, რომ იმ მარაზმის პირობებში, რასაც სადღეისოდ წარმოადგენს საქართველოს ჩემპიონატი, ფეხბურთში ფულის დაბანდება აღარ ღირს.

მას შემდეგ, რაც საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციამ მიიღო გადაწყვეტილება 16-გუნდიანი პირველობის ჩატარების თაობაზე, ჩვენი ჩემპიონატის დონე კატასტროფულად დაეცა. ის აღარ ჰგავს პროფესიონალი ფეხბურთელების შეჯიბრებას.

არაერთხელ დაირღვა დებულება – თუნდაც, ჩემპიონატში მონაწილე გუნდების რაოდენობის გაზრდისას. უმაღლეს ლიგაში დაუშვეს ეროვნული ლიგის ხის არქონე კლუბები. ეროვნული პირველობა აღარ წარმოადგენს ტურნირს, რომელშიც შესაძლებელია ფეხბურთელის პროფესიული ზრდის პირობების შექმნა და არც ის შეიძლება, რომ ამ ჩემპიონატიდან ევროთასებზე გასულმა გუნდმა წარმატებით ითამაშოს.

– კიდევ რამ განაპირობა მისი ასეთი გადაწყვეტილება?

– იმედგაცრუებამ მთელი რიგი ფაქტორების გამო. დავიწყოთ თავიდან: დღემდე

არ ჩანს სახელმწიფოს მიერ დაპირებული ფეხბურთის განვითარების პროგრამა. ამის საპირისპიროდ, მივიღეთ გაუთავებელი კინკლაობა სახელმწიფო სტრუქტურებსა და ფედერაციას შორის. კერძო ინვესტორი ბიუჯეტში იხდის თანხას, რომელიც მერე მისი კონკურენტი კლუბის გაძლიერებას ხმარდება.

პარადოქსია, მაგრამ ფაქტია – ამ ფულით ხდება მისი კონკურენტი კლუბის მიერ ამავე კლუბიდან ფეხბურთელის გადაბირება.

სახელმწიფოს მხრიდან ქმედითი ღონისძიებების გატარება აქამდეც იყო საჭირო. ამ პროექტის განხორციელების დაგვიანებამ გამოიწვია ფეხბურთიდან ინვესტორების წასვლის ან დაფინანსების მკვეთრად შემცირების პროცესი. ქმედითი ღონისძიებები უნდა გატარდეს მანამ, სანამ უკანასკნელი კერძო ინვესტორი იმედგაცრუებული დატოვებს ქართულ ფეხბურთს.

მოგესხვნებათ, “ზესტაფონს” შეთანხმება ჰქონდა ადგილობრივ მუნიციპალურ ორგანოებთან. შარშან მიიღეს გადაწყვეტილება 300 ათასი ლარის გამოყოფის თაობაზე. ეს თანხა უნდა მოხმარებოდა საკლუბო ინფრასტრუქტურის – სტადიონისა და

ბაზის შენახვას. სამწუხაროდ, წელს მხოლოდ 100 ათასი ლარის დახმარება გამოიყო.

ახლა კი, ვიმედოვნებთ, პროცესი დაჩქარდება და “ზესტაფონში” ფეხბურთი არ მოკვდება. საფეხბურთო კლუბი “ზესტაფონი” არ გაუქმებულა, თუმცა... ამ ეტაპზე ასეთი სიტუაციაა.

– საინტერესოა, ითამაშებს თუ არა “ზესტაფონი” საქართველოს ეროვნული ჩემპიონატის მეორე ეტაპზე?

– ამ დროისთვის, მოვლენათა განვითარების არც ერთი სცენარი არ არის გამოორციხული. ალბათ, ბევრი რამ იმაზე იქნება დამოკიდებული, რა თანხას გაიღებს მუნიციპალიტეტი ფეხბურთის განვითარებისთვის.

300 ათასი ლარი, რომელიც საფეხბურთო ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვას უნდა მოხმარდეს, უკვე ასახულია ქალაქის 2015 წლის ბიუჯეტის პროექტში. თუმცა, მეორე საკითხია, რამდენად იქნება ის საკმარისი. ეს მხოლოდ ინფრასტრუქტურული ხარჯებია. კლუბის დაფინანსების საკითხი კი გაურკვეველია.

...“ზესტაფონი” 10 წლის წინათ, 2004 წელს დაარსდა. ამ დროის განმავლობაში გუნდი ორჯერ გახდა საქართველოს ჩემპიონი, მთავო ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლები, ასევე ორჯერ დაუფლდა ქვეყნის თასს. მთავო საქართველოს სუპერთასი.

მოკლედ, ახლა ჯერი “ზესტაფონის” მუნიციპალიტეტზეა. მან ქალაქში ფეხბურთის სიკვდილი და საფეხბურთო ინფრასტრუქტურის განახლება არ უნდა დაუშვას.

ცოტა ხნის წინათ, “ტორპედო” კერძო ინვესტორმა დატოვა და მას მშველელად მერია მოველინა. ამას გარდა, სოლიდური თანხით დაეხმარა ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი ქობულეთის “შუქურასაც”; ასევე, ველოფერს აკეთებს “სიონის” კეთილდღეობისთვის ბოლნისის გამგეობა. ეს “ზესტაფონისათვის” კარგი მაგალითი უნდა იყოს.

და ერთიც: უკვე წლებია, ფეროშენადნობთა ქარხანა, რომელიც ოდითგანვე იყო ამ ქალაქში ფეხბურთის განვითარების გარანტი, არცერთ თეთრს აღარ ახმარს სპორტის ნომერი პირველი სახეობის განვითარებას.

გამოვიდა სერგეი კრემლიოვის ნიგე “ლავრენტი ბერია – XX საუკუნის საუკეთესო მენეჯერი”-ს თარგმანის მეოთხე ტომი, რითაც დასრულდა ოთხტომიანი გამოცემა

უკვე გამოვიდა I, II, III და IV ტომები სერგეი კრემლიოვის წიგნისა “ბერია – XX საუკუნის საუკეთესო მენეჯერი” (რედაქტორი ალექსანდრე შენბელია). გამოცემა განხორციელდა სახალხო მოძრაობა “სამეგრელოს” მხარდაჭერით. წიგნების შექმნა შეიძლება ზუგდიდში, რუსთაველის ქ. №68-ში, სახალხო მოძრაობა “სამეგრელოს” ოფისში. ტელ. 599.209.624

სახალხო მოძრაობა “სამეგრელოს” ხელშეწყობით, ქართულ ენაზე, გამოვიდა დიდი რუსი პუბლიცისტის, საქართველოში მე-19 საუკუნის თვალსაჩინო საზოგადოებრივი მოღვაწის ვასილ ველიკოს წიგნი “კამპანია”, რომელიც ადრე სრულად დაიბეჭდა ჩვენს გაზეთში. წინასიტყვაობის ავტორები და შემდგენელები არიან როლანდ ჯალალანია და ნუგზარ გოგუა. თბილისში წიგნის რელიზაცია მოხდება ყოველ ოთხშაბათ დღეს, დილის 9 საათზე, ბაქრაძის ქ. №6-ში (დიდუბე), ან, ყოველდღე, მეტრო “მარჯანიშვილის” ამოსასვლელში, გაზეთების გამყიდველ პაატასთან. ცნობისათვის დარეკეთ – 557.324.374.

გამოვიდა შურნალ “აია”-ს მომდევნო ნომერი (№18), რომლის მთავარი რედაქტორია ბატონი გიორგი სიჭინავა. შურნალი შეგიძლიათ შეიძინოთ თბილისში, ტაშკენტის ქუჩა №25-ში, I სადარბაზო, ბინა – I. ზუგდიდში, ფოთში, ხობში, სენაკში, წალენჯიხაში, ჩხოროწყეში, აბაშაში და მარტვილში შურნალის შექმნა შეგიძლიათ სახალხო მოძრაობა “სამეგრელოს” წარმომადგენლობაში. შურნალის ფასია 4 ლარი.

სახალხო მოძრაობა “სამეგრელოს” მიერ გამოცემული წიგნების რეკლამა. მოიცავს წიგნების სახელებს, ავტორებს და მუდრებს.